

Délibál

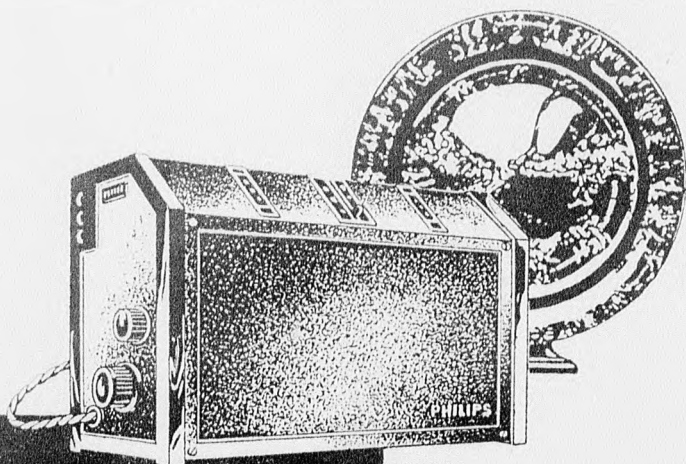
30
FILLÉR

= TURAY - IDA =

ÉVFOLYAM 26. SZÁM.

BUDAPEST, 1930. JUNIUS 28. MEGJELENIK - MINDEN - SZOMBATON

10

NAPI INGYEN
BEMUTATÁS
1ÉVI JÓTÁLLÁS

INGYEN
ÉLET, BALESET, TŰZ
BIZTOSÍTÁS

PHILIPS
»MODERN VEVŐ«

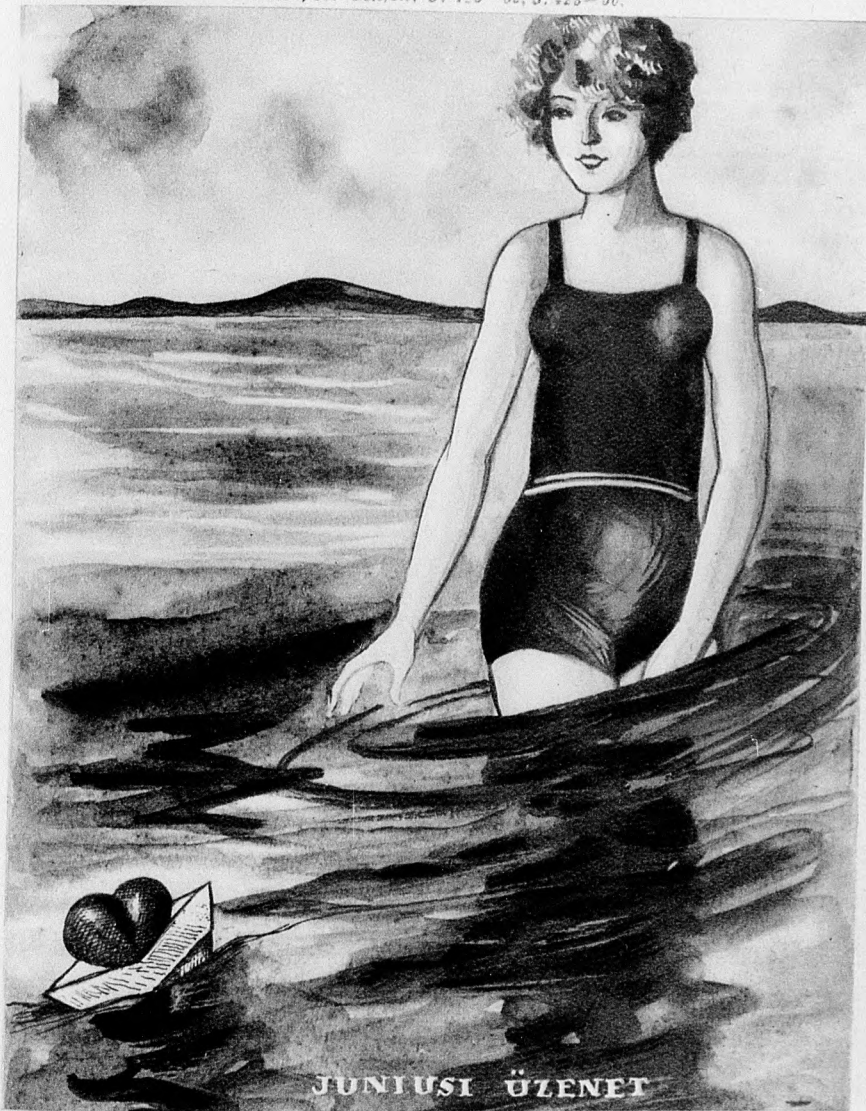
Kérjen okvetlen felvilágosítást bármely rádió szaküzlettől

Délibáb

30
filler

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 3 P 50 fill., félére 7.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 30 fillér. Ausztriában 60 Groschen, Csehszlovákiában 3.— korona. Jugoszláviában 6 dinár, Romániában 20 lei. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány uca, 12. Telefon: J. 423—32, J. 423—50.

JUNISI ÜZENET

(Byssz Róbert rajza)

Dr. Bárdos Artur lett a Magyar Színház igazgatója

Szombat délben tizenkét órakor vult be dr. Bárdos Artur igazgatói minőségben az ez évben annyi viszonytagságon keresztülment *Magyar Színházba*. Az új igazgató személyét a sajtó, a színházi világ örömmel fogadta. Valóban dr. Bárdos Artur személye és színházi múltja garancia arra, hogy a Magyar Színház teljes művészi felkészültséggel fog szembenézni az egész világon tapasztalható színházi krízissel.

Nem akarjuk az elmúlt esztendő hibáit itt elősorolni, az idejét multa. Az kétségtelen, hogy Bárdos dr.-nak nehéz dolga lesz, mert *egy hitelében megtépzott színházat kell újra talpraállítani*. Reméljük, hogy ez sikerülni fog.

Az új direktornak kettős értékét már most idekthathatjuk. Mindig tudott nivós színházat csinálni és éles szeme volt az új tehetségek felfedezésében. *Gaál Francit, Illospay Rózsit, Pethest, Harsányit, Rádayt* és egy sereg más kiváló, azóta már beérke-

Dr. Bárdos Artur

zett színészt indított el, mint a példák mutatják, rendkívüli sikerrel.

Bárdos Artur dr.-nak, mint színház-igazgatónak, ez az első kapcsolata a *Délbábbal*. Az új direktor különös örömmel beszélt tehát a Délbábnak.

— Sokkal frissebb színházigazgató vagyok még, alig pár órács — mondotta Bárdos dr., — hogysen részletes programot adhatnék. Hiszen a szituáció óráról-órára változik. Most szerzekedem, talán mikor e sorok megjelennek, már komplett is lesz a társulat. Ha nem is vettem az utóbbi időben aktív részt a színházigazgatásban, figyelemmel kísértem a színházakat s így megvannak a jelöltjeim. Nem csinálók belőle titkot, hogy igenis *pártolni fogom ezentúl is a fiatalokat*, éppúgy, mint a multakban s remélem, hogy ezentúl is olyan eredményesen, mint eddig. *Bizony nagyon kevés volt az utánpótlás fiatalokban a legutolsó időkben*.

Ez persze nem azt jelenti, mintha a beérkezetteket mellőzni akarnám. Sőt, *fokozottabb mértékben szándékozom ezeken a tehetségét és népszerűségét sorompóba állítani*. A Magyar Színházban mindenféle műfajt szándékszozom kultiválni, beleértve a klasszikus darabokat is. *Valószínűen zenés darabot is játszunk*. Mondanom sem kell, hogy *elsősorban magyar szerzők darabjai jönnek számításba minden vonalon*. A darabokat most olvasom. Igazán nem tudnám megmondani, hogy mivel nyitok. Még egyet: *a lehetőséghez képest igyekszem mérsékelt helyárú színházat csinálni*. Egyébként teljesen tisztában vagyok a nehézségekkel, de — *optimista vagyok*.

A művészkлуб halljában mondotta ezeket Bárdos s amikor az utolsó mondathoz ért, egy ismert rendező és egy ismert színész jöttek gratulálni az új direktornak.

— A legfontosabb direktor úr — mondotta a rendező, — hogy önnek, aki valóban tud színházat vezetni, *teljesen szabad kezet adjanak a művészi vezetésben*.

— A *legfontosabb* — mondotta a színész is.

(b. j.)

ad

ia

ldák

ház-
lata
önös
nak.
gató
otta
etes
szí-
szer-
meg-
tár-
bbi
tás-
áza-
Nem
enis
kat,
mé-
me-
yon
n a

a a
söt,
tek-
om-
ban
lti-
ra-
is
ogy
ön-
A
em
yi-
est
zat
ban
oti-

ta
lsó
szó
lni

ki
en
ze-

a

(.)

Dita Parlo legújabb fény

MAURICE DEKOBRA * a legújabb * * Párisi * * Kláráról *

Párizs, június hó.

A *Tabarin*ben találkoztam legutóbb a világszerte népszerű regényíróval, Maurice Dekobrával, akinek dús üstökébe már mind több és több ezüstös szálát font a gyorsan tovairamodó idő. A hatalmas párizsi tánclokál síkos parkettjét vastag birkózószőnyeg fedi. A szőnyegen fehér- és csokoládészinű nők hemperegnek, gyűrják egymást. *Női birkózóbajnokság van, a világbajnoki címért.* Maurice Dekobra a zsűri elnöke. Ugy látszik, nem túlságosan szigorú elnök. Az egyik martinique-i bajnoknő csipés, rúgás, hajráncigálás, karmolás és hasonló női harcmodor alkalmazása miatt bíróni ítéshes részesül, nagyon tiszteletlenül viselkedik a zsűrivel szemben. Azt a mozdulatot ismétli meg többször, amellyel nevetlen uccai gyermekek szokták átnyújtani egymás fotográfiáját. Dekobra, csak úgy mint a közönség, jóízű nevetéssel honorálja a dühtől pukkadozó fekete bajnoknő mozdulatait. Két perc szünet és azután jön a következő pár. Szünet alatt gyorsan ürülnek a cocktailes poharak és én kihasználom ezt a kis időt, hogy Maurice Dekobráról nyilatkozatot kérjek, Párizs felett mindjában elhatalmasodó cocktail mániáról.

— Sajnos, a zsűrizés most annyira lefoglal, hogy nem tudok erről az érdekes tárgyról nyilatkozni, ellenben, ha holnap déltájban ráér, keressen fel a rue Freycinet-beli lakáson és ott egy pohár színes ital mellett elbeszélgethetünk erről a tárgyról.

Másnap délben pontosan megjelentem a randevún. Maurice Dekobra nem túldívatos, de annál fényesebb házikabátban, az írósztal mellett fogadott. Új regényén, amelynek még a címét sem hajlandó elárulni, dolgozott éppen.

— Ne beszéljünk most készülő regényemről, hiszen nem ezért kerestél fel, hanem menjünk inkább tenger-

alattjáróba és csevegjünk a cocktail mániáról.

A „tengeralattjáróba” egy káprázatos pompával berendezett, keleti műtárgyakkal ékes szalonon át vezetett az út. Gabrielle d'Annunzio, a hőbortjairól híres olasz költő villája kertjében egy hadihajót szereltetett fel. Dekobra párizsi lakásában „tengeralattjárót” rendeztetett be magának. Ez a tengeralattjáró voltaképpen egy modern bártechnika legújabb vívmányaival felszerelt magánmulató-hely, ahol fehér bárkabátot öltve, maga Dekobra mester kezeli a „Shakert”. Most is azonnal nekiáll és míg a különböző színű szeszekből, cukrozott gyümölcsökből és síkos jégdarabkákból valami különös italt elegyít össze, mosolyogva mondja a következőket:

— Jó cocktailt vegyíteni legalább olyan művészet, mint egy jó regényt írni. Ismerni kell az egyes alapanyagok természetét, jelentőségét. Tudni kell, hogy a curacao a *szerelmi mámor*, az ánis a *szerelem*, az angolkeserű a *féllelenség* és így tovább. Ha az ember túlságosan sok curacoad ad a cocktailbe, az éppen úgy, mint amikor túl sok a szerelem a regényben, émelgyóssé válik.

Legutóbbi amerikai utazásom alkalmával egy puritán felfogásáról ismert személyiség azt mondta nekem, hogy a modern nő három legnagyobb hibája: a *kacérság*, az *álthatatlanság* és a *cocktail-mánia*. Én, mint udvarias ember, nem akartam vallásos érzelmeiben megbántani ezt az egyébként kitünő férfiút, csupán arra gondoltam magamban, hogy mi lenne a véleménye a cocktail-mániáról, ha már személyes tapasztalatai is lennének, hogy miképpen is zajlik le egy úgynevezett modern cocktail-party.

Az angolszász nővilág legújabb kreációja a „cocktail-party”, ahol a színes szeszek gőzében a női hódítás fegyverei még ellenállhatatlanabbá válnak. A mai amerikai lányok roppant

jól i
lyet
csöki
treat
leszi
A
azon
meg
cockte
hány
tail-p
kányh
eszter
főzik
gyek
össze
nebb
igazi
A tap
a part
san és
aki be
Nap
hölgye
és át l
kel. E
cocktai
nem is
magam

Maurice Dekobra az „emlékek” között

jól ismerik a különböző ízeket, amelyet a különböző szeszek adnak a csóknak. A gin megborsozza, a coin-treau megédesíti, a whisky lejtűvé teszi és így tovább.

A legújabb társasjáték ezen a téren azonban az, hogy amikor a nő teljesen meg akar hűdítani valakit, akkor a cocktailjébe saját parfümjéből vegyít néhány cseppel. Az ilyen modern cocktail-party valóságos szerelmi boszorkánykonyha, ahol azonban nem százalékosztendős, ráncos, fogatlan banyák főzik lassú tűzön, hanem előkelő hölgyek és vidám fiatal leányok rázzák össze ezüst shakerekben a legmodernebb szerelmi bájtalt, a szerelmesek igazi nektárját a parfümös cocktailt. A tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a parfümös cocktailok valóban alaposan és gyorsan leszedik a lábáról azt, aki belőlük ivott.

Napjainkban az a divat, hogy a hölgyek minden használati tárgya át és át legyen itatva egyéni parfümjökkel. Ezt a divatot most átvitték a cocktailre is. Aki fél tőle, legfeljebb nem iszik belőle. Nem kötelező. Én a magam részéről szívesen fogyasztom

szívem szép hölgyének parfümjével illatosított színes szeszeket.

Ime az én cocktailem is elkészült! Igyunk! Egészségére! (ro— —or.)

Vélemény

- Kabos Gyula korholja a fiát:
 — Hát ludod stan én sohasem mertem volna ellentmondani az édesapámnak.
 A kis Kabos egy pillanatra rámered apjára, majd fejcsóválva így szólt:
 — Nahát ezt eddig nem hittem volna el.
 — Mit?
 — Hogy már gyerekkorodban is ilyen félték voltál.

Kellemetlen

- Eisemann Mihályék a múltkor vendégeket hívtak vacsorára. Amikor a meghívottak teültek az asztalhoz, Eisemannék hirtelen ijedten kiáltott fel:
 — Jaj, most veszem észre, hogy tizenhárman ülünk az asztalnál!
 — Ennyire babonás? — kérdezte a vendégek egyike.
 — Egyáltalában nem.
 — Hát akkor miért ijedt meg?
 — Mert csak tíz személyre számítottam.

MAURICE DEKOBRA * a legújabb * * Párisi * * Flairról

Párizs, június hó.

A *Tabarin*ben találkoztam legutóbb a világszerte népszerű regényíróval, Maurice Dekobrával, akinek dús üstökébe már mind több és több ezüstös szálat font a gyorsan tovairamodó idő. A hatalmas párizsi tánclokál síkos parkettjét vastag birkózószőnyeg fedi. A szőnyegen fehér- és csokoládészinű nők hemperegnek, gyűrják egymást. *Női birkózóbajnokság van, a világbajnoki címért.* Maurice Dekobra a zsűri elnöke. Ugy látszik, nem túlságosan szigorú elnök. Az egyik martinique-i bajnoknő csipés, rúgás, hajráncigálás, karmolás és hasonló női harcmodor alkalmazása miatt bírói intésben részesül, nagyon tiszteletlenül viselkedik a zsűrivel szemben. Azt a mozdulatot ismétli meg többször, amellyel nevetlen uccai gyermekek szokták átnyújtani egymás fotográfiáját. Dekobra, csak úgy mint a közönség, jóízű nevetéssel honorálja a dühtől pukkadózó fekete bajnoknő mozdulatait. Két perc szünet és azután jön a következő pár. Szünet alatt gyorsan ürülnek a cocktailes poharak és én kihasználom ezt a kis időt, hogy Maurice Dekobráról nyilatkozatot kérjek, Párizs felett mindjobban elhatalmasodó cocktail mániáról.

— Sajnos, a zsűrizés most annyira lefoglal, hogy nem tudok erről az érdekes tárgyról nyilatkozni, ellenben, ha holnap déltájban ráér, keressen fel a rue Freycinet-beli lakásomon és ott egy pohár színes ital mellett elbeszélgethetünk erről a tárgyról.

Másnap délben pontosan megjelentem a randevún. Maurice Dekobra nem túldívatos, de annál fényesebb házikabátban, az íróasztal mellett fogadott. Új regényén, amelynek még a címét sem hajlandó elárulni, dolgozott éppen.

— Ne beszéljünk most készülő regényemről, hiszen nem ezért kérészt fel, hanem menjünk inkább tenger-

alattjárómba és csevegjünk a cocktail mániáról.

A „tengeralattjáróba” egy káprázatos pompával berendezett, keleti műtárgyakkal ékes szalonon át vezetett az út. Gabrielle d’Annunzio, a hőbortjáról híres olasz költő villája kertjében egy hadihajót szereltetett fel. Dekobra párizsi lakásában „tengeralattjárót” rendeztetett be magának. Ez a tengeralattjáró voltaképpen egy modern bärtechnika legújabb vívmányaival felszerelt magánmulató-hely, ahol fehér bárkabátot öltve, maga Dekobra mester kezeli a „Shakert”. Most is azonnal nekiáll és míg a különböző színű szeszekből, cukrozott gyümölcsökből és síkos jégdarabkákból valami különös italt elegyít össze, mosolyogva mondja a következőket:

— Jó cocktailt vegyíteni legalább olyan művészet, mint egy jó regényt írni. Ismerni kell az egyes alapanyagok természetét, jelentőségét. Tudni kell, hogy a curacao a *szerelmi mámor*, az ánis a *szerelem*, az angolkeserű a *féltekenység* és így tovább. Ha az ember túlságosan sok curacaot ad a cocktailbe, az éppen úgy, mint amikor túl sok a szerelem a regényben, élmélygössé válik.

Legutóbbi amerikai utazásom alkalmával egy puritán felfogásáról ismert személyiség azt mondta nekem, hogy a modern nő három legnagyobb hibája: a *kaecérség*, az *álthatatlanság* és a *cocktail-mánia*. Én, mint udvarias ember, nem akartam vallásos érzelmeiben megbántani ezt az egyébként kitünő férfiút, csupán arra gondoltam magamban, hogy mi lenne a véleménye a cocktail-mániáról, ha már személyes tapasztalatai is lennének, hogy miképpen is zajlik le egy úgynevezett modern cocktail-party.

Az angolszász nővilág legújabb kreációja a „cocktail-party”, ahol a színes szeszek gőzében a női hódítás fegyverei még ellenállhatatlanabbá válnak. A mai amerikai lányok roppant

jól is
lyet
csökn
treau
teszi é

A k
azonb
meg
cockta

hány
tail-pa
kányk

eszten
főzik k

gyek
ösze
nebb s
igazi n

A tapa
a parfé
san és
aki bel

Napj
hölgyek
és át le
kel. Ez
cocktail

nem isz
magam

Maurice Dekobra az „emlékek” között

jól ismerik a különböző ízeket, amelyeket a különböző szeszek adnak a csóknak. A gin megborsozza, a cointreau megédesíti, a whisky lejtűvé teszi és így tovább.

A legújabb társasjáték ezen a téren azonban az, hogy amikor a nő teljesen meg akar hódítani valakit, akkor a cocktailjébe saját parfümjéből vegyít néhány cseppet. Az ilyen modern cocktail-party valóságos szerelmi boszorkánykonyha, ahol azonban nem százesztendő, ráncos, fogatlan banyák főzik lassú tűzön, hanem előkelő hölgyek és vidám fiatal leányok rázzák össze ezüst shakerekben a legmodernebb szerelmi bájtalt, a szerelmesek igazi nektárját a parfümös cocktailt. A tapasztalat azt mutatja, hogy ezek a parfümös cocktailok valóban alaposan és gyorsan leszedik a lábáról azt, aki belőlük ivott.

Napjainkban az a divat, hogy a hölgyek minden használati tárgya át és át legyen itatva egyéni parfümjökkel. Ezt a divatot most átvitték a cocktailre is. Aki fél tőle, legfeljebb nem iszik belőle. Nem kötelező. Én a magam részéről szívesen fogyasztom

szívem szép hölgyének parfümjével illatosított színes szeszeket.

Ime az én cocktailem is elkészült! Igyunk! Egészségére! (ro— —or.)

Vélemény

- Kabos Gyula korholja a fiát:
 — Hát tudod fiam én sohasem merem volna ellentmondani az édesapámnak.
 A kis Kabos egy pillanatra rámered apjára, majd fejcsóválva így szólt:
 — Nahát ezt eddig nem hittem volna el.
 — Mit?
 — Hogy már gyerekkorodban is ilyen félénk voltál.

Kellemetlen

- Eisemann Mihályék a multkor vendégeket hívtak vacsorára. Amikor a meghívottak leültek az asztalhoz, Eisemannék hirtelen ijedten kiállott fel:
 — Jaj, most veszem észre, hogy tizenhárman ülünk az asztalnál!
 — Ennyire babonás? — kérdezte a vendégek egyike.
 — Egyáltalában nem.
 — Hát akkor miért ijedt meg?
 — Mert csak tíz személyre számítottam.

Amikor a közönség beleavatkozik az író dolgába

Balzac összegyűjtött egy kötetre valót azokból a levelekből, amelyek a közönség köréből érkeztek hozzá. Az ő szétágazó, bonyolult munkássága mellett magától értetődő jelenség volt a levélinvázió, ha arra gondolunk, hogy a mai íróknak már leegyszerűsítettebb működése is még mindig mágneseesen vonzza a fanatikus levélírókat.

Megkérdeztünk néhány, legkülönbözőbb területeken működő magyar író, hogyan is állnak a közönség köréből érkező levelekkel: így sikerült színes képeket egybegyűjteni az olvasók egy részének különös szenvedélyéről.

Bibó Lajos

Bibó Lajos

— Számtalan levél érkezik hozzám, amelyek a legkülönbözőbb megjegyzésekkel, tanácsokkal, sőt fenyegetésekkel tartalmazzák. Az egyik levélíró megdésér, a másik romlottnak nevez.

A legszenvedélyesebb levélírók a nők, akiknek semmi sem jó. „Micsoda lelkelenség így banni egy hölgygel?” — írja az egyik asszony. — „Hívány férj az, aki arra használja fel a tehetségét, hogy sárbarántsá a női ideált.”

Egy másik így kiált fel a levelében: „Miért maradjak én tisztességes, ha még egy olyan kiváló író sem különböztet meg a tisztességtelen személyektől, mint Ön, aki legutolsó művében egy sorba helyez bennünket.”

A harmadik így fenyeget meg: „Nem fél, hogy legutolsó művel olvasván, valaki egy hasáb fával fejbevégyja, amikor kilép az uccára?”

Mások ennek az ellenkezőjét írják s az a legérdekesebb, hogy azok, akik hasonló foglalkozásúak a regényhőssel, jóakarattal levelekben árulják el mesteriségük műhelytitkail, hogy kiottassák az embert.

Kosztolányi Dezső

Kosztolányi Dezső

Az „Édes Anná”-nál érkeztek hozzám tömegesen levelek, még pedig csupa kérdésző levél. „Miért ölte meg Édes Anna gazdáját?” — ezt a kérdést szögezték ellenem. Az érdekes az volt, hogy a közönség nívósabb része intézte hozzám a furcsa kérdést. Viszont biztos tudomásom van arról, hogy a cselédek, akik kilopták gazdáiktól ezt az ő életüket nagyon is érintő könyvet, minden kommentár nélkül érezték meg és fogadták el.

Az „Édes Anná”-n kívül akadt egy kritikám, amely kihívta az olvasók levelező részének gáncoskodását. Az irodalomnak arról a silány részéről tettem említést, amelyet Ohnel, Courts-Mahler stb. képvisel és erre útnak indultak a felháborító sorok, még pedig a legtöbb tegező formában. „Ha te olyan remekműveket tudnál alkotni mint Ohnel vagy Courts-Mahler...” — írta az egyik ismeretlen és alaposan lefordított. És ez így ment napokig.

Végül meg kell emlékezni a dús, gazdag angolról, akinek vidéki birtokán egyszer eszébe jutott, hogy megtanul magyarul. Egyedül, szótár segítségével

va
ho
o
m
a
ke
lat
gy
tár
me
Az
ezo
laz
ten

erre
még
gyar
lelell,
a no
belecs
ami s
más,
parad
a pár
illik t
Ter
nagyon
anná
egy k
gondja
jának
korná,
nem a
haló és

— É
mert a
„tisztel
szerinte
novellák
menekü
hotel ha

vel vitte keresztül ezt a vágyát, úgy-hogy beszélni nem tudott, de kitérően olvasott. Mindezt akkor tudtam meg, mikor egy szép napon levelet hozott a pósta ettől az angoltól, akinek kezébe került egyik regényem. Ezzel kapcsolatban írta nekem, hogy vannak magyar szavak, amit nem ért és a szó-tárban sem tud megtalálni, írjam meg tehát neki, hogy mit jelentenek. Az ismeretlen szavak közül különösen ezek érdekeltek: „elتهنkedni“, „falazni“, „Pista vagyok belé“, „Palivá lenni“.

Szép Ernő

Szép Ernő

— A sok-sok levél közül, amelyet az írói pálya során hoztam, a legutóbbira emlékszem, nemcsak mert az utolsó volt, hanem mert gőcsösödése ellenére nagyon kedves és nagyon megható.

Valahol novellám jelent meg és erre nemsokára levél érkezett Párizsból, még pedig egy ott élő s talán nyomorgó magyar iparművészettől. Arra figyelmeztetell, hogy amennyiben kötelebe kerül ez a novellám, vigyázzak, nehogy újból beleesüssön egy hiba. A hiba pedig, ami szinte rontotta a novellát, nem volt más, minthogy én a szereplőkkel a paradicsomot júniusban ízeltem, holott a párizsi magyar iparművész szerint illik tudni, hogy ezt később szokták eltenni. Természetesen válaszoltam neki és nagyon megköszöntem helyreigazítását, annál is inkább, mert az a lény, hogy egy külföldön küzdő magyar nő ezer gondja között a pesti magyar író novellájának apró szépséghibájával tud foglalkozni, nemcsak az író, az irodalom, hanem a hazajátság szempontjából is megható és jellemelő.

Nagy Lajos

— Én kevés levelet szoktam kapni, mert az írókat rendszerint a nők „tisztelik“ meg soraikkal. A nők pedig szerintem olyan írónak írnak, aki a novelláját így kezdi: „Capri szigetére menekültem a nők elől, de már a hotel halljában rögtön szembejött ve-

lem a hercegnő“. Ellenben én?... Én kérem azt írom, hogy a Schwarz megye az uccán és van tíz fillérje és azon tőri a fejét, honnan a csodából vegye a másik lizet, hogy bemelessen a kapun! Összesen három levél érkezett hozzám. Az egyik Amerikából, a másik Romániából, a harmadik Pestről.

Nagy Lajos

Az amerikai levélben „Berlini lány“ címen megjelent novellámnak durván leszakított végsorait találtam, amely „minden mindegy“ hangon intézi el a berlini lány iránt érzett szerelmet. Az amerikai levélíró pedig csak ennyit írt hozzá: „Dehát akkor miért akart a novella elején megdöglöni azért a nőért?“ Pont. Semmi több.

A Romániából küldött levél valami olyan homályos ködbe vesző gondolatokat küldött hozzám, amelyből csak nagy nehezen lehetett kihámozni, hogy szerelmi vallomás akar lenni s amikor már sikerült végre megértenem, akkor a levél vége viszont azzal nyugtatott meg, hogy nincs rá remény, hogy találkozunk.

Végül a harmadik női levél megint „beleavatkozó“ levél volt. Valami harcos lapban a filmek banális сюжет-it kifogásoltam, különös tekintettel a „gépirókisasszony és lord“ örökös szerelmére. Erre írta az a bizonyos hölgy, hogy „miért nem tudja Ön zavartalanul élvezni a moziban a szép tájakat, miért törődik azzal, hogy mi játszódik le, ahelyett, hogy a természet szépségeiben gyönyörködne?“

A férfi-levelek közül a legérdekesebb egy cikkemnek ment neki forradalmi hangon, illetve csak a tartalmának, mert miután alaposan elbánt vele, a stílusáról következőképpen dörögte el lesújtó nyilatkozatát: „Önök fogabna sínes arról, hogyan kell írni, hogyan kell a mondatokat összeállítani, nem úgy mint hazánk nagyjainak, például Arany Jánosnak vagy Vörösmarty Mihálynak, vagy Széchenyi Istvánnak.“

Ami a közönség köréből érkező leveleket általában illeti, az a véleményem, hogy sokasem az intelligencia küldi

el fog felejteni — teszi hozzá, szinte szégyenkezve. — de ő csak visszavárt és egyik dalát a másik után komponálta. *Egy barátja adta ki az ő tudta nélkül.* Mikor én otthon megkaptam a szinte még frissnyomású kottákat, annyira megörültem, hogy *azonnal rohantam vissza Berlinbe.* És nem bántam meg. Ma nemcsak a legnépszerűbb zeneszerző az uram, de övé az egyik legnagyobb zeneműkiadóvállalat is, tíz évre előre le van kötve a Tonfilmekhez, a slágereit lesi a közönség, semmi okom a panasza! Igaz, hogy rengeteget dolgozik — nemcsak komponál,

„business” van, azt ő abból kihozza: kívágja ő a magas c-t nemcsak a zongorán, de a kasszakönyvekben is. Mit gondol, miért járjuk végig minden éjjel a különböző mulatókat a fázasztó napi munka után? Ugy-e jobban esnék a pihenés? Nem szórakozni járunk, hanem a közönséget megfigyelni, hogyan reagál az új dalra, melyik az a melódia, ami megragadja és mi a sikerért minden feláldozunk. Tavaly még Japánba is elutaztunk, mert ott még idegenkedtek a jazz-tól. Higyje el — és fáradtan nyújtotta búcsúzásra a kezét, — a mi népszerű-

Willy Meisel az otthonában (Presse Fotó)

az könnyen megy, — de a nehezebbik feladatot is ő végzi, adminisztrál és népszerűsíti a dalait. Bizony, míg valamiből sláger lesz, az nem megy olyan könnyen. *Nem szájról-szájra adódik a melódia,* de majdnem katonás stratégiai tervszerűséggel viszik azt szemfüles ügynökök és drága pénzen megfizetett rekláménekesek végig az egész világon. Willy valóságos amerikai tempóban dolgozik, rögtön megérzi, amiben siker rejlik, hamar elejti a meg nem felelőt, de amelyik slágerben

ségünket nem adják olyan könnyen! Most már kora hajnal van és mi még itt vagyunk, pedig alig két-három óra mulva már az Ufa filmatelierben dolgozik az uram *Eichberg* rendező legújabb filmjén...

Mire én is hazaértem, már világos reggel volt. Az ablakom alatt vidám verébsereg víg nótára gyújtott: gyönyörködve hallgattam a csiripelésüket... a „Debrecen”-t fújták.

Sacy von Blondel.

A lipótvárosi zsűritől a mikrofonig

Két fiatal ember ül velünk szemben. A kettő együttvéve nincs ötven esztendő. Mosolygós, vidám arcuk után ítélve inkább néznék az ember őket egyetemi hallgatóknak, mint bohém művészeknek. Pedig ez a két fiú évek óta kedvence Pestnek, Bécsnek és Berlinnek. *Mocsányi Lászlóról* és *Lakos Tiborról* van szó, akik humoros énekdüettjükkel máról holnapra ismertté

tették nevüket. Hogy miképpen, azt az alábbiakban elmondják ők maguk.

Mocsányi: Az első gimnáziumtól kezdve együtt jártam Lakossal a Markó utcába, ahol minden szabad időnket zenéléssel töltöttük el.

Lakos: Én hegedültem, *Mocsányi* meg zongorázott. Csakhamar vonószekart alakítottunk az iskolában, amellyel nagy sikerünk volt.

Mocsányi: Aztán jött a jazz-éra és a mi fülünknek *Beethoven* után jól esett egy kis frissesség.

Lakos: Éltünk-haltunk az angol számekért és úton-útfélen dűdölgattuk.

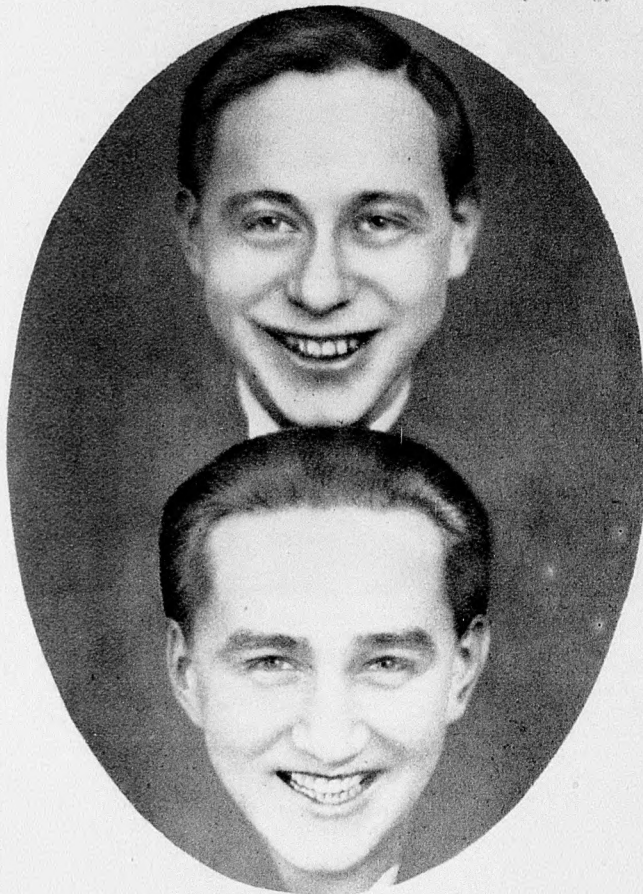
Mocsányi: Én énekeltem. *Lakos* meg tercelt. Ezzel talán még nagyobb sikerünk volt, mint a zenekarunkkal.

Lakos: Egyszer egy zsűron a társaság egyik tagja azt tanácsolta, hogy menjünk fel a rádióba próbát énekelni.

Mocsányi: Hát fel is mentünk. Nagynehezen bekerültünk az év utolsó próbaéneklésére.

Lakos: Összesen három angol számot tudtunk énekelni, amiktől *Szöts* igazgató úr és *Polgár* Tibor el voltak ragadtatva.

Mocsányi: Amikor műsorra tűztek bennünket, írtam az összes gramofongyárak vezetőinek, hogy hallgassanak meg minket.

Mocsányi László és Lakos Tibor

Lakos: Az előadást követő nap már az egyik legjobbnévű gramofón-gyártól kaptunk szerződöttesi ajánlatot azzal a feltétellel, hogy magyar dolgokat kell beénekelnünk a gramofónba.

Mocsányi: Amikor ezt *Garai Imre* meghallotta, felajánlotta a „Maga csúnya” című számát, ami elől, őszintén szólva igyekeztünk kitérni.

Lakos: Addig-addig járt azonban hozzánk, amíg elhatároztuk, hogy inkább elénekeljük a számot, csakhogy végre békében élhessünk.

Mocsányi: És mit tesz Isten? Ezzel volt a legnagyobb sikerünk.

Lakos: Azután ajánlatot kaptunk a berlini Studiótól rádióéneklésre.

Mocsányi: Kimentünk Berlinbe és ottragadtunk egy évig.

Lakos: Végigjártuk Németország valamennyi rádióállomását és közben háromszor hetenként vették fel dalainkat gramofónlemezre.

Mocsányi: Több hónapon keresztül szerepeltünk a kabaré *Komiquerrelben*, a *Haller revüben* és a *Grosse Schauspielhausban*.

Lakos: Miután a jó németek se-

hogyan sem tudták kiejteni neveinket, felvettük a „The to jazzers” nevet.

Mocsányi: Volt egy *Dzsungel* nevű lokálunk is Berlinben, de négy hónap múlva feladtuk, mert nem bírtuk a reggeltől reggelig tartó munkát.

Lakos: Közben megismerkedtem a németek fővárosában egy magyar lánnyal, akit feleségül vettem.

Mocsányi: Ez viszont lehetővé tette nekem, hogy végre megint magyar koszton élhessek, mert talán mondanom sem kell, hogy azóta mindennap *Lakoséknál* ebédelek és vacsorázom.

Lakos: Fizetni sajnos, nem fizet, de hál' Istennek nemsokára *Mocsányi* is nősül. Szintén egy berlini magyar lányt vesz el feleségül és ekkor majd duplán visszaadom a kölcsönt, miután a feleségem is náluk fog ebédelni.

Mocsányi: Egyébként most indulunk egyhónapos turnéra Erdélybe.

Lakos: Onnan viszont Olaszországba megyünk.

Mocsányi: Onnan pedig vissza Berlinbe.

Mocsányi és Lakos: A viszontlátásra!

—gyi—ön.

Az oberammergauer passiójátékok egyik jelenete

Festőművésznő lett a Városi Színház egyik művésznője

Azt az érdekes hírt hallottuk Páris Háról, a Városi Színház művésznőjéről, hogy festményeinek kiállítására készül.

A Délibáb munkatársa fölkereste a festőművész színművésznőt, hogy közeli kiállításával kapcsolatban meginterviewolja.

Bemegyünk a művésznő műtermébe és Páris Ha már meséli is festőművészi karrierjének történetét.

— *Eredetileg festőművésznőnek készültem.* Négy évig jártam az akadémiára. Edvy Illés tanítványa voltam.

A tanárok nagy jövőt jósoltak. Főleg portrerajzaim arattak nagy sikert. Olajjal akkor még nem is dolgoztam, csak aquarelleket csináltam.

Én azonban gyerekkorom óta színésznő szerettem volna lenni. Első alkalommal, mikor lehetséges volt, ott hagytam az akadémiát és beiratkoztam a színésziskolába. Azóta csak amatőrként rajzolgattam.

Páris Ha

Nemrégiben látogatóban voltak nálunk Paizs, Göbel és Kemény Nándor festőművészek, esodálkoztak a munkáimon és kijelentették, hogy *nem engedik, hogy én elhanyagoljam a festészetet.* Azóta újra festek, de már olajjal is. A multkoriban Szentendrén is festettem, ott látta a képeimet Hermann Lipót. Ezzöleg kézlegyintéssel intézett el, amikor mondták, hogy színésznő vagyok, de mikor meglátta a festményemet, egészen meg volt lepve.

— *Hogyan áll a kiállítás ügye?* — kérdeztük a művésznőt.

— *A nyár végén lesz a Nemzeti Szalonban.* Kemény Nándor intézte el. Nagyban készülök reá. *Huszonöt olajfestményt és körülbelül ötven aquarellt és rajzot akarok kiállítani.* Naponta hat órát dolgozom Kemény Nándor műtermében, modellről festek. Szentendrén pedig tájképeket. Nyara'ni sem fogok az idén, még sok képnek kell a kiállításig elkészülni.

— *Adott már el képet?*

— *Hogyne adtam volna, nem is egyet. A mult héten is kétfőszáz pengőért adtam el egy tájképet.* De nem szívesen váltok meg a képeimtől. Többet is fognak érni, ha nem lesz belőlük sok a piacon.

— *Mi lesz, ha beérkezik, mint festőművész?* — kérdeztük Páris Hát. — *Ott hagyja akkor a színipályát?*

— *Azt már nem!* Imádom a színipályát és hiszel, a színészkarrieremben.

— *Nem lesz sok két művészi pálya?*

— *Nem. Sőt még egy harmadik művészetem is van. Céllovő művész vagyok. Száz lövés közül, ha rosszul megy, kilencenkilenc találatom van. Hetven lépésről löttem golyóval futó nyugat.* Ezt is írják meg.

Megírtuk, mert nem szeretnénk egy kiváló színművésznővel, festőművésznővel és főleg céllovő művésznővel összeveszni.

Gyönyörű kritikák, sőt vezércikkek jelentek meg a külföldi lapokban Szilágyi Imre művészetéről, de a legsebb kritikák azok a levelek, amelyeket ezerszámra kapott a rádióelőfizetőktől. A levelek címzése: „A magyar dal apostolának” szól.

A telefonon osztrák hangosfilm-vállalattal folytat most tárgyalást Szilágyi doktor.

A filmgyár hangosfilmét akar csinálni az ötszáz éves magyar dalból.

Közben pedig készül a harmadik ciklusa a magyar dalnak. *Kacsok* Pongráctól a legújabb magyar zenéig.

Bemutattuk Szilágyi Imre doktort, a magyar zene nagy fanatikusát, zene-történelmünk legelső tudósát és most átadjuk neki a szót, hogy nyilatkozzon új életkörülményeiről.

— Pesten nem lenne érdemes ügyvédeknek, itt idegenben vagyok,

Debrecenbe nem mehettem vissza, mert nem akartam elszakítani azokat a kapcsolatokat, amelyek a magyar muzsika érdekében a fővárosban tartanak, hiszen itt szorosabb közelségben vagyok a zenei körökkel. Megpályáztam a végrehajtói állást és megkaptam. A polgári foglalkozásom adja meg a lehetőséget, hogy mindennapi kenyérgondok ne vonjanak el a muzsikától.

Ezt a pár szót mondta Szilágyi doktor és igaza van. A művészeknek meg kell adni a lehetőséget a működésre. Azonban végrehajtó mindenki lehet, aki nagykorú, becsületos magyar

állampolgár és négy középiskolája van, de a Zeneakadémián a magyar zene-történelem tanszékének betöltésére kevés ember alkalmas. Miért nem oda nevezték ki Szilágyi Imre doktort?

Szilágyi Imre asztalán van egy bőrkötéses emlékkönyv. Lehártól kapta emlékül és az első oldalon Lehár írt bele egy mondatot.

„Magyarország büszke lehet Öure.”

Csak ezt a pár szót.

Reméljük, hogy Lehár Ferenc véleménye valóra fog válni és ez az ország nemcsak egy végrehajtóságig lesz büszke dr. Szilágyi Imrére, hanem módot fog neki nyújtani arra, hogy tehetségéhez illőbb állásban működhessek.

Via György.

Szilágyi Imre dr.

Inspekció a

Megrögzött régi rossz szokásom
 Atesni jó kalandokon,
 Én hát gyors elhatározással
 Végigmentem a strandokon.

És itt egy megjegyzéset tettem,
 A férfiak, ha tűzbe jönnek,
 Rögtön segítenek a dolgón,
 Egyszerűen a vízbe mennek.

Egy úr egy hölgyet követett folyton
 És a hölgy így szólt: „Mit akar?
 Ne fáradjon, kedves barátom,
 Nálam nem sok vizet zavár.”

Fejes Terit is megtaláltam,
 Éppen egy ugródeszkán állt.
 Már is bámulva néztek fel rá,
 Bár még most semmit sem csinált.

És zúg a bazin zöld vize,
 Emberek lubickolnak benne,
 Biztos, ha Fejes fejest ugrana,
 Hallatlan fejtelenség lenne.

st

Gye
 És
 Hia
 Mire

Látt
 Ki a
 Bizt
 Mert

Egy
 Az i
 És t
 A h

Volt
 Volt
 Volt
 És u

Végü
 Szem
 Bemé
 E eg

strandon

Gyerekek ülnek a homokban
És várakat építenek.
Hiába, a strand az egyetlen,
Mire még építeni lehet.

Láttam egy széprikójú nőt,
Ki a homokban heverészett,
Biztosan víziszonya volt,
Mert a víznek felé se nézett.

Egyébként valamennyi strandon
Az ifjú férj volt a sok
És túlnyomó részüket tették,
A híres vízesnyolcasok.

Volt ott színész és volt színésznő,
Volt atléta, naggyerejű,
Volt humorista vízcickekkel
És volt rengeteg vízfejű.

Végül aztán megúntam nézni,
Szemem káprázott a sok színtől,
Bementem hát én is a vízbe,
E egyszerre „kinn voltam a vízből”.

A népligeti „Liliom”

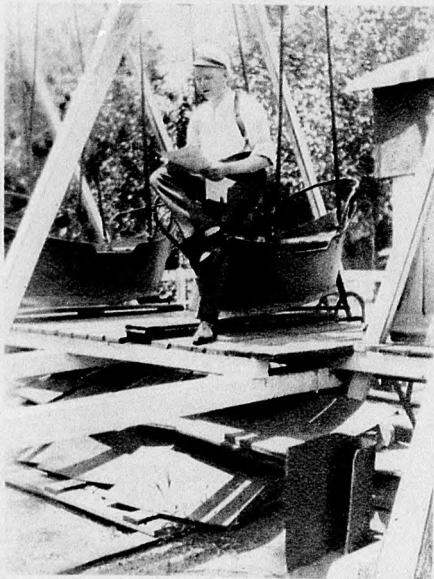

A langyos nyári szelben csendesen hullámozik az álmos ligeti hinta. Bábmész kis „srácok” állják körül és csillogó szemekkel nézik a Népliget kedvencét, büszkeségét: egy kerekkepű szöke legényt: *Prin Ferit, a Népliget „Liliom”-át.*

Prin Feri régi jó ismerősünk. Bár a Prin Feri név csak a ligeti őslakók és törzsvendégek körében népszerű, mi azonban jól tudjuk, hogy Feri szívét más, nagyobb és nemesebb vágyak is dobogtatják, mint a ligeti hinta. *Prin Feri a Népliget szerelmese, a legnagyobb hinta-szakértő, a népligeti Műszínpár tagja — dalköltő és zeneszerző, a „vurstli” slágereinek szerzője.*

Az ő dalait játsszák a verklek és amikor Prin Feri jókedvében felpattan egy halálos iramú hintára és csengő hangon énekelni kezdi legújabb slágereit; lenn a ligeti padokon könnyes szemű kis Julikák és irigyen fülelő „kollégák” hallgatják a Népliget költőjét.

Csendes nyári alkonyat borul a népligeti fákra. Prin Feri ingujjra

Prin Feri

vetkőzve ül egy hintán, kezében papír és ceruza. Derűs, kék szemei elrévedeznek. Éppen „szerzett”, amikor meglátogattuk. Az interjú mingyárt azzal kezdődött, hogy előzékenyen átnyújtotta legújabb slágerét, ami most született meg ebben a biborszínű, nyáresti hangulatban.

Lassan dűdölja hozzá a melódiát és erősen hangsúlyozva mondja a szöveget, amit azután eredeti ortografiával a rendelkezésünkre bocsát.

Ime a „sláger”:

*Kint a ligetben egy nyári este
várom a hintánál a babám,
a ringli perdül, a hinta lendül
s ott jön össze sok szép leány.*

*Barlangosútba sárkány a lyukban,
lörpök mozognak ott szerzte szél,
a zene jártszik az Zerkoviczig
s sárimal láncra hívom.*

Még több strófája van ennek a dalnak. Már az egész liget éneklé. A Műszínpárban is énekelte Prin Feri és viharos sikere volt.

— Mi a véleménye a „konkurrenciáról”, a többi zeneszerzőkről, Brodskyról, Eisemannról, Garayról.

— Hát kérem — feleli rövid gondolkodás után — ezek a divatos szerző urak éppúgy lopnak, mint én. Nem azért, mert nincs tehetségük, hanem mert sokat kell termelni és keveset fizetnek a kiadók. Minden új operett megbukik, látjuk azt mi idekűnt a ligetben is.

— Milyen számok tetszenek magának a sajátjai közül?

— Mindig az a szám, amelyik a közönségnek is tetszik. Most sok új számot csináltam, mert a hintán már egészen abba hagytam, „kiöregedtem” belőle. Csak dalokat fogok csinálni és azokból festem a Műszínpár díszleteit.

Feri ugyanis civilben szobafestő és rendes, gondos családfentartó. Valósággal kétféle életet él. Otthon szerető férj és apa, kint a ligetben csillogó szemű szerelmese a vurstlinak, a nótáknak, a hintának, annak a világnak, amit — mint ő mondja — soha ebben az életben nem tudna elhagyni...

Baróti Zoltán.

Vitéz Péterffy Sándorné (II. Toldy Ferenc ucca 32) kapta meg Sebő Miklós gramofónját és tíz gramofónlemezt

A Délbáb olvasói rendkívül nagy érdeklődést tapasztaltak ezúttal is pályázataink iránt, ami kétségkívül annak tulajdonítható, hogy ennek a keretében Sebő Miklós, a népszerű gramofón- és rádióénekes tíz darab gramofónlemezt és egy kis gramofón készüléket adott. A zsűri döntése alapján a jutalmat Vitéz Péterffy Sándorné (II. Toldy Ferenc ucca 32) nyerte el. Ezenkívül négy pályamunkát egy-egy fűlbörkötésű regény-nyel jutalmazott a zsűri.

Ezek: Márkus Ervin, Budapest, Orczy út 38; Kiss Veronka, Mezőtúr; Wetzel Rózsi, III. Póter 1; Kugel László, Déve.

*

A zeg-zugos budai uccákon fölfelé haladva hamarosan rátalálok a Toldy Ferenc ucca 32. számú házra. A kapu zárva. (Ő boldog budaiak, ezekben a finom kis házakban, ahol még nappal is csemeténi kell.) A csemetésre megnyílik a kapu. Egy százados áll előtttem.

— Vitéz Péterffy Sándorné önagságát keresem.

— A feleségemet?! Igen, itthon van. — S már barátságosan be is invitál a százados úr.

Csak az udvaron kérdi meg, hogy tulajdonképpen mi járatban is vagyok a házuknál. Amikor megmondom, hogy felesége a Sebő Miklós gramofón pályázat nyertese, nagyon boldog.

— Nagyon örülök — mondja, — de még jobban fog örülni a feleségem.

Péterffy Sándorné valóban nagyon megörül arra a hírre, hogy megnyerte a Délbáb pályázatán Sebő Miklós kis gramofón készülékét és a tíz gramofónlemezt.

Vitéz Péterffy Sándorné leányos megjelenésű, szép fiatal asszony, valósággal túlradó boldogsággal beszél a pályázat beküldésének előzményeiről.

— Másfél éve annak — mondja, — hogy az első Délbáböt megvettem, azóta szorgalmas olvasója vagyok ennek a különő lapnak. Ezt a pompás pályázatot élénk figyelemmel kísértem. Már pályáztam egy ízben, de akkor nem volt szerencsém. Ez a második pályázati kísérletem, amely — végtelen örömömmre — sikerrel járt.

Sebő úr művészetének őszinte tisztelője vagyok. Hallottam őt rádióban,

gramofónlemezekon, színpadon s mindenütt csak azt konstatálhattam, hogy igen kellemes, behízelgő hangon adja elő a slágereket.

Érdekes dolog, hogy a publikumnak egy rétege idegenkedik a pályázatoktól, nem hisz ezeknek az őszinteségében. És ime milyen élénk cáfolata ennek az én esetem, aki megírja a levélét, beküldi s nem sok idő múlva kijön hozzá a lap munkatársa a kellemes hírrel, hogy nyert... Pedig ugyebár semmi összeköttetésem nem volt a lappal?

A zsűri teljesen pártatlanul és elfogulatlanul ítélkezik nálunk. Csak egy ajánlólevél szükséges, hogy a pályázat jó legyen.

Sebő Miklós tíz gramofónlemeze tehát most már gyakran fog fölesen dűlni a kedves budai házban, a Délbáb pályázat nyertesének lakásában...

Barna Jenő.

Vitéz Péterffy Sándorné (Rozgonyi felv.)

allja maga Móz

azt hiszem e héltől kezdve inspekciót tarthatna mindennap a Déli és a Keleti pályaudvarokon, ahonnan csoportosan utaznak el kedvenceink. Lassanként nem marad más színházi ember Pesten csak azok, akik a nyári darabokban vendégszerepelnek.

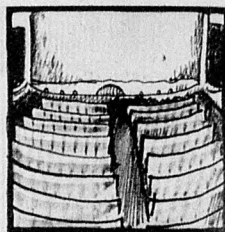
Ezekhez tartozik többek közt Berky Lili is, aki ugyan nem játszik, de mégsem hagyhatja el Pest területét. Még a tavasz elején történt, hogy a Nyári Operett-színház lezárta Berky Lilit száz estére, napi helven pengő jelléplő díjjal a „Belezna asszonyok” című operettre. Ez a darab azonban még nem készült el, de a megnyitás napjától ennek ellenére mégis jár a művésznőnek a szerződés értelmében a pénz.

Igy tehát megtörténhet, hogy Berky Lili száz estén keresztül kap hetven pengőket anélkül, hogy egyszer is fellépett volna.

Annak az előrebocsátásával, hogy én nagyon tisztélem és szeretem az igazán kiváló művésznőt, fel vagyok háborodva e könnyelműen megkötött szerződés miatt, amelyből, ha még egy pár ilyen van, könnyen katasztrófa lehet.

Kéncim jelentése szerint egyelőre nagyon gyengén mennek a nyári színházi vállalkozások. Az egyik nyári szórakozóhely, amelybe rengeteg pénzt ölték bele, már teljesen készen van.

Az igazgató mindent elkövet, hogy ne kelljen bezárni a helyiséget, amit azonban beavatolnak szerintem nem lehet elkerülni. Annak ellenére, hogy legjobbnévű színészeink egész sora szerepel ezen a helyen, a közönség példátlan közönnyel viseltetik iránta.

A legutóbbi estén például mindössze százhusz pengő volt a bevétel.

Ezzel szemben a napi rezsijük kétezer pengő körül mozog. A téli és a nyári kiadások után talán végre mégis csak be fogják látni a színházaink, hogy az esztelen sztárgázszi politika nem lehet tovább folytatni.

Látja ill van ez a Krone cirkusz, ahol, amint hallom, ninesnek sztárgázsik, csak rendszeren megfizetett emberek. Krone-ék pesti előadásait különben a Beke-tov és Schmidt cirkuszok akadályozták meg.

A két cirkusz vezetősége ugyanis

százezer pengőt kért Kronetól, amely összegért hajlandók lettek volna beleegyezni abba, hogy a német cirkuszigazgató Pest területén ültesse fel sátrait.

Krone milliárdokkal rendelkezik ugyan, de éppen azért, mert kitűnő üzletember is, kijelentette, hogy nem hajlandó jizzeint a két cirkusznak egy vasat sem és inkább csak a környéken játszik. Így került a Krone-cirkusz Ujpestre. Krone egyébként napi bevételéből különböző magyaráz jótékonyági intézmények javára átenged egy bizonyos részt. Az Országos Színművész Egyesület nyugdíjalapja például napi egy százalékot kap a bruttó jövedelemből.

A német invázióval szemben mostanában a magyarok is elárasztják Németországot. Egyik nagyon tehetséges és neves zeneszerzőnk utazott el a múlt héten Németországba, hogy ott darabjának premiérjén résztvehessen. Az elutazásnak ezenkívül egy más oka is volt.

A zeneszerző ugyanis az utóbbi időben már nem is nyakig, hanem fülleg úszott az adósságokban,

amelyekből sehogyan sem tudott kivergődni. Ugy értesültem róla, hogy e kötelezettségek kényszerítették őt Pest sürgős elhagyására, mert éppen e héten járt le egy újabb huszonháromezer pengős vállója. Tudtommal a zeneszerzőnek belátható időn belül esze ágában sincs visszatérni Pestre, ahol minden sarokban egy hitelezője várja.

Nem akarom megijeszteni, de valószínűen Dénes Oszkárt sem látja egyhamar viszont. A legnagyobb magyar sodródó, aki szintén Németországba utazott, megunt a pesti besszes világot és

orientálódni kezdett külföldön. Ennek az lett az eredménye, hogy

Dénes az őszi szezonra leszerződött az egyik berlini revüszínházhoz.

Amennyire őt ismerem, biztosra veszem, hogy a német közönség is megszereli Oszinkat annyira, mint ahogy a pesti és ha ez igaz, akkor örökre elveszett számunkra.

Aranyos eset történt Beregi Oszkárral, akit valamelyik nap az egyik ismert pesti színházigazgató nevében felhívtak valaki és közölte vele, hogy a direktor úr sürgős ügyben szeretne találkozni vele. Hogy a dolog ne legyen feltűnő — mondotta a direktor nevében egy női hang, — a találkozó a Margitszigeti romoknál beszéltek meg. Beregi bár kissé különösnek tartotta hivatalos ügyeknél ezt a szokatlan találkozóhelyet, beleegyezett a kérésbe és a kitűzött időben pontosan meg is jelent. Fel- és alásétált a romok előtt, az igazgató érkezését várva, aki azonban távollétével üntetett. A népszerű Romeo azonban mégsem volt egyedül, mert a romok előtti padon egy fiatal lány ült, aki egész idő alatt le nem vette róla a szemét. Végre is egy jó félóra várakozás után Beregi megunt a dolgot és távozni akart. Ekkor hirtelen felugrott helyéről a lány és odasietett hozzá. „Mester, bocsásson meg — szólította meg Beregit a lány sűrös hangon — én becsaptam magát.”

Beregi esodálkozva kért magyarázatot az ismeretlen hölgytől, aki

nagynehezen bevallotta, hogy a színházigazgató nevében ő telefonált és ő adott randevút a romoknál.

„Nem akartam semmi mást — fejezte be vallomását, — csak azt, hogy minél tovább láthassam közéről.” Beregi meghalva hallgatta végig az ismeretlen lány vallomását, aki a következő pillanatban, mintha puskából lölték volna ki, elrohant a sziget árnyas útján. Beregi így tehát engem kért meg arra, hogy a „Délbáb” útján közöljem az ismeretlen kislánnyal, hogy nem haragszik rá, amiért kibolondította őt a szigetre, de azért arra kéri, hogyha legközelebb megint közéről akarja látni, közelebbi helyre adjon neki randevút valamelyik pesti direktor nevében.

Most már csak röviden annyit, hogy :

Ábrahám Pál az elmúlt hétfőn délelőtt házasságot kötött egy tanítónővel. A kilenő zeneszerző ugyanazon nap délután hosszabb időre Németországba utazott.

A múlt héten tartották meg annak a filmnek a bemutatóját, amelyet Sacy von Blondel, az ismert filmszínésznő és író nő rendezett. Írta és egyik szerepét játszotta is. A filmbemutatón nagy sikere volt.

A múlt hét egyik estjén Herezeg Ferenc „Árva László király” című színdarabja került színre az óbudai Kisfaludy Színházban. Az óbudaiak színháza talán még sohasem látott ilyen előkező közönséget, mint aznap este. A nézőtér első soraiban ott ültek Herezeg Ferenc, Csathó Kálmán és még sokan mások, akik valamennyien lelkesen tapsoltak a Gara Mária szerepét játszó színésznőnek, Hatay Adriennének.

Radó Mária, aki a legutóbbi évben a Belvárosi Színház tagja volt, a jövő szezonra újból a Nemzeti Színházhoz szerződött.

Sebő Miklós július elsején indul el társulatával vidéki turnéjára, amely három hélig fog tartani. A turné után Aradra utazik le egy hónapos vendégszerződésre.

Most pedig jöjjön az enyhe humor.

— Nos, hogy énekeltem ma, direktor úr? — kérdi egyik énekesnőnk Sebestyén Gézától. — Ugye szépen vágtam ki a magas C-t?

— Igen, sőt meg is döntötte a világrekordot.

— Hogyan?

— Ugyhogy egy fél hanggal magasabban énekeltem.

Ne bántssuk egymást!

Kedves művészno parancsotjon öter egy fagyaltot!

Midőn Budán beáll a nyár,
A gavalér epedve vár!...
A Krisztinában egy halom
Török, oiasz fagyalt szalon,
Nem rejtély mindenek előtt,
Ide viszi a drága nő!...
Aszall jegecske, rózsaszín,
Mit kettőért ott nyel az iny!...
Kicsinyke fagyalt, drága kincs,
Csak ize nincs és szaga nincs,
Van rajta kis cukor süveg,
Vág és étes, mint az úveg,
De „ötért” „ötért” kapható,
Tehát nőnek is adható...
S ámbár oly hideg, mint a jég,
Mért olvad el?... tudja az ég!...

*

Lauri Volpi tudjuk nyárban,
Nem fért össze a színházban!...
Tombolt, akáresak egy orkán,
Hangok jöttek ki a torkán...
Mely hang nem volt mindig ének,
Sőt... dacára a zenének,
Muri volt... lévőn murista
Ez a derék tenorista!...
Azonban, mint neszél vették,
Sürgösen megbánta lettét...
Nem hoz már bennünkel bajba,
Visszatér s ha megy az Aida,
Kijön s meg is hajol nekem,
Érzem... nem hiába étem!...

E.

Dal a dicsőségről

írta
Hargitai
Tihamér

Mehetsz, Bolond, most már világgá,
Elviheted a kis batyút,
Nincs egyebed, csupán a könnyed,
Mely lisztes arcodon lefúl...
Mókáidon már nem kacagnak,
Majd jön egy ifjabb Bolond —
A taps szele neked már nem zúg,
Egy barátod maradt: a gond.

Elszáradt babérkoszorúknak
Temető-illata kísér,
Most már tudod, hogy a dicsőség
S a forró, nagy siker mit ér?...
A publikum hálátlan démon,
Másik estéig elfeled,
Holnap egy más komédiásnak
Csápnak össze a fenyerek.

Mehetsz, Bolond, most már világgá,
Vissza se néz, siess, eredj!
Egy rossz bohózat ez az élet,
Temess el mindent és feledj!
Kinek szívében álmok égnek
S kinek lelke lánggal lobog
Az jutalmául előbb-utóbb
Elnyeri a — koldusbotot.

Téncolnak a párok, húzzák a cigányok,
Zeng a lakodalmas ház.
Pince, padlás hangos, gyűrja a cimbal-
mos,

Tifrázza a vén primás.
A menyasszony búsul csak egyedül,
Nem emésztí csókos vágy.
A szívemben régi dal hegedül,
Régi öröm, boldogság.

Illusztrált OTT MARADT

az „Alvinci kuszárok”

Szövegét írta:

Szilágyi László

ELŐ

Weygand Tibor

Rozgonyi

Ott maradt Budán a szívem,
Én nem bírok szeretni már.
Ott maradt Budán a szívem,
Elrabolta a régi nyár.
Hiába is vár, nem hiszem,
Hogy imádni tudnám magát...
Ott maradt Budán a szívem,
Ott maradt a boldogság...

slágerek: BUDÁN A SZIVEM

29

slágerzáró

Zenét szerelte:

Eisemann Mihály

adja:

Beleznay Margit

felvételei

Csillagok az égen, ti láttátok régen,
Az a nyár, hogy mily szép volt,
Szerelmesek lettünk, nevetett jelettünk.
A ragyogó kék égbolt.
Hová lett a szép nyár, elillant rég,
Elillant a csókos láz.
Nem maradt belőle csak egy emlék,
Csak egy csendes sóhajlás.

Ott maradt Budán a szívem,
Én nem bírok szeretni már.
Ott maradt Budán a szívem,
Elrabolta a régi nyár.
Hiába is vár, nem hiszem,
Hogy imádni tudnám magát...
Ott maradt Budán a szívem,
Ott maradt a boldogság.

Az én hetem

IRJA
KARDOS ISTVÁN

Péntek

20

Szilvér

A szegény segédszínész a magyar színpadi kultúra névtelen katonája szomorúan ballag az utcán. Megszólítja egyik pajtása. — De szomorú vagy, pajtás. Mi bajod?

- Gyomorsütyüdedem van.
- Csak nem?
- De igen. *Odóig sütyüdt a gyomrom, hogy ebédre már egy zsemlyével is beéri.*

Szombat

21

Alajos

Egyik színházunknak van egy háziszerezője, aki vagy két esztendő óta minden hónapban szorgalmasan megírja két kis vigjátékát a színház számára, amely viszont két esztendő óta *egyellenegyszer sem adott elő a szorgalmas és illusztris írótól darabot.* Mindegy, a törekvő poétát ez munkájában nem zavarja. Ő azért pontosan beállít elsején és tizenötödikén a színház irodájába és átnyújtja új darabját.

A minap a színház igazgatója tréfás kedvében volt, így szólott hát a háziszerezőhöz:

— Azt hallom, a konkurrens színház esalogatja magát.

— Igen — felelte boldogan a szerző, — de én kijelentettem, hogy én csak ide adom minden hónapban a két darabomat, amíg gondolkodni tudok.

— S ha már nem? — kérdezi nevetve az igazgató.

— *Akkor három adok.*

Agy- és szíveczelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvíz megbeesülhetetlen szolgálatot tesz azáltal, hogy a beltartalmat kíméletesen fávadítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József víz számos feloldali hűdésben fekvő betegnél is megtepte a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Vasárnap

22

Paulina

Vaesora közben meséli Molnár Ferenc:

— Amit most elmondok, annak megértéséhez szükséges leszögezni, hogy én csak egyedül szeretek utazni, főként háló-

kocsiban. Nem szeretem, ha idegen ember, akivel sohasem találkoztam, kerül be hozzám. Még kevésbé azonban, ha ismerős. Az ismerős ugyanis elkezd este beszélgetni és reggelig nem hagyja abba. Kikérdez, mint egy vizsgálóbíró. Mik a terveim? Mi az új darabom címe és hol kerül először színre? Hány éves vagyok? Amikor írok, szagolok-e rothadt almát? Szeretem-e a töltött káposztát? Gondoskodtam-e magamról a késői öregkorra stb. Az ismerőstől mentse meg a jóisten az embert a hálókocsiban. Már most, amikor legutóbb ide utaztam, este fölszálltam Bécsben az expresszre és elhelyezkedtem a hálókocsiban. Jött a hálókocsi ellenőr, megkérdeztem, ki a partnerem, ki fekszik majd az alsó ágyban? Az ellenőr megnézte könyvét, amelybe nekem is betekintést engedett és amelyből megtudtam, hogy egy német kereskedővel utazom.

Nó, hála istennek — gondoltam magamban — ez a német kereskedő biztos fáradt a napi munkától, szép csendesen elalszik majd és én is nyugodtan alhatom reggelig.

Ágyban voltam már akkor, amikor a hálófülke új lakója megérkezett. Hallottam, amint szép csendesen levetkezett, azután leteküdt az ágyba. A vonat elindult és én már éppen az alváshoz készültem, amikor utitársam megszólalt:

— Aranyos mester, nem is sejti, hogy én ki vagyok.

Rémülten feleltem, de nagy határozottsággal.

— Nem.

— Nézze édes mester, én pesti ember vagyok, tudom, hogy ön kiesoda. Viszont a hálókocsi ellenőrtől azt is

megtudtam, hogy egy idegen embert akarnak ön mellé tenni. Ezt nem engedhetem meg — mondtam magamban — és hosszas tárgyalások után a bécsi kereskedővel megállapodtam, hogy helyet cserélünk. Most hát itt vagyok és mert tudom, hogy egészen bizonyosan ön sem tud hálókocsiban aludni, társul szegődöm ön mellé az éjszakában. Beszélgessünk.

Megadtam magam a sorsnak. Igen. Beszélgessünk. És én tettem fel az első kérdést:

— Mik a tervei ?

Hétfő

23

Ediltrud

A Vígszínház méltóságosa, Komor igazgató úr, akinek gyermekdarabjai úgyszólván egy emberöltőn át kacagtatták Pest bájos gyermekseregét, arról híres és nevezetes, hogy *rendkívül szórakozott*. Elfelejtkezik mindenről s ha valamit nem ír fel kis zsebkönyvébe, fejből, mint a feckemadár, kirepül.

Szórakozottságáról valóságos legendák keringenek. Amit itt most elmondok, az is egy a sok közül.

A minap Komor méltóságos úr felhívta telefonon Lázár Ödönt, a Király Színház igazgatóját.

— Ki beszél ? — kérdezte a telefon masináján keresztül.

— Király Színház. És ott ? — hangzott a kérdés.

Komor bácsin erőt vett a szórakozottság:

— Ott Király Színház ? — kérdezte mélységes csodálkozással — de vajjon *ill ki ?*

Kedd

24

K. sz. Ján.

Az egyik nagyobb vidéki színház nem elégedett meg a Shakespeare-tragédiák Arany János-féle fordításával, megbizta hát a nagyreményű és érdemdús helybeli fordítót, ültesse át modern magyarra a klasszikus Shakespeare-t.

A fordító készen lett a munkával és a „Szentivánéji álom” új fordítását bevitte az igazgatóhoz, aki az új fordítás elolvasása után lelkes hangon kiáltott fel:

— Uram, ön a legjobb Shakespeare-fordító.

— Igazán ? ... — kérdezte lelken-dezve a helybeli művész.

— Igen — felelte nagy nyugalommal

a direktor, — ha ezt előadjuk, *Shakespeare megfordul a sírjában.*

Szerda

25

Vilmos

A ripacs szót Szigeti József urambátyám találta ki. Ő nevezte el a nagyhangon daklamáló, krokodiluskönnyekes, ejtő, nyughatatlan vérű színészt, akinek minden

hangja hangos és hamis — *ripacsnak*.

Szigeti ripacs nagy gallérban jár, hosszú a haja, hétfőn Romeót, kedden Zülfikart, szerdán Harmadik Richardot, csütörtökön Armiondot, pénteken Eskamillót, szombaton Hamletet, vasárnap délután Tiborcot, este pedig Lilomfit játssza, ki zsebeiben keresve-kutatva sem talál egy árva petákot, de kedve széles, mint a nap tányérja, hangja öblös, mint a sörös kupa torka és hajlandó a legnehezebb szerepet is eljátszani — *egyellen próba nélkül*.

A ripacs az, aki a színpadon soha nem jön zavarba és ha nem jut eszébe a szerep, ő maga hirtelenében hozzákölt. Mondom, őt nem lehet zavarba hozni. Egy alkalommal például a vidéki színház színpadán nem sült el a színpadi revolver a hős kezében, aki mint régi ripacs, feltalálta magát és ellenfelét alaposan megrúgta.

A másik ripacs is tudta mit kell tenni. A rúgás következtében „holtan” esett össze, mire a győző ripacs, aki rúgott, mintegy magyarázatul leszólt a közönséghez:

— *A eszmám orra mérgezve volt.*

Csütörtök

26

Ján. és P.

Ferenczy Károly próbál. A színpadon vak sötét van, nem gyújtották fel a lámpát.

Ferenczy panaszkodik: — Szörnyű dolog ez a sötétség; az ember nem lát tovább az orránál.

— *Akkor te igazán nem vagy rövidlátó* — mondják neki.

JARDIN

Erzsébet királyné út 1.

Tel.: J. 386-31. Július 1-től új műsor

**SEFF & RIC — LENCSOS
4 LO VAN HELL**

Magyar artisták egy dollármilliomos hajója

Az elmúlt hónapban egy igen érdekes társaság indult Pesről Alexandriába. Egy kitűnő artistaigynök több héten keresztül tartó levelezés, vitatkozás után megegyezett egy alexandriai varieté tulajdonosával, mely szerint egy-havi műsorát kizáróan magyar artistákkal fogja ellátni. Az impresszáriónak könnyű dolga volt, hiszen Budapesten annyi különböző válfaját lehet találni a tehetséges artistáknak, hogy valóban csak választani kellett a jobbnál-jobbak között. Az impresszárió hamar kész volt a feladatával. Egy egészen pompás „kollekciónak” sikerült összeállítania.

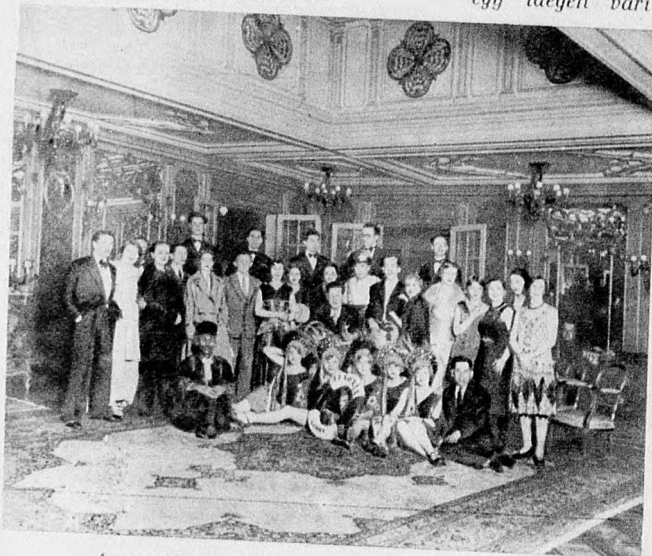
Volt ebben a „mintakollekciónak” táncos, táncosnő, akrobata, zsonglőr, énekes, énekesnő, előadóművész, zenehumorista és amit akartok. A társaság természetesen egyszerre indult el és saját kívánságukra egy héttel hamarabb indultak, mert Alexandriában egy hétig szabad életet akartak élni, minden lekötöttség nélkül s föl akarták használni a szabad időt az ottani viszonyok tanulmányozására és a közel levő városok megtekintésére.

Artista tervez és a hajókapitány végez.

Az Alexandriába vivő hajón nagy meglepetést kellett a magyar artista-trupp. A kapitány, aki híres művészbárát, megkérte a társaságot, hogy az utasok szórakoztatására egy estélyt rendezzenek. A trupp engedett a kérésnek és fölülmulhatatlan sikerű estélyt rendeztek. Az estély olyan szenzációsan sikerült, hogy közkívánatra meg kellett ismételné az egészet. Az utasok és a hajószemélyzet el voltak ragadtatva a tökéletes teljesítménytől, amit a magyar artisták produkáltak. Az artisták négy nappal később érkeztek meg rendeltetésük helyére, illetve Alexandriába, mert egy dollármilliomos — akivel ill a hajón ismerkedtek meg — napokon keresztül vendégül látta őket az alexandriai kikötőben horgonyzó yachtján.

Az artisták mindegyike értékes ajándékot kapott a milliommóstól, aki nem győzte bámulni pompás mutatványait s hangoztatta, hogy valahányszor egy idegen varietében elsőrangú produkciókkal lát idegen nevek alatt, azokról mindig kiderül, hogy magyarok s csak az internacionális sikerek miatt vettek fel idegen hangzású nevet. Amikor a magyar artisták Alexandriába értek, az ottani lapok már megírták a hajón és a yachtton történt kalandjaikat s így az alexandriai varieté igazgatója váratlan reklámhoz jutott. A varietében is nagy sikerük volt a magyaroknak.

Ezt a képet a magyar artisták az alexandriai hajóról küldötték a Délbábnak.

A magyar artisták az alexandriai hajó szalónjában

Az idei német szépségkirálynő

Phot. E. Bieher
Berlin

már 1928 június 29-én ezt írta:

Milyen boldog vagyok, hogy megtaláltam az Elidát!

Annus Mity

öt választották,
mert az ő választása volt

ELIDA SHAMPOO

Kis anekdoták — nagy színészekről

A nagyétkű Molnár György a Kis-pipában egy kisebbfajta sonkát hozatott magának vacsorára.

— Szent Isten! — kiáltott rá a vékonydongájú Halmi. — Ezt egyedül akarod megenni?

Molnár mosolyogva mondta:

— Dehogy! Még egy nagy adag kolozsvári káposztát is hozatok melléje.

*

A régi jó békevilágban történt, amikor még naivak voltak az emberek.

Az öreg Latinák sűgő könnyezve szaladt Evva Lajoshoz, a Népszínház igazgatójához.

— Igazgató úr, borzasztó dolog történt!

— Ugyan mi?

Konti újra lekopogta a zenekart

— Szirmai úr halálosan megsértett.

— Mit mondott?

— Előadás közben lekiabált hozzám: „Sűgjon élenkebben, hallja maga szufflör!”

— No és?

— Ezt a sértést nem bírom elviselni. Nekem még ilyen gorombaságot senki sem mondott, hogy: „szufflör”.

Alig lehetett megvigasztalni Latinákot, hogy a „szufflör” nem sértés, mert hiszen franciául így hívják a sűgőt.

*

Konti József, korának legnevesebb karmestere, élete végéig sem tanult meg jól magyarul. Abban az időben sok pesti polgár bizony erősen törte az édes anyanyelvet. Konti azonban, rossz kiejtése ellenére, mindig magyarul beszélt s bizony sokszor előfordult, hogy nem értették meg.

Egy új operettnek a próbái folytak éppen. A második felvonás fináléját próbálták, amikor Konti hirtelen lekopogta a zenekart.

Mindenki kíváncsian nézett a retteggett karmesterre. Mi volt a hiba? Konti hosszasan tanulmányozta a partitúráját, majd így szólt:

— A szerző itt egy *címegés* írt elő.

A színészek tanácstalanul néztek össze. Mi az a „címegés”? De kérdészködni nem mertek. Ujra kezdték a finálét, de mikor a kifogásolt részhez értek, Konti újra lekopogta a zenekart. Most már dühösen szólt fel a színpadra.

— Mi lesz azzal a *címegés*-sel? Hát én beszélek nektek hiába?

A próba harmadszor sem sikerült és már-már hangos botránytól lehetett tartani, mikor a nézőlétren ülő igazgató Konti válla fölött belenézett a partitúrába és megfjtette a rejtélyt:

Címegés = *zűnmögés*-el.

Meg volt mentve a béke.

Hargitai Tihamér.

AZ IZGALMAS PREMIER

IRTA GÁCS DEMETER

— Halló! Hopkins rendőrfelügyelő!

— Halló, halló!... Itt Giwen, a Rekord-színház titkára. Az égre uram, jöjjenek azonnal! Borzasztó eset... és éppen a premiér estéjén...

A felügyelő türelmetlenül hallgatta a szaggatott, kapkodó szavakat. Ingerülten kiáltott a telefonba:

— Halló, ember, beszéljen értelmesen! Mi történt maguknál?

— Hiszen... azt mondom, uram... miss Lenox öltözőjében egy véres hullát találtak... egy...

— Ki az a miss Lenox?

— A primadonnánk... ma van az első föllépése... az új darabban és...

— A halott kicsoda?

— Nem ismerem... azaz, hogy... nem tudom... talán öngyilkosság... vagy...

Ezt már nem hallotta a felügyelő. Lecsapta a hallgatót és perccel utóbb már a Kaliforniai Titkos Szolgálat (C. S. S.) hatalmas szürke autóján rohogott a Rekord-színház felé.

Nincs az a felzaklatott méhkas, amely akkora forrongás, felfordulás és bomlott zürzavar képet mutathatná, mint Al Dewar, a híres manager színháza ezen az estén. A premiér rendes fejvesztelt izgalmát tetézte a véres rejtély, az ismeretlen holttest a primadonna öltözőjében.

Színészek, muzikusok, kardaloszok, görölök, díszletezők rémült csoportokban, fakó arccal topogtak a színpadról az öltözőbe sugárzó folyosókon. A közönség pedig nyugodtan, gyanútlanul, mit sem sejtve özönlött a színház hatalmas főbejáratán. A jegyszédők még semmit sem tudtak. Ünött előzékenységgel végeztek a kötelességüket és fásultan szortírozták a százával tóduló nézőket.

— Itt a rendőrség! — cikázott végig a riadt és zavarodott tömegben. Mindnyájan a hátsó kijárat felé tipródtak, hogy láthassák a híres mr. Hopkinst, annyi bűnügyi szenzáció népszerű hősét. A szikár kis öregúr általános megkönnyebbulést idézett

elő. Mintha a gyötrelmes feszültség máris enyhült és feloldódott volna a megjelenésével.

Alacsony, izzadt komlokú emberke vágta át magát a kocsihoz.

— Mr. Hopkins? — pihegte végső kimerülésben.

— És ön mr. Giwes?

— Yes, Sir. Csakhogy itt van! Már szétszakad a fejem, hogy...

A felügyelő érelyes mozdulattal szakította félbe.

— Hol van a holttest?

— Az első emeleten és...

— Nem nyultak hozzá?

— Jaj, dehogyan... minden úgy van, Sir... én magam zártam le az ajtót, hiszen természetesen...

Hopkins egyszerűen galléron ragadta a vonagló emberkét.

— Gyerünk, gyerünk, ember... a többit majd odafenn.

Az emberfal utat nyitott előttük. A felügyelő kettesével vette a lépcsőt, a kis titkár szuszogva és líhegve igyekezett a nyomában maradni. Hopkinst kérdéseit zápor módjára zuhogtak:

— Ismeri valaki az áldozatot?

— No, Sir. Azt hiszem...

— Miféle?

— Nem néztük pontosabban...

— Miss Lenox sem ismeri?

— Nem, nem... hiszen úgy meg-rémült...

— Hogyan ölték meg?

— Nem tudom... talán...

— Fegyvert találtak?

— Nem láttam... Ez az öltöző ajtaja, Sir.

— Nyissa ki!

Giwen roskadozva halászta elő a kulcsot. Remegő keze csak nehezen talált a zárba. Az ajtó kinyílt, Hopkinst a küszöbre lépett. Dühösen szitkozódott. A titkár falfehéren tántorodott vissza mellette és rémülten kapott a fejéhez.

Az öltöző üres volt.

Csak a félig megszáradt vértócsa mutatta a bűntény nyomát.

A folyosó ezalatt döbrent, dermedt

arcú emberekkel telt meg. Hopkins egy ugrással az ablak mellett termett. Az ablak csukva volt. Belülről.

— Volt itt valaki, mióta az ajtót bezárta? — förmedt a reszkető, verejtékező Giwenre.

— Nem, nem, Sir... lehetetlen-ség...

— Kinek van még kulcsa az ajtóhoz.

— Csak mr. Dewarnak... de ő az irodában volt az egész idő alatt és...

— Nincs itt valami rejtett ajtó a falban?

— Ó, dehogya, Sir...

— Micsoda, ember?... Hát azt képzeled talán, hogy a holttest a falon vagy a kulcslyukon keresztül tűnt el innen? Cowley!

A detektív feszes tartásban pattant a főnöke elé.

— Parancs, Sir!

— Kopogtassa végig a falat! A legpontosabban! Padlót, mennyezetet, ablakot hajszálra megvizsgálni. Ujjnyomokra ügyeljen!

— Igenis, Sir.

— Meane! Maga a szobát veszi szemügyre a legaprólékosabban. Azonnal látni akarom az igazgatóját, mr. Giwen. Miss Lenox hol van?

— Egy másik öltözőbe vittük át. Attól féltünk, hogy...

— Azonnal küldesse ide őt is. Ugy. De, ember, ne reszkessen úgy! Fogja, nyelje le ezt a korty brandyt! No látja, mingyárt emberibb színe van tőle. Most pedig lássuk csak... mit tud mondani a holttestről?

— Ó, mr. Hopkins... én... igazán...

— De hát egyáltalán látta?

— Bár ne... igenis, Sir... itt feküdt, a pamtagon... a keze lelógott, mint a viasz... és csupa vér...

Hopkins valószággal forgott a sarkán.

— No, találtak valamit? — kiáltott a detektívekre.

— Semmit, Sir... se fegyver, se nyom... csak férvolt.

A felügyelő ádáz káromkodást fojtott el.

Magas, keményarcú férfi lépett be. A folyosón tolongók tiszteletteljesen félrehúzódtak. Hopkins nyomban rávetette magát.

— Ön mr. Dewar?

— Well és arra kérném, mr. Hopkins...

— Ki vele!

— Szeretném, ha megkímélhetné

miss Lenox-t a további izgalmaktól. Rendkívül megviselte ez a dolog. És azonkívül premiérünk van. Az előadás rögtön kezdődik.

Hopkins bősziülten vígyorgott.

— Ember, talán hagyjam abba a munkámat a maga premiérje miatt és zárjam le a nyomozást azzal, hogy a hulla ismeretlen helyre távozott?

— Erről szó sincs, mr. Hopkins. Ön természetesen belátása szerint folytatja a nyomozást. Csupán miss Lenox kihallgatását kérem elhalasztani.

— A kérést nem teljesíthetem. Egyébként is csak egy-két kérdésem lesz miss Lenoxhoz. Sürgősen beszél-nem kell vele. Ön mit tud erről az ügyről, mr. Dewar.

— Meg vagyok dőbbenve... mást nem mondhatok. Elég kellemetlen. Éppen a premiérünkön...

— Hm. Attól tartok, hogy a szóban-forgó holttestnek még kellemetlenebb. Ön látta?

— Nem.

— Micsoda?... Talán nem is volt itt?

— Nem, uram. Volt egyéb gondom. Kellett, hogy valaki a helyén maradjon ebben a fölfordulásban. Hiszen premiérünk van.

Hopkins szemöldöke fölszaladt a homlokára. Pütyöntett.

— Gratulálok a hidegvéréhez, mr. Dewar. No végre, miss Lenox!

Roskadász, sápadt, csodaszép fiatal nő támolgott be. Ketten támogatták. A szerző és a rendező. Hopkins a pam-lagra akarta ültetni.

— Ne, ne!... jajdult irtózó arccal a primadonna. — Ott feküdt...

Halk sikollyal takarta el az arcát. Egész teste reszketett.

— Dear miss Lenox — szólt Hopkins udvariasan, — nagyon sajnálom, de kénytelen vagyok néhány kérdést intézni önhöz. Mikor vette észre...?

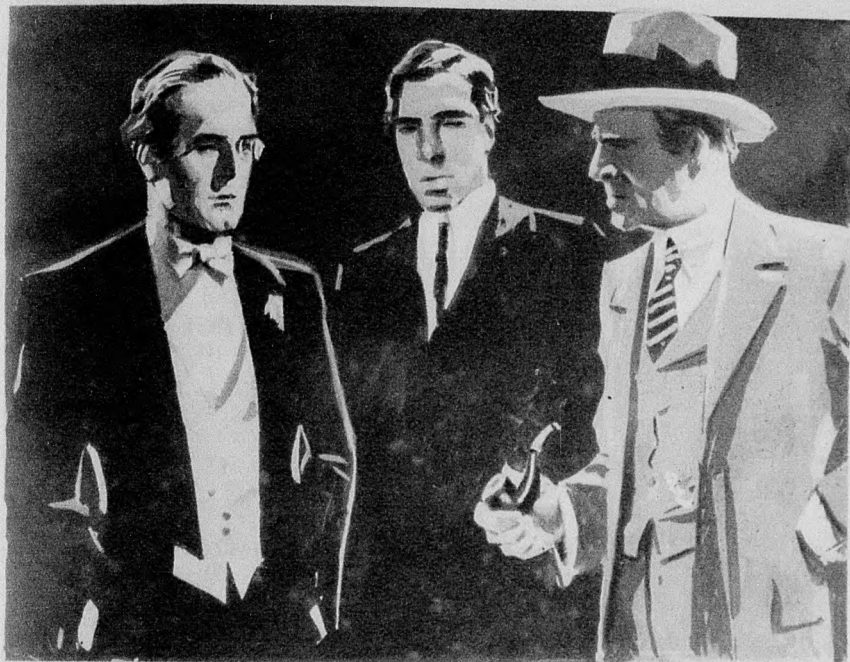
A színésznő megrázkódott és tehetetlenül csuklott a rendező karjára. Mr. Giwen felett helyette.

— Miss Lenox pontosan negyed nyolckor jött. Én nyitottam fel az ajtót és előre bocsátottam. Hirtelen felsikoltott és lerokadt. Oda ugrottam, hogy segítsék neki. Ekkor...

— Meglátta a holttestet?

— Igen, Sir... és kis híján, én is elájultam.

— Ezt elhiszem magának, ember — acsarkodott Hopkins gúnyosan. — Volt valaki maguk előtt az öltözőben?

Egyedül Dewar volt nyugodt

— Senki, mr. Hopkins. Legalább is nem hiszem. Én nyitottam ki az ajtót.

— Az ördögbe is!... Ujabb rejtély. És mit csinált, ember?

— Hát gondolhatja, Sir... megijedtem...

A felügyelő bosszusan fölnevetett.

— Azt sejtem. De aztán?

— Segítségért kiáltottam. Talpra segítettem miss Lenox-t. Emberek jöttek és...

— Mások is beléptek az öltözőbe?

— Senki. Rögtön bezártam az ajtót. És mr. Dewarhoz sieltem, hogy...

— Az ablak akkor is zárva volt?

— Igen... úgy emlékszem...

— Hm. Ugy látszik, itt senki sem tud semmit. Megfoghatatlan. Jobban van már, miss Lenox?

Gyötrelmes, halk sóhaj.

— Láta a holttestet?

— Láttam, uram. Szörnyű volt... sápadt arc... üveges szemek...

— Ismerte?

— Nem, nem... sohasem láttam.

— Fiala volt?

— Nem tudom... nem emlékszem... csak a vért láttam... ó, rettenetes volt!

— Bocsánat, mr. Hopkins — szölt közbe Al Dewar, — úgy látom, hogy miss Lenox mindent elmondott, amit tud. Talán megengedné, hogy visszakísérjük?

A felügyelő nem válaszolt. Töprengő arccal, némán állt. Az agya pattanásig feszült. Dühösen gondolkozott. Semmiféle magyarázatot sem tudott találni. A holttest itt volt. Többen látták. Aztán a vérfojt. A holttestet tehát nehéz lett volna a vizionak hinni. De akkor hova tűnt? És hogyan? A zárt ajtó és ablak minden reális föltevést lehetetlenné tett. Emberfölötti, misztikus erők?... Hopkins összeráncolta a szemöldökét. Ostobaság. Egy vén nyomozó nem tévedhet ilyen útvesztőbe. De hát akkor hogyan történt?

Suttogó, gyors rendeleteket adott az embereinek, akik nyomban elsiettek. Most egyedül maradt az izgatottan várakozó emberek közt.

Végigjártatta a tekintetét rajtuk, hátha a szemükből olvas ki valamit. Tanácstalan, ijedt arcokat látott köröskörül. Rémült, feldúlt embereket. Egyedül Dewar volt nyugodt és rendületlen.

Mintha a csöndes gány fölényes mósolya villózott volna az arcán.

Hopkins néhány pillanatig farkaszemet nézett vele. Azután megszólalt:

— Mondanivalója van, mr. Dewar?

— Well, mr. Hopkins — válaszolt Dewar nyugodtan. — Jó gondolatom támadt. Mr. Collen páholyt rendelt ma estére. Talán már itt is van.

A felügyelő hirtelen meglevenedett.

— Tudom, hogy sokszor dolgoztak együtt — magyarázta az igazgató mosolyogva. — Mr. Collen már ejtélyesebb ügyeknek is a végére járt. Remélem, most is segít rajtunk.

Volt valami különös mellézköngye Dewar hangjában? Lehet, hogy volt, de még az érzékeny fülű Hopkins sem vette észre. Sőt bocsánatot kért magában az igazgatótól titkos gyanujáért. Hiszen rossz lelkiismeretű ember aligha indítványozta volna Collen közreműködését.

— Köszönöm, mr. Dewar — kiáltott felvillanyozottan — nekem kellett volna, hogy eszembe jussun. Kérem, küldjön azonnal mr. Collenért.

A jelenlevők sorain izgatott morajlás futott át. Ágaskodni kezdtek. Mindenki kíváncsi volt a híres milliárdosra, a szenvedélyes műkedvelő dektívre. A gonosztevők rémére.

Ebben a pillanatban megrezdült a gong mély hangja. Éles, harsány csöngetés berrent.

Az igazgató a tolongó tömeg felé fordult.

— Mindenki a helyére — parancsolta erőlyesen. — Azonnal kezdjük az előadást.

Csalódottan zúgolódtak, de Dewar pillantása mindenkit elnémított. Senki sem mert ellenkezni. A folyosó egy pillanat alatt kiürült.

— Miss Lenox — szólt most az igazgató gyöngéden, — önnek is a színpadon van a helye.

A színésznő, aki éppen csak hogy valamennyire magához tért, elsápadt és rémülten nézett rá.

— De mr. Dewar — tördelte izgatottan, — lássa be, hogy ez lehetetlen... ez lehetetlen... én nem tudok most... nem kívánhatja... ó, istenem...

A férfi föléje hajolt és a haját simogatta.

— No de nézze csak, kedvesem — mormolta lágy és mégis sürgető, ellenállhatatlanul rábeszélő hangon, — hát legyen okos! A közönség megvette a jegyeket. Látni akarja magát, ked-

vesem. Hiszen ma lép fel először. Gondoljon a rengeteg reklámra. Lehetetlenénné tenné magát. Vége a jövő-jének, ha most nem állja meg a helyét. Hát ne gyerekeskedjen! Föl a fejfel, drágám, bátran!... Mosolyogjon ezzel a gyönyörű szemével. Premiérünk van... menjen hát!

Hopkins érdeklődve figyelte a jelenetet. Hipnotizálja? — kérdezte magában. De erről szó sem lehetett. A felügyelőnek volt egy kis gyakorlata e téren. Ugy látszik, a hangjával hat.

— Boszorkányos fickó — mormolta elismerően, amikor a színésznő föl-emelkedett a székről és elszántan a színpad felé indult, — ezt ügyesen nyélbe ütötte.

— Hogy van, Hopkins? — volt Collen első szava, amikor az öltözőbe lépett. Aztán a többiekhez fordult. — Mr. Hopkins nyilván mindent tisztázott már, úgye, magunkra hagynak kissé?

— A legjobbkor, Sir — dörmögte a felügyelő, amint egyedül maradtak. — Sohasem voltam tehetetlenebb, mint most.

A milliomos kényelmesen elhelyezkedett a pamlagon.

— Nos, halljuk, öregem!

Hopkins három perc alatt szabatosan elmondott mindent. Collen szórakozottan dobolt a térdén. A felügyelő tudta, hogy ilyenkor „dolgozik” a legerősebben. Hallgattak.

— Mi a véleménye? — kérdezte Collen hirtelen.

— Hm — mondotta a felügyelő és rosszkedvűen ráncolta a homlokát. — Egy csomó dolgot gondolok, de százat egy ellen, hogy egyik sem az igazi.

— Mégis?

— Először is azzal próbálkoztam, hogy talán nem is volt itt holttest. De ez kicsit fantasztikus. Giwen és miss Lenox jóhiszeműen vallott. Egyáltalán csak egy gyanus alakot látok az egész ügyben. Ezt a Dewart. Van benne valami, ami nem tetszik nekem. De ez csak ösztönös dolog, semmi alapom rá. Mellette szól, hogy ő gondolt először önre, Sir.

— Ez finom bók volt, Hopkins. Köszönöm. Folytassa, öreg fiú!

— Nem hiszem, hogy a gyilkosság ebben a szobában történt. Hogy jött be a gyilkos és az áldozat? Hogy mentek ki? Ajtó, ablak zárva. A falak sértetlenek. Szellemekben nem

hiszek. Ahhoz nem vagyok elég hiú, hogy misztikus rejtélynek tartsam azt, aminek a megértéséhez kevés a sütnivalóm. Akkor viszont csak egy logikus lehetőség marad. Amint látja, Sir, tanultam valamicskét öntől. Úgy gondolom, hogy a holttestet behozták és kivitték. De hát kiesoda? Kétségkívül valaki, akinek kulcsa volt az ajtóhoz. Talán a titkár? Semmiesetre sem. Nos, itt van még mr. Dewar. Afféle Svengali-típus. Talán a hipnotizáló tudományának is van szerepe a dologban. De miért tette? Mi oka lehetett rá? És főként: hol van a holttest! Ezen a ponton esődöt mondok. Semmit sem látok világosan.

— Bravo, Hopkins, arany minden szava. Csupa helyes és logikus következtetés, bár egy-két dolgot figyelmen kívül hagyott. Mit fog most csinálni?

— Igazán nem látok sok tennivalót. Nem látok senkit Dewaron kívül, akit figyelhetnék. Az embereim már munkába vették a többiekét, de mindnek alibije van. Egyelőre alaposan utánajárok, mivel foglalkozott Dewar a kritikusi idő alatt és kerestetem a hullát.

— Ha ad valamit a véleményemre, Hopkins, akkor azt mondhatnám, ne fárassza magát fölöslegesen. Hagyjuk békén a halottakat.

A felügyelő csodálkozva meredt Colenre. A milliomos nevetett.

— Nézza csak, öregem — mondta barátságosan — maga éppen a leg-egyszerűbb dologról feledkezett meg. Hogy színházban vagyunk. A színpadi holttesteket nem szokás komolyan venni. Előadás után nyugodtan megvaecsoráznak.

Hopkins elképedten hebegett. Colen még mindig nevetve az ajtóhoz lépett.

— Mr. Dewar, szabad egy szóra? Szeretném tudni — fordult mosolyogva a belépő igazgatóhoz, — mekkora gázzal honorálta a mai est nagyszerű főszereplőjét?

Dewar összerendezte és megtántorodott. Leplezetlen zavar és meghökkenés rajzolódott az arcára. De csak egy pillanatig. Aztán elmosolyodott ő is.

— Látom már, hogy mindent kitalált, mr. Colen — mondta jókedvű csibésznevetéssel. — Elismerem, hogy legyőzött... önt nem lehet félrevezetni.

— De hát mi történik itt? — szitkoz-

zódott a felügyelő dühös csodálkozással.

— Nyugtassa meg Hopkinst, mr. Dewar. Mondjon el mindent.

A manager szivart vett elő és rágyujtott.

— Őszintén sajnálom, mr. Hopkins... szánom-bánom a bűnömet... de hát az üzlet üzlet. Nagyon sokat költöttem erre a darabra és miss Lenox reklámozására. Az egész vagyonom benne úszik. Ki kellett találnom valami új trükköt. Miss Lenox kezdő. Nagyon tehetséges, de ez az első fellépése. Nem voltam elég biztos a dologban. Kellott valami, ami felkorbácsolja. Vulkánt akartam csinálni belőle. Es a reklám sem megvetendő. Minden lap tele lett volna. „Holttest a primadonna öltözőjében.” „Nyomatlanul eltűnt az

**Crepe de Chinek,
Mousselinok,
Georgettek, Foulardok,
Nyersselymek,
Müselymek, Pouplinok,
Nanszuk, pikék,
Selyemharisnyák,
Divatkesztyűk,
Füldőtrikók, sapkák,
Frottierkelmék, törülközők,
Vásznak, sifónok, köperekek,
Lepedővásznak, anginok**

óriási és feltűnő szép választékban
a legolcsóbban vásárolhatók

KLEIN ANTAL

divatnagyrúházában

Király u. 53 Akácfa u. sarok

Alapítva 1889.

Miss Lenox jelent meg a küszöbön

öltöző halottja." És így tovább. Szenzációs lett volna. Nem számítottam mr. Collen zsenialitására. Nagy ostobaság volt, hogy én magam...

Hatalmas, dörgő, szünni nem akaró tapsorkán rázta meg az egész épületet.

— Hallják? — kiáltotta Dewar lázasan, boldogan. — Hát nem volt igazam?

— Mr. Dewar — förmedt rá a felügyelő szigorúan, — ön megtévesztette a hatóságot. Ezt nem viszi el szárazon.

Az igazgató vidáman legyintett.

— Ilyen siker mellett azt is kibírom. De most megbocsátanak. Odalent van a helyem.

— A többit majd én mondom el — mosolygott a milliomos. — Valamelyik színészt hullának maszkirozva befektette az öltözőbe. Mikor Giwer elvitte az újult miss Lenox-t, akkor visszafordult és kieresztette az ipsét. A derék művész most biztosan lelkesen drukkol a színpalak mögött.

— Hajmeresztő szemtelenség — nevetett most már a felügyelő is. — De az isten szerelmére, hát ön csakugyan az ördöggel cimborál, Sir? Hogyan jött rá erre olyan hamar?

— Ha megígéri, hogy nem leplez le, elárulom, hogy semmire se jöttem rá. Nem volt egyéb, csak egyiké az én „logikus” föltevéseimnek. Az egész büntény olyan valószínűtlen és megokolatlan volt. Okvetlenül büntényt kell keresni ott, ahol se gyilkosnak, se áldozatnak semmi nyoma? Mága mingyárt látta, hogy gyilkosság nem történt az öltözőben. A holttestet behozták és kivitték. De talán nem is volt holttest. Kézenfekvő volt a föltevés: hátha semmi sem történt? Persze, egy hivatasos rendőrnek nem juthat eszébe efféle dilettáns gondolat. Próbát tettem mr. Dewarral és... a próba sikerült. Ennyi az egész.

Az ajtó nagy zajjal kicsapódott és miss Lenox jelent meg a küszöbön. Arcán a siker újjongó, boldog sugárzása. Látszott rajta, hogy megfelekedett minden egyébről. Collen gavallérosan meghajolt.

— Miss Lenox, igazán nagyon sajnálom, hogy nem lehettem tanuja páratlan sikerének...

— Ilyenek ezek a színésznők — dörögte Hopkins kifelémnet. — A taps még a holttesteket is elfeledteti velük.

A csecsemőhangú Kisasszony

New-York, 1930 június.

Amikor Julius Cézár a világra jött — csecsemőhangja volt.

Erzsébet, Anglia királynője is csecsemőhanggal született.

És mi mindnyájan, amikor először láttuk meg a napvilágot, csecsemőhangon sírtuk:

— La-la...

Minden ember később elveszíti csecsemőhangját és csak egyetlen nő van, akinek sikerült megtartania babaszemeit és csecsemőhangját: Helene Kane film-színésznőnek.

*

Helene Kane ma Amerikát kedvence, a beszélőfilmek legnépszerűbb sztárja. Nagy sikereit és népszerűségét annak köszönheti, hogy — csecsemőhangja van.

Tizenöt éves korában végezte el iskoláit és mivel édesapja már régebben meghalt és anyja nagyon beteges asszony volt, kénytelen volt munka után nézni. Gyenge kislány volt, akil mindenki még apró gyermeknek tartott és ha valahol megjelent és csecsemőhangján munkát kért, azt vászszollák neki, hogy:

— Menj vissza egy kicsit a mamád szoknyája mellé és majd ha megnősz, ismét jelentkezhetsz munkáért...

Helene Kanét ez nagyon elkésérítette, de azért tovább is kitartott elhatározása

mellett és egy szép napon elment egy newyorki színházba, ahol addig könyörgött, amíg alkalmazták egy revűben. Persze rendes szerepet nem kapott, de boldog volt, hogy többszáz más lány társaságában léphetett a színpadra.

*

Két éven keresztül semmi reménye sem volt arra, hogy felfedezzék. Dolgozott, táncolt és énekelt. Kőristalány volt és attól félt, hogy az is marad örökre. Egyszer gondolt aztán egy nagyot és

„Fel a kezekkel“ ... vagy ...“ Helene Kane egyik szerepében
(Fotó Paramount)

„Me . . . Me . . .“ Helene Kane, a kisleány

merészel, elment egy newyorki filmszínházba, amelynek színpadán varietésszámokat is szoktak előadni.

Egy „szám” szerelelt volna lenni.

A filmszínházban felkeresett egy urat, akinek előadta, hogy mit akar. Az úr végighallgatta, végignézte és egy másik úrhoz utastította.

A másik úr szintén meghallgatta, végignézte és egy harmadik úrhoz küldte. A harmadik a negyedikhez, a negyedik

az ötödikhez küldte, úgyhogy néhány nap múlva már a tizedik úrnak mesélte el, hogy mit akar. Ez a tizedik úr Paul Ash volt, aki akkoriban zenekarával együtt a filmszínházban vendégszerepelt.

Ash türelmesen végighallgatta a fiatal lány mondókáját, de nem küldte a tizenegyedik úrhoz, hanem azt mondta neki, hogy énekeljen valamit. A lány énekelni kezdett valamilyen ártatlan gurgulázó eseesemőhangon.

ezt
tele
F
nis
helt
leni
nőn
A
lán
tül
gon

N
taln
csen
ber
sok
han
Kan
egés
rag
cikk
E
gran
és e
neki
ban

Helene Kane, a nagysága

Ash majdnem nevetni kezdett, amikor ezt a hangot meghallotta, de aztán hirtelen eszébe jutott valami.

Eszébe jutott, hogy a „suttogó baritonista” suttogó énekhangjának köszönhetően azt, hogy jelfedezték... Miért ne lenne sikere egy csecsemőhangú énekesnőnek?...

Ash lázas izgalommal hallgatta a lány énekét és mivel egész életén keresztül a rendkívüli számokért rajongott, gondolkodás nélkül le szerződte a lányt.

*

Néhány nap múlva a Broadway hatalmas transzparensok hirdették a csecsemőhangú énekesnő jeltűjét. Az emberek tömültek a filmszínházba, mert már sokféle énekesnőt hallottak, de csecsemőhangút még nem. És amikor Helene Kane a színpadon első dalát énekelt, egész jövője eldőlt. A nézők el voltak ragadtatva, a kritikusok pedig hosszú cikkekben dicsérték — csecsemőhangját.

Egy hét múlva egy nagy newyorki gramoföntársaság szerződtette le a lányt és egy hónapra százezer dollárt fizetett neki. A gramoföntársaság azonban jobban járt, mint Helene Kane, mert rövid

Az eredeti
**francia Bénédictin
fogszappan**

ideális fogtisztító. Ára alumínium dobozban 1 pengő. Kapható minden patkában, drogeriában, illatszertárban. Vezérképvislet:

Wittmann Elemér, Budapest, VI, Andrassy út 99

idő alatt halmillió lemezt adott el Helene Kane számaiból.

*

Néhány hónap múlva gombamódra elszaporodtak az utánczók, akik mindnyájan csecsemőhangon énekelték, de ezek között senki sem lett olyan népszerű, mint Helene Kane, aki még ha akarná, sem tudna másképpen énekelni, mint csecsemőhangon...

És a beszélőfilm őt is elhódította a newyorki Broadwayről. Helene Kane kétéves szerződést kötött egy filmgyárral és már el is utazott Hollywoodba.

A csecsemőhangú kisasszony pajkos, rosszkedő kislányokat fog alakítani hangosfilmekben.

Biztos, hogy sikere lesz a tizenhét éves csecsemőnek.

Helene Kane, spanyol leány

MIT OLVASNAK A FILMCSILLAGOK?

„Mutasd meg, mit olvasol és megmondom ki vagy!...”

Ez a régi mondás természetesen hollywoodi vonatkozásban is fennáll és azokból a könyvekből, amelyek a filmcsillagok könyvszekrényeiben találhatóak, pontosan lehet következtetni a filmszínészek és filmszínésznők egyéniségére és intelligenciájára.

Az, hogy Greta Garbo, Nils Asther

Dorothy Sebastian és a könyv (Fotó M—G—M)

és Victor Sjöström Strindberg, Siegfried Undset, Lagerlöf és Knut Hamsun regényeit olvassák, egyáltalában nem meglepő, hiszen ők is északiak, de hogy Joan Crawford, aki a flapper-típus megtestesítője, lelkes Shakespeare-rajongó és hogy a bájos fiatal Anita Page állandóan csak Dumas-regényeket olvas, kissé különösnek látszik.

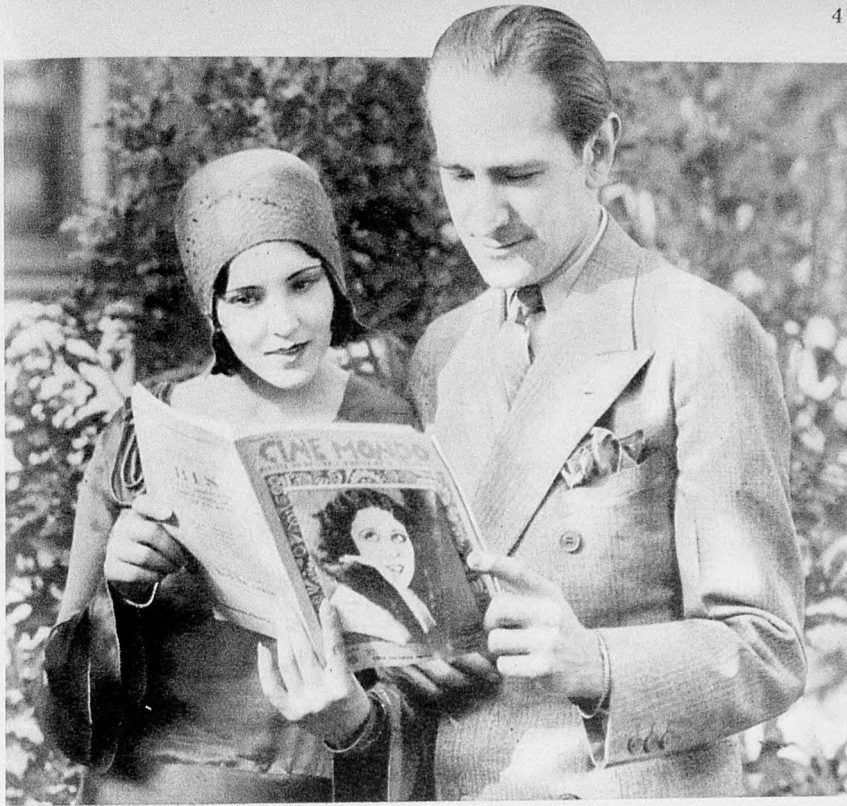
Dorothy Sebastian csak az úgynevezett érzelgős szerelmi regényeket szereti és minden romantikus tartalmú könyvért rajong.

John Gilbert nem sokat szokott tördölni a szerzőkkel. Neki csak az a fontos, hogy olvasnivalója izgalmas legyen.

Lon Chaney viszont folyton csak a detektívregényeket bújja. Az a jó szokása, hogy a regényeket először a feleségével olvastatja el és csak miután az asszony kijelenti, hogy valamelyik könyv nagyon érdekes, veszi ő is a kezébe. Ilyenkor aztán addig le sem teszi, amíg az utolsó oldalra nem ér.

Raymond Hackell, aki nemrégiben még newyorki színész volt, kizárólag autobiográfiai műveket olvas. William Haines, a film enfant terrible-je viszont őszintén beismeri, hogy egyetlen könyv sem lehet neki elég jó vagy

elég
a k
R
zást
vet
kat
tart
köz
kizá
B
kat
olva
szer
rég
tén
öt ú
róla
P
kizá
olva
ságg
N
az
film
nag

Raquel Torres filmszínésznő olasz filmlapot olvas

elég rossz, tehát mindent elolvas, ami a kezébe akad.

Raquel Torres, a mexikói származású filmszínésznő ritkán vesz könyvet a kezébe, mert csak a képeslapokat szereti. Az illusztrált filmlapok tartoznak a legkedvesebb olvasmányai közé és mivel újabban olaszul tanul, kizárólag olasz képeslapokat olvas.

Buster Keaton szintén a képeslapokat bűjja, de mindennél szívesebben olvassa el a filmgyárakkal kötött szerződéseit. Charles King, a nemrégiben felfedezett filmszínész őszintén bevallja, hogy semmi sem érdekli őt úgy, mint azok a kritikák, amelyek róla jelennek meg a lapokban.

Polly Moran, a népszerű filmkomika kizárólag amerikai regényírók műveit olvassa. Az exotikus-regényekért valóssággal rajong.

Nagyon érdekes, hogy most, amikor az amerikai filmesillagok a hangosfilmekben nemcsak angolul beszélnek, nagyon sokan tanulnak idegen nyelve-

ket. Ez a nyelvtanulási láz nagyon befolyásolja azt is, hogy a filmesillagok mit olvasnak, mert Ramon Novarro, aki eddig csak angol és spanyol könyveket olvasott, újabban francia regényeket is hozat magának Párizsból. Ugyancsak francia regényeket olvas Marion Davies, aki éppen olyan jól beszél franciául, mint angolul.

Ernest Torrence, aki valamikor Stuttgartban tanult zongorázni, jól beszél németül. Tehát német regényeket is olvas.

E tekintetben talán Reginald Denny a legfuresább. A népszerű komikus az angol nyelven kívül csak hindosztáni nyelven olvas. Ennek az a magyarázata, hogy valamikor hosszú időt töltött Indiában.

A legtöbb nyelven Sojin, az ismert japán filmszínész olvas. Anyanyelvén kívül angolul, franciául, spanyolul, olaszul és németül tud.

Ilyen nyelvtelhetség a filmvárosban is csak egy japán lehet...

Charlotte King

Esther Ralston

MI TÖRTÉNT?

Négy hónapon keresztül

készülődött Cecil B. de Mille új filmje nagy jelenetének felvételére. Ez a jelenet egy óriási Zeppelin felrobbanását mutatja be. A Zeppelin felrobban, lángba borul és kétszáz ember ugrik le az égő fedélzetről. A jelenetet meghívott előkelő közönség előtt készítették el. Ez volt az első eset, hogy idegenek előtt készítették el filmfelvételeket.

Még mindig sokat beszélnek

azokról a filmsztárokról, akik elvérezték a beszélőfilm frontján. A legújabb ilyen áldozat Esther Ralston, aki nemrégiben még igen népszerű volt és aki nem alkalmas beszélőszerpek alakítására. Ugyancsak kénytelen volt visszavonulni Ina Clair, John Gilbert felesége is. Mae Murray még mindig eredménytelenül küzd azért, hogy ismét szerepet kapjon. Ezzel szemben reaktívtá vált Pauline Frederick és Gloria Swanson.

A filmgyárosok

nem nagyon örülnek, ha színésznők férjhez mennek, pedig előbb-utóbb mind-egyik kiválasztja magának a párját. A legújabb házassági hírt Alice White-ről suttogják. A filmszínésznő legutóbb Chicagóban megismerkedett Syd Bartllettel, de — minden várakozás ellenére — nem tartották meg eljegyzésüket. A benfentések biztosra veszik, hogy azért az esküvő nemsokára meg lesz. Alice egyébként most a „Gyenge férfiak” című film főszerepét játssza. Egészen biztos, hogy ez a cím nem vonatkozik jövőendőbeli férjére...

Greta Garbo

új filmjében egy temperamentumos olasz operaénekesnő szerepét alakítja és a svéd filmszínésznőnek, a szerep szerint, sok olasz spagettit kell ennie. A spagettit felvétel közben egy olasz szakács készítette. A spagetti miatt

különben elég baj volt a stúdióban. A rendező ugyanis azt kívánta Greta Garbotól, hogy a próbák alatt is egyen. Ezt a filmszínésznő többször megtagadta, de végül kijelentette, hogy nem eszik több spagettit, mert meg fog hízni. A rendező nem engedett, Greta még kevésbé, végül abba maradtak a próbák. Három napon keresztül tárgyaltak a filmszínésznővel, ki — miután megígérték neki, hogy a próbák alatt nem kell több spagettit ennie — visszatért a stúdióba.

Amerika nagy színpadairól

sok színésznő és énekesnő ment át a beszélőfilmhez. Ezek közül sokan igen szép sikert arattak. Nem úgy Charlotte King, aki a „The Desert Song” című filmben nem aratott valami nagy sikert és ezért a Metro-gyár felbontotta szerződését. A színésznő átvezetett dollár bántalmat kapott.

Ugy látszik,

hogy Hollywoodban már nem aratnak elég nagy sikert a fehér revütáncosnők, mert újabban egymásután kerülnek a filmhez a színes nők. Így az egyik nagy filmgyár leszerződtette Mumtaz Bogum hindu táncosnőt, aki egy időben az indorei maharadzsza táncgőrljei közé tartozott és aki az utóbbi időben Amerikában volt turnén. A hindu táncosnő már több angol és amerikai filmgyártól kapott ajánlatot, de csak most határozta el magát filmszereplésre.

Ének a hóban,

ez a címe Jeanette MacDonald filmszínésznő új filmjének. A szerep elég meleg volt, mert amikor a filmszínésznő az egyik jelenetben a hóban lérdelve énekelt, a stúdióban a hőmérő negyven fok megeget mutatót. A hó persze sóból és naftalinból készült.

Falusi ártatlanság

— Figyelmeztetem, fiam, hogy bár mi csak kellen va-
gyunk a háznál, azért na-
gyon sok lesz a dolga!

— Oh, nagyságos asz-
szony, az igazán nem hatá-
roz nálam, otthon nyolc
állatot láttam el az istál-
lóban!

(Fliegende Blätter)

Óvatos ember

— Daisy édes, vacsorá-
zottl már?

— Igen szívem.

— Nagyszerű! Akkor
semmi akadály a annak,
hogy együtt töltsük az
estét!

(Punch)

Az irodában

Főnök: Müller, komo-
lyan figyelmeztetem ma-
gát, hogy vigyázzon a
számadásoknál. Folyton
elszámítja magát!

Könyvelő: Bocsásson
meg főnök úr. A szerelem
vette el ennyire az esze-
met. Hogyha szabadna
remélnem... hogy a fő-
nök úr a kedves lányát...

Főnök: Látja kedves
Müller, most megint el-
számította magát!

(Nebelspaller)

A revolver

— Nézze meg jól ezt
a revolvért, Krausz úr.
ez mentette meg az éle-
temet!

— Igazán? Mesélje el,
hogyan történt?

— Hát... nagyon éhes
voltam... majdnem meg-
haltam az éhségtől...
nem volt egy árva pfenni-
gem sem... és ezt a
revolvért becsaptam a zá-
logba...

(Muskelen)

Pontos információ

— Nézd csak, milyen karsú lett az Ammie!
Ugyan milyen fogyókúrát használt, hogy ennyire le-
fogyott?

— Könnyű kitalálni! Négy héttel ezelőtt szakí-
tott vele a barátja — azóta maga fizeti a va-
csoaráját!

(La Vie Parisienne)

az 52. és 53-ik oldalhosszon. Következik legújabb rádióhíreink elmondása.

Hágában érdekes újtást vezetett be a telefonközpont.

**A telefonelőfizetők készülékeit át-
alakították olymódon, hogy a te-
lefonhallgatóval rádiót is lehessen
hallgatni.**

A készüléken négy gomb van. Ha az első nyomják le, akkor telefonálni lehet, ha a másodikat, akkor a hágai adóállomás műsorát hallgathatják az előfizetők. A harmadik gomb lenyomásával Berlin, a negyedikével Stockholm leadója jelentkeznek. Az újtásnak hallatlan sikere van, mert sem a készülékkel, sem a telepekkal nem kell bibelődni. Más.

Hordozható uti rádiókészülék

Az osztrák RAVAG körülbelül negyvenezerre becsüli az osztrák orvhallgatók számát. Hogy ki használ előfizetési díj nélkül rádiót, azt bizony nehéz megállapítani.

Most aztán elhatározták, hogy akárcsak a telefonelőfizetőknel, a rádiótulajdonosokról is névjegyzéket csináltatnak,

amelyet, mint a telefonkönyvet, minden előfizetőnek elküldenek. Arra számít a RAVAG vezetősége, hogyha az orvhallgatók „jó ismerősei” állapotuk a könyvet és látják, hogy az illető nem szerepel benne, valamelyikük ír majd egy névtelen levelet az osztrák adóállomásnak. Más.

A kínai rádióársaság

kétfélmillió font kölcsönt vett fel.

Ezzel a hatalmas összeggel akarják kiépíteni Kína rádióhálózatát. Más.

Jelentették, hogy az idei bayreuthi Wagner Festspieleket a RAVAG is közvetleni fogja. Amint értesülünk róla a Tannhäuser is szerepel majd a mikrofon előtt, amelyet Toscanini fog vezényelni.

Toscanini harmincezer márkát kért azért, hogy a beleegyezését adja a rádióközvetítéshez.

A RAVAG hosszas habozás után beleegyzett a világhírű karmester kérésébe. Más.

A salzburgi ünnepi játékok augusztus hetedikén kezdődnek és ezek valamennyit közvetleni fogja a bécsi rádió. A RAVAG egyik legjobb riporterét küldi le a helyszínre, aki előviszi a mikrofont az egyik próbára és így

bárki végighallgathatja, hogy folyik le egy próba Reinhardt rendezésében.

Egy más napon viszont a Salzburgban időző összes híres színháziak, trók és

Budai Goldberger Leó textilgyárának sportpályáját vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között a Budafoki úton (Gárdonyi felv.)

zenészek adnak intervjút a mikrofon előtt a rádió riporterének. Más.

Megírtuk, hogy a bécsiek Scherz bácsija, az ugyanolyan népszerű Arthur Richter néhány hónappal ezelőtt otthagytta speakeri állását. Azóta hetenként más és más bemondóval kísérleteztek, de

az osztrák közönség mindjobban sürgette Richter visszatérését,

aki a jövő héttől kezdve újból elfoglalja régi helyét a RAVAG-nál. Más.

A svéd rádiótársaság felkérte Hjalmar Bergmannt, a neves író, hogy írjon

egy rádioregényt. Az író elvállalta a megbízást és így

ez lesz az első regény a világon, amelyet rádión keresztül ismerhet meg a közönség.

A regény felolvasása szeptember tizedikén kezdődik és november huszonötödikén fejeződik be. Az első rádioregény huszonkét folytatásból áll, amelyet hetenként kétszer harminc-harminc percig fognak felolvasni. Más.

Mai rádióhíreink elmondását befejeztük. A viszontlátásra a jövő héten ugyanitt.

Kipállás, kisebzés ellen

minden gondos anya csecsemőjénél ma már csak Krompecher-féle Babyhintőport használ, mert az a legjobban bevált, kellemes illatú, hygienikus gyermekhintőpor. Gyógyít, szárít, puhít, hűsít. Igen olcsó és kiadós, egy doboz ára 60 fillér és minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertárban kapható. Vásárlásnál ragaszkodjunk a Krompecher-gyártmányhoz!

A csecsemő helyes gondozása és táplálása című tanácsadókönyvecskét, mely fiatal anyáknak nélkülözhetetlen, ingyen küldi a Krompecher Tápszergyár magyarországi főraktára Budapest V. kerület, Zrínyi uccsa 3

* Társaság és divat *

A bárónő délutáni teáján

— Mielőtt az ülést megnyitom, azaz mielőtt a napi pletykák feltalálására kerül a sor, egy nemzetközi viszonylatban is méltán feltűnést keltő társaságbeli hírről kell beszámolnom.

— Mindannyian tudjuk, hogy miről van szó. Bethlen Margit grófnő londoni sikereiről.

— Úgy van. A miniszterelnök felesége hódító hadjáratnak is nevezhető londoni útját. Előkelő megjelenése, szellemessége és nem utolsósorban ragyogó toalettje, melyben a királyi fogadáson megjelent, egyaránt meglepetés-ként hatott.

— Apropos, toalett. Erről az öltözékről szeretnék részleteket hallani.

— Ez a nagyszerű toalett — mely persze komplé volt — pezsgőszínű georgettéből készült s pazar díszre ugyanolyan színű rókaprémszegély volt.

— A grófnő londoni szereplésével a legelőkelőbb angol társasági lapok is hosszasan foglalkoznak.

— Tudjátok-e, hogy Angliában a legfelsőbb háromszáznak hivatalos közlönye van?

— Sőt löbhet is tudunk. És pedig azt, hogy ez a közlöny tartja nyilván az angol királynénak bemutatottak listáját. Túlzás nélkül lehet állítani, hogy ez a

világ legelőkelőbb társaságának a névjegyzéke.

— Ennél igazán mi sem valószínűbb.

— No, de most már jöhet a hét legérdekesebb pletykája.

— Még mindig nem. Előbb még egy beszámoló jön. A Nemzeti Szalón által rendezett divatkiállításról van szó, mely június 27-én nyílik s július első hetének végéig marad nyitva. Természetes, hogy itt nemesak az őszi, de már a téli divat is bemutatásra kerül. Valószínű, hogy a kiállításnak igen előkelő közönsége s nagy sikere lesz.

— Úgy látszik, nagyon beavatott

A Beváros új előkelő divatékszerháza:

Ládor

IV. Váci uca 14. Párisi műeszkertülönlegességek, bődíszmű, ruhadíszek.

Gummi

harisnya, harkótök, sérvkötők, betegápolási s higiénikus cikkek

Wesely és Társa utóda Nagy Károly Frigyes, Budapest, IV. Árpányi tér 1/a. Árjegyzék ingyen. Tel.: Aut. 833—26

NEMZETI SZALON

A-NO

KIÁLLITÁS

JUNI 27 JULI 7

vagy. Nem árulnál el valamit ennek a kiállításnak az érdekességei közül?

— Egy kukkot sem. Nem akarok a meglepetéseknek eléje vágni.

— Hát akkor mégis csak rátérhennék a friss és aktuális pletykákra.

— Indulás.

— A báró, aki nemrégiben érdekes leányszöktetési esetével kapcsolatban szerepelt a sajtóban, egy kastélyt és meglehetősen nagy birtokot iratott a hölgy nevére.

— Második számú pletyka. Egészen friss. Olyan friss, hogy szinte ropog, mint egy most sült zsemlye. Az olajmágnás ugyanis a legkomolyabban feleségül akarta venni a népszerű és nagyszerű primadonnát. A család kapálózott, de a lovag kitarított szerelme mellett. Végre a család egyik tagja kiját szotta a döntő tromfot. Utánajárt a dolognak és hivatalosan megállapította

a primadonna életkorát, mely negyvenegyes számot mutatott a vőlegény harmincyolc évével szemben.

— No ez a három kis esztendő igazán nem számít.

— Csakhogy itt nem háromról van szó, hanem sokkal többről.

— ????

— Mert önagsága csak harmincketőt vallott be s a lovag nem is annyira a magas évszámtól, mint a primadonna inkorrekt „bemondásától” riadt vissza.

— Furesa figura lehet ez az úr, ha az ilyesmit nem kalkulálja be a dologba, különösen ha primadonnáról van szó.

— Szóval a lovag visszalépett, családja legnagyobb örömére.

— A kánikulában igazán sok ennyi izgalmas pletyka. Ezennel bezárom az ülést. A viszontlátásra, kedveseim.

Legújabb képek a Krone Cirkusból

A cirkusz éjjel

Részlet a világ legnagyobb elelántesoportjából: Balaity, a világhíres magyar elelántdresszírozó „Assan” elelántjával

1 m. 95 cm.

„Sascha” táncol, énekel es jódlizik

A kóros izzadásról*

A meleg nyári napok beálltával mindgyakoribb azok száma, kik valamely testrészüik fokozott izzadása miatt lanácsot kérő soraikkal felkeresnek.

A fokozott verejtékkiválasztás nem minden esetben kóros eredetű. Kövér egyéneknél, bizonyos pszichikus izgalomnál, erős felhevülésnél, megerőltető izommunkánál mindig fokozott az izzadási folyamat. Ez azonban csupán a szervezet védekezése, amennyiben a fokozottan kiválasztódó verejték elpárolgása feltétlenül szükséges a test normális hőmérsékletének fenntartásához. A kóros izzadás lehet általános és részleges. A test általános izzadása főleg belső betegségeknél (tüdőbaj, basedov stb.) fordul elő és a rendszeres folyadékvesztesség a szervezetet erősen legyöngheti.

Ilyen esetekben a gyógyításnál természetesen az *alaphányalmat kell elsősorban megszüntetni és így az előidéző ok kiküszöbölésével az izzadás is megszűnik.* A gyakori és felesleges verejtékezés következtében az izzadó területen a bőr felpuhul, így apró sebződések (hámhiányok) jönnek létre, amelyek a váladék izgató vegyhatásával együtt különböző bőrbetegségekre és fertőzésekre hajlamosítanak.

A részleges vagy helyi izzadás szintén előfordulhat bizonyos szervi és pszichikus elváltozásokkal kapcsolatosan és a verejtékmirigyek funkció zavarai folytán.

A láb fokozott izzadása megmagyarázható elsősorban azzal, hogy a talp bőre sok verejtékmirigyet tartalmaz, másrészt a lábunkat borító cipő anyaga megakadályozza a lábfej természetes szellőződését, miáltal a termelt váladék pangásnak indul és bűzös lábizzadást hoz létre.

A hónalj izzadása is sok keserűséget okoz a hölgyeknek. Hiába ír elő a divat mély karkivágással készült ujjatlan ruhákat, a leesorogó verejtéket mégis a ruha fogja fel és ennek látható nyomaait magán viseli. Hölgyeink

nagy része ezen a kellemetlenségen nagyobb garderobbal, vagy ú. n. izzalap bevarrásával igyekszik segíteni. Az izzalap azonban éppen az ellenkező célt szolgálja; megnehezíti a verejték elpárolgást és fokozza a bajt. Sokkal jobban megfelelnek a gyógyításnál a spirítusz bedörzsölések, közömbös szárító púderek és tannoformpaszta alkalmazása.

Az izzadó tenyerű egyén a szokásos kézfogások előtt valóságos izgalomba jön, miután tisztában van azzal, hogy tapadós, nedves tenyerének érintése milyen kellemetlen hatást vált ki embertársaiból. Ez a kínzó tudat, ideges alapon, minden esetben fokozza a tenyerbőrreinek beteges nedvkiválasztását, mely a kézfogás pillanatában maximumát éri el. Utána az idegrendszer megnyugvásával egyetemben a kéz izzadása is csökken. Ezt a kellemetlen elváltozást gyógyszeres és diathermiás kezeléssel jól befolyásolhatjuk.

A lábizzadás gyógyításánál legfontosabb szerepe van a fokozott tisztálkodásnak. Állandó lábfürdők, szappanos öblítő lemosások, fehérnemű és harisnya naponkénti cserélése; lapossarkú, kényelmes és könnyű cipők viselése (lúdtalpnál megfelelő betét) fontos eszközei a gyógykezelésnek. Kalpermangium (2%-os) vagy formalin oldattal (egy teáskanál két liter vízre) végzett lábfürdők után töröljük a lábat teljesen szárazra és hintsük be az izzadó részt formalin, lenicet, vagy szalicilpúderrel. Erősebb izzadásnál 5%-os chrómsavas ecseteléseket végzünk. Kipállott, felsebzett területeket 10%-os zink-mitin pasztával, vagy bismuth-porral kezeljük. Jó hatása van a harisnyába helyezett szárítópúdernek is.

Dr. Heks Imre.

* *Rovatvezelőnk kozmetikai kérdésekben felülbélyegzett és megcimzett válaszboríték beküldése ellenében készséggel ad levélben részletes felvilágosítást.*

— Halló! Igen! 40614! Igen! A Bernoy-trust? Igen! Itt a Nevill Company. Szükségünk van negyvenhat fekete és barna görltre. Magasság: 155—160 centiméter. Igen! Valamennyi karesú, hosszúlábú legyen., prima. Figyelmeztetem, selejtezzük! Halló! A táncudás? Igen, a szokott. Nem, nem kell történelmi tánc. Nincs fölár, halló! Kész!

Lecsapta a kagylót, fújt és jegyezgetett. Aztán megint csöngtetett.

— Halló! 66403! Daniel Shaw? Jó! Tizenhat világosszöke görll kell, prima árú. Molettebbek lehetnek. Magasság: 159—162 centiméter. Nincs? Micsoda? Csak tizenkettő? Nem kell, köszönöm, csak a teljes létszám. Hogy pótolják? Jó! Holnap délelőtt átvesszük őket, itt, a Neville-Company, Theatre Nevada. Sajnálom, egy centet se többet. Csak a napi árt. Hogy külön jutalom? Szó sincs róla. Mi semmit se követelünk, csak az átlag táncudást, egy kis cinco-

gást, jó formát. A többi a mi dolgunk. Meglesz? Végeztünk!

— Halló! Harlem Company! Tizenkét néger görll, 154 centiméteres, tizenkét néger férfitáncos, 164 centiméteres! Csak fényes, fekete árú használható, napiárat fizetek. Megvan? Nevada, holnap délelőtt.

Aztán a Star-Company. Innen segéd-színészeket és ügyesebb szóló táncosnőket, meg énekesnőket rendelt Tom. Értette a módját. Délben már a zenészeket toborozta és rendelte meg nagy veszekedés közben.

— A Burdy-cég megbízhatatlan lett. Félvéreket is próbált becsempészni a zenekarba, pedig ez nagyon kockázatos dolog a Theatre Nevadában. Alaposan megvizsgálom a fickókat! — morogta Maud elé. Alig tudták lecsillapítani.

Késő este majdnem fölborult az egész napi munka eredménye. Alacsony, pirosképű, elszánt fickó kopog-

MINDENFÉLE LÁBFÁJÁSOK ELLEN

SZENT RÓKUS LÁBSÓ

Egyszerű, nem költséges szer azoknak, akik lábfájásban szenvednek

Tyukszemek Feltörések Lábujjak közötti Égő érzések, bőrkeményedések
kipálások

Oldjunk föl jó evőkanálnyi Rókus lábsót egy lavor langyos vízben, áztassuk lábainkat ebben a könnyen oxigénezett, jótékony hatású lábvizben vagy tíz percig. A Szent Rókus lábsó csodálatos erősítő, vérkeringést fokozó tulajdonságot kölcsönöz a víznek; hatása alatt az összes felhorzsolások, fájdalmas égő érzések, feltörések gyorsan megszűnnek. A tyukszemek és bőrkeményedések annyira megpuhulnak, hogy kés vagy baretva nélkül könnyen eltávolíthatók. Megszünteti a lábizzadást, eltünteti a láb kellemetlen szagát. A Szent Rókus lábsó a legelhanyagoltabb lábakat is tökéletesen helyrehozza. Nincs ennél hatásosabb szer az elfáradt, meggyötört lábak megújulására.

Kapható minden gyógyszertárban, drogériában.

Egy nagy esomag ára 1 pengő 28 fillér.

tatott Tom ajtaján, nagyszélű fekete sapkában.

— Halló! A Morton cégtől.

Leült és a két férfira meredt.

— Hallom, hogy két repülő orosz szerződött a Blackwood Company irodájából. Mi? Ha ez igaz, akkor az általunk szállított öt színész nem lép föl, mister. Mi bojkottáltuk Blackwoodokat. Sajnálom.

Tom kétségbeesett.

— Értse meg, ember! Az oroszok pótolhatatlanok és a többi cégnek nem volt raktáron ilyen árú. Bele kellett mennünk! És most már ragaszkodnunk kell az öt Morton-sztárhoz is. Nincs idő keresgélni.

A vörösképű fölállt.

— A mi színészeink nem játszanak. Vége. Jó éjszakát, urak!

Tom hűledezve bámult utána, de Jack föl pattant. Az ajtónál elérte a testes kis embert és visszapenderítette a szoba közepére, majd lecsukta az ajtót és ledobta a kabátját.

— Nézze, Morton. Nagyon szeretném meggyőzni arról, hogy jó lesz betartani a megálapodást.

— All right! — bölintott a vörösképű és ő is ledobta a kabátját.

Mire Tom magához tért és Maud befutott a szomszéd szobából, akkorra már úgy zuhogtak az ütések, mint a jégeső a Sóstó vidékén. A Morton-cég kiküldöttje csupa izomember volt, de Jack is retentő erővel bírta. Három

pernyi csépelés, kavargás után a Morton-cég részéről csak ennyi hallatszott:

— Elég! Belátom, hogy önöknek igazuk van.

Az öt Morton-sztár kifogástalanul végezte a rábizottakat és azontúl nem volt semmi hiba.

XLIII. FEJEZET,

amelyben Tom furcsa vallomást tesz

Háromezer ember nyüzsgött ábítatos izga'omban a Theatre Nevada halványzöld színében tartott és ezüst csikokkal élénkített pompás nézőterén. A citromsárga páholyokban csupa frakk és estélyi ruha, a homályból elővillogó esodálatos briliáns-ékszerekkel, a földszinten, a békazöld körüléseken Hollywood és Los-Ange's legnagyobb igényű színházi közönsége, elegánsan és szenzációkra éhesen.

Sehol nem volt csillár, sem pedig valami fölfedezhető villanylámpa, de az óriás helyiségben enyhe rózsaszínű fény terjengett. Csak a legfigyelmesebb szakember vehette észre, hogy maguk az ezüst csikok világítottak mindenfelé rózsaszínű derengéssel és ez által elérték azt az eddig e'képzeltetlen hatást, hogy egy háromzer ember befogadására épített, roppant színházterem, olyan kellemes, barátságos lett, mint valami puhapelyhes fészek.

Nagynéha fölszikkrazott itt is, ott is a falakon, szobrokon, páholyok környöklőin egy-egy finomműví betűjegy: M. N., figyelmeztetve a kellemes zsongásban várakozókat, hogy itt minden Maud Neville dicsőségére készült és minden ő érte van.

Hármas harangjáték jelezte a pillanatot, amikor Los-Angeles leghíresebb karmestere, valami kimondhatatlan nevű ismeret'en magyar föllépett a dirigenshe'yre, pálcá nélkül, fehér kesztyűkkel. A siker mámoros illata úszott a meleg levegőben, diszkrét taps ünne-

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA” hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőkétebb gyogyszere.

„GAMMA” hajszappan teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Orvosilag kipróbálva és ajánlva. Kapható mindenütt.

FRIEDLER-LABORATÓRIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi uca 46 sz.
Telefón: József 464-71

ZONGORÁK, GRAMOFONOK

és minden más
hangszer

Reményinél

BUDAPEST,

VI/37 Király uca 58-60 sz.

pelte a mestert és a zenekarból csak a
banjók kísérték tussal a finom ünne-
lést.

Aztán a karmester fölemelte fehér
kesztyűt a levegőbe, egyszerre csönd
lett és a rózsaszínű fény lassan alko-
nyodni kezdett a nézőtérben. Muzsika
csendült föl, a Cimaron-nyitány, amely
alatt elsötétült a nézőtér, csak a zene-
kar széles alsó öblét világította meg
zöld derengés. Végül suhogás, zizegés
hallatszott, a színpadot fedő függöny
megelevenedett és az ámuló nézők ez-
reinek szemeláttára omlott szét. Mada-
rai szárnyra kapva, csattogva röptek
széjjel, nagytányerű virágai lehullottak
a szuffitalámpasor helyére, egy pillanat
és benne volt minden néző a minden
revük revűjének a forgatagában, pat-
togó zenéjében, csiklandozó táncában.

Tomboló tetszés, fütty és taps fo-
gadta Maud Nevillet, amikor először
kilibbent a színpadra, a színes muzsi-
káló csodák közé egyszerű rövid fekete
ruháskában. Ő volt az egyetlen való-
ság a színpadon, húsból-vérből való,

ennivaló kis amerikai görli, aki álmok
között járt mindig. Az álmok sohasem
valósultak meg, szertefoszladoztak és
újakra szövődtek. Megeették őket az
írógépek, az otthoni mosóköpük, az
automata gázkészülékek, nagy, sáros,
fekete autók, széltronsolták nyers férfi-
öklök, gumitrágó férfiszájak. De a szí-
nes darab végén a foszladozó álmokból
mégis csak kialakult valami édes való-
ság, egy háromszobás kis lakás részlet-
bútorokkal a Franklin Aven, ahol Maud
igen kedvesen simogatta az egyetlen,
otthonmaradt férfi háziköntöst és a sa-
rokba futott ringatni egy pici, kékfehér
bölcst.

Az első fölvonás végén, ahol Maud
egy remek subway szerencsétlenségből
menekül meg, már bizonyos volt a
döntő siker. Amikor megint fölvil'ant a
rózsaszínű derengés a nézőtérben, mint-
ha csakugyan valami álomból ébredt
volna fel mindenki, de olyan gyönyörű
álomból, hogy szeretné az egészet
megismételni. És Maud tudta, mennyire
szabad követnie a közönség türelmet-

Kilibbent a színpadra

lenkedő akaratát, anélkül, hogy kifárasztaná az érdeklődést és a figyelmet a következő jelenetekre.

Tom Leith vörösre izzadtan nyitott be Jackhoz az igazgatói páholyba. Jack kábutan ült a helyén és későbbi bevalása szerint azt érezte, amit valamikor Noé érezhetett, amikor először rúgott be a saját maga által készített borból.

A páholyban csak ketten ültek és különös mosolygással meredtek egymásra.

— Micsoda siker! — dadogta Jack.
— Még soha, soha ilyen...

— Mennyi pénz! — suttogta Tom a homlokát törülgetve.

Egymás kezét szorították és azon csodálkoztak, hogyan száradhatott ki a torkuk ennyire, mikor meg se mukantak egy órán keresztül. Tom néha föl-fölnevetett és a vállait rángatta.

— Sikerült, Jack. Otthon vagyunk. Azt hiszem, ezzel az üzlettel le is zárhatjuk a működésünket ezen a terepen. Nem tudom, te mihez akarsz kezdeni, te, én egy érzem, átvágok a bokszolókhoz.

— Bokszmenedzser leszel? Nem értelek!

Tom a fejét borzolgatta.

— Nagyon az idegeire megy az embernek itt ez a sok nő, fiam. Kiszámíthatatlanabbak, mint a nebraskai ügetőkancák, sohase sejtett, pillanatnyi hangulataiktól függ minden. A rendes, szőid bokszolóboy olyan tiszta anyag, mint a carolinai beton. Mindig tudja az ember, mennyit ér, mennyit bír meg és hogy mire számíthat általa az ember. Én nem szívesen szalasztom el sehol a sánszot, de itt nagyobb a kockázat, mint akárhol másutt. Most már bevallhatom neked, azt hittem, sohase látjuk a Maudra pocsekolt pénzünket.

— No, én nem félttem ettől! — maekskodott Jack.

— Te? Te fiatal vagy! Dehát...

— Ez nem a fiatalság dolga, Tom!

— Tudod mit, Jack? Én még egy órával ezelőtt is valami szörnyűségtől félttem. Igen rossz sejtelveim voltak, Jack. Kiegyeztem volna negyvenre is, hidd el. Pedig tudtam, csodának kell történnie, hogy Maud ma be ne fusson! Napok óta alig bírtam magammal idegességemben, ittam, mulattam!

— Te? Te ittál? Hiszen nem bírod az italt?

— Ez igaz, Jack. Meg is jártam egy kicsit. Majdnem elkottyantottam valamit a legrosszabb helyen, Grace Easton előtt.

Jack ijedten ugrott föl.

— Grace Easton! Tom! Légy eszedben! Beszélj, mi történt? Hogyan kerültél össze velük? Hiszen miss Easton egy kanál vízbe is szívesen belefojtana valamennyiünket Mauddal együtt! Mi történt?

Tom húzódtott.

— Hát bevallom, vigyázatlan vol-

Kutakhoz alkalmas liftkötél

rendkívül jutányos áron eladó.
Bővebbet Dohány ucca 12 sz., portásnál.

Ilyen életbiztosítási kötvényt kap a
Pesti Napló minden előfizetője

tam egy kicsit. De ki hitte volna, hogy a Catherina-mulatóban is rám akadhatnak Eastonék? Nagyon vígan voltunk és kínai lányok nyüzsögtek körülöttem, amikor egyszerre Grace Easton toppant a páholyomba és megdobált diegói vörös liliomokkal. Aztán kedvesen leült mellém és szívből gratulált a reklámpülés sikeréhez.

— Valami terve volt! Tom! Beszélj tovább!

— Semmi terve se volt, én nem hiszem, hogy ő napokig figyeltetett volna titkos megbízottakkal! csak azért, hogy aztán a legvédtelenebb pillanatban akadjon az útamba. Csak a véletlen hozhatott össze vele. És aztán... Meg kell értened, Jack. Annyi sárgaképpű kínai lány után végre egy pompás kis fehér arcoska, a Gracé! Hát igen, alaposan összecsókoloztunk, aztán elbeszélgettünk egy kicsit.

— De hisz ez rettenetes, Tom! Megőrültél!

— Dehogy, dehogy! Látod, hogy minden a legjobban megy, nem történt semmi. Pedig eleinte nagyon furdalt a felkiismeret, hogy kiböktem előtte...

— Mit? Tom!

— Ereszd el a karom és ne légy oda! Mindent elmondok! A Cimaronról beszéltünk, Grace félig az ölemben ült és... Hát igen. Csak annyit szoltam el előtte, hogy volt egy kellemetlen dolog is a repülőút közben.

— Mit mondtál, Tom? Mi volt az?

— A sárga zászó!

— Szent Isten!

Jack felugrott a helyéről és hátralepett, hogy ne figyelhesse senki a közönségből. Onnan suttogott Tom felé.

— Lehetetlen, hogy Grace Easton föl ne használja ellenünk, amit megtudott tőled! Lehet, hogy azóta már mindent kinyomoztatott! Ebből katasztrófa lesz, Tom! Hogy is lehetnél ennyire örült?

Tom hátrafordult és sok büntudat volt a hangjában.

— Semmi egyebet nem mondtam neki, Jack! Hidd el, hiába könyörgött, csókolgatott! És látod, semmit se tud! Nem is használhatta fel eddig! Meg se próbálta!

XLIV. FEJEZET,

amelyben minden egy hajszálon mulik

Tom hitetlenkedve nézegetett körül. Szünet közben se ürrült meg teljesen a Nevada színház roppant nézőtere, mindenütt hemzsegett a közönség, zúgott, zajongott és szemelláthatólag ünnepi hangulatban várta Maud Neville további je'eneteit.

Közvetlenül alattuk a híres California Weckly kritikusi páholyában egy kopaszodó úr szinte összetörte a pápaszemét, úgy hadonázott. A hangja mély, gondonkaszzerű zúgással hatott fel hozzájuk.

— Ez végre az igazi Amerika a színpadon! Nemcsak a zenében és a színdarab megépítésében, hanem a szereplőkben is. Nem tudom, ki lehet tulajdonképpen az a Maud Neville, de azt hiszem, sajnos, ő is európai. Valahonnan Párizs alól kerülhetett ide és csodálatos, mennyire amerikai tud lenni! Mindig mondtam...

Ifjúságunk gondalan napjai jutnak eszünkbe amikor Sienkiewicz Henrik:

QUO VADIS?

ára gondoltunk. Hogy faltuk, hogy habzoltuk minden egyes sorát, minden egyes szavát. A Quo Vadis nem szorult reklámra. Egyetlen művelt ember könyvtárából sem hiányozhat ez a mű. A díszes két kötet, mely összesen 395 oldal terjedelmű, 2 pengő 50 fillérért szereshető be bérmentve DÉLIBAB kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12. Utánvétellel 50 fillérrel drágább, mert ennyit számít fel a posta

Gábor Viktória Kozmetika

Modern szépségápolás. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. Szépitőszerek (Podmaniczky u. 2. II. em. 4. Vilmos császár út sarkán)

Jack dühöngött. Tő'ésért formált a tenyeréből és lekiabált:

— Megnyugtathatom, mister, Maud tetőtől talpig amerikai lány, még pedig harrisbourghi és sohase látott egy földcsíkot sem Európából!

Nem várta meg szavainak a hatását, újból fölemelkedett és társához fordulva, összeráncolta a homlokát:

— A siker megvolna, Tom. De nagy kérdés, meg bírjuk-e tartani, ha miss Grace Easton cselekedni kezd ellenünk? Hihetetlen, hogy ő csak ilyen egyszerűen belényugodjék Maud győzelmébe!

Nem folytathatták tovább, a páholy-nyitó névjegyet hozott be.

— Mister John Bronson!

Tom élénken ugrott fel.

— Hadd bújjon be az öreg fiú! Ed-dig nagyon jól működött! Megkaphatja az első szelvényt a honoráriumra.

— Ki az a John Bronson? — kérdezte Jack.

— A tapsok és füttyök főnöke Los-Angelesben, fiam. Elhíheted, hogy nem olesó fickó, de egész gárdája van és

mindenhová juttat belőlük. Nélküle nincsen siker, Jack, még a legnagyobb sztárok is az ő kegyeit keresik. A kék füzetbe vezetem be az előkészítő kiadásait, ott majd átvizsgálhatod.

Már jött is. Kopasz, kecskeszaká'ias, magastermetű férfi volt, élénk kék szemekkel és elégedett mosolygással.

— Ezt megcsináltuk, mi? — kérdezte összedörzsölgetve a kezét.

Jack ráfordult.

— Könnyű dolga volt, mondhatom. Kár volt minden centért, hiszen Maud Nevillenél szebb és tehetségesebb lány még nem került ezekre a rozoga színpadokra!

Bronson hátralépett és széles kört írt le a jobbkezevel.

— Még megpróbálhatják! Még John Bronson visszavonhatja a csapatait. Egyetlen szavukba kerül. A kikötött összeg egyharmadát úgys megkapom erre az első szelvényre, a többi aztán az önök kockázata lesz!

Tom az asztalra ült.

(Vége következik.)

Következő számunkban a „Sárga zászló“ című regényünket befejezzük, de egyben megkezdjük

Uj regényünk

közlését is. Ennek a páratlanul érdekes munkának írója

Forró Pál

aki egyike a legnépszerűbb magyar íróknak. Most is *lenyűgözően izgalmas* témához nyúlt

A megölt szerelem

című regényében, amely nemesak izgalmas, de *művészi* fordulatok kapesán azt igyekszik bebizonyítani, hogy *nők és szerelem nélkül* kihalna a világon minden, amit ma művészetnek és kultúrának nevezünk,

Dorothy Mackaill új filmjében (Fotó First National)

Kiengesztelődés

Színháték egy felvonásban. *Irla: Vitéz Miklós*

Minden jog a szerzőé. Előadási engedély kizárólag a Magy. Színházi Szerzők Egyesülete (Bpest, Miksa u. 7.) útján szerezhető meg

Szereplők:

MÉHELY ISTVÁNNÉ, fazekasmester özvegye
PISTA, hat éves kislfia
IMRE, Méhely fia első házasságából
VERA, falubeli leány
SZABÓNÉ, Méhelyné anyja
KISSNÉ, szomszédasszony
KOVÁCSNÉ, szomszédasszony
ÖREGASSZONY

(Színhely: Egy erdélyi falu, Kalotaszeg vidékén, Méhelyné háza, késő őszi délután és este. Fehérre meszelt fagerendás szoba. Bútorai a jómód látszatát viselik magukon. A szobán a halottasház kúszja, komor hangulata uralkodik. A középben nyíló, kétlépcsőnyi magasságban lévő ajtón keskeny gyászposztókeret, a vetetlen ágy mellett fénygyertyatartóban vastag gyertya. Az ajtó méreteivel (magasságával) is dominálja a szobát. Az ajtótól balra egy szék, e mellett a gyertyatartó, a sarokban pedig az ágy feketé, fehér varrottas párnókkal és ugyanilyen takaróval. A váncosok süppedéséről és a takaró ráncairól látszik, hogy nem régen még valaki feküdt az ágyon. A szobát fölött naggyított fénykép, amely az elhunyt Méhelyt és első feleségét ábrázolja vőlegényi és menyasszonyi ruhában. Az előtérben ablak, mely az uccára nyílik. Párkányán valami hervadó virág, néhány orvosságos üveg és egy öreg biblia. A középben asztal, fehér abrosszal letakarva. Rajta egy-két pohár és tányér, mellette egy nagyobb tálon kalács, lepény és pogácsa. Az asztal fölött fehér porcellánernyős, egyszerű petróleumlámpa. Künn eső veri az ablakot és olykor szélroham súvít. Négyen vannak a színpadon: Méhelyné, Kissné, Kovácsné és az öregasszony. Mindannyian feketében és mind mozdulatlan csöndben ülnek néhány pillanatig.)

Méhelyné (harmincöt körül, kisírt szemű, réveteget tekintető, szépségű asszony. Hallgatja az asszonyok beszédét, de ő maga teljes apáthiában

hallgat. A következők alatt teljes mozdulatlanágban marad).

Kissné (Méhelynével egyidős szőke, tartarcú asszony. Az ablakalatti lócán ül, kezében zsebkendő, szeme kisírt. Kovácsnéra figyel, aki valamit épp elmond).

Öregasszony (halvanon túli, töpördött anyó. Kezében egy tárgyeron pogácsát tart, melyet nehezen rágcsál. Erősen nagyot hall. Gyermekes vékony hangja van, mely furcsán kéri a gyászoló asszonyok szavából. Apró, vöröses szemeit ő is Kovácsnéra függeszti).

Kovácsné (negyven év körüli asszony, az asztal végén ül, félig háttal a nézőnek. Valamit előadott. A befejezéshez közeledvén, nagyobb szünetet tartott. Most folytatja): Aztán egyszerre csak szegény mester megfordult... A csuprot fölemelte és azt kiáltotta: Rossz!... Rossz!... Mi? Mi rossz? — kérte Méhelyné. De ő nem felelt... Ráakadt a szemé Méhelynére... A száját mozgatta... Valamit akart mondani... És egyszerre leesett a keze... A csupor eltört... A keze meg halott... Vége volt... (Csöndesen sír.)

Kissné (sírva): Szegény... hát így? Ilyen hirtelen...?

Kovácsné: Ez tegnapielőtt épp ilyen tájban volt... És most meg már kinn fekszik a... (A kakukos óra négyet üt) Épp négy óra volt akkor is...

Öregasszony (Kissnéhez): Mit mondott utoljára a mester?

Kissné: Nem mondott semmit, csak akart...

Öregasszony: Be kéne vetni azt az ágyat...

Kissné: Méhelyné nem akarja.

Öregasszony: Mer aszongyák, akinek itt vetetlen az ágya, annak odaát nincs nyugvása... (Eszik) Vesse be Méhelyné.

Méhelyné: Majd... majd...

Kissné: Ah, nem hiszek én az ilyesmi babonában!

Öregasszony: Mért szól még mindig a harang?

Kissné: Nem szól, már egy órája nem szól. A szél zúg...

Öregasszony: Kárhozott idő... A temetés azért szép volt. A tiszteletes urat nem nagyon értettem. Gyenge hangon beszélt. Pedig szépen beszélhetett, mert a népek sírtak. A kántor urat már jól hallottam. Gyönyörű nagy hangon énekelt. Még tán szebb hangja van, mint a régiének... Csak az a ronda eső ne esett volna úgy... Láttad a sírját? Majd félig volt vízzel?

Kissné: Én nem láttam!

Kovácsné: Én se, pedig a szél in álltam. (Csakhogy elterelje a beszédet) A kis Pista hol van?

Méhelyné: Anyáméknál.

Kissné: Akkor tegnapelőtt se volt itthon?

Kovácsné: Nem.

Méhelyné: Három napja elvitte anyám. Három napja nem láttam.

Kissné: A temetésre kihozhatták volna.

Kovácsné: Ugyan minek? Ráér megtudni szegény kis árva...

Kissné: Nem is tudja még?

Méhelyné: Talán még nem is tudja...

Kissné: Nagyon szerette a kis Pistát, úgy-e?

Méhelyné: Nagyon.

Kovácsné: Amennyire nem állhatta az Imre fiát. De hisz annak is megvolt az oka.

Kissné: Hogy hogy annyira nem szívlelhette, hisz áldott jó lelke volt?

Kovácsné: Az igaz, mégse állhatta...

Méhelyné: Hagyják ezt...

Kovácsné: Mért? Sose fájjon ez magának. Tudja mindenki, hogy sé maga, sé szegény mester nem tehetnek róla, hogy olyan lett az a gyerek,

hisz a tulajdon anyja sé birt vele. Igaz-e, Kissné?

Kissné: Igaz.

Méhelyné: Ne beszéljenek róla... Vegyenek egy kis kalácsot. (Eszegetnek.)

Öregasszony: Tudjátok-e mit mondott nekem tán egy hónapja?

Kissné: Kicsoda?

Öregasszony: Hát a mester. Aszonta: No, Csorba néni, olcsók lesznek nemsokára a Méhely mester cserepei, majd dobra ütteti az Imre fiam.

Méhelyné: Mikor mondta?

Kissné: Hogy mikor mondta ezt?

Öregasszony: Egy hónapja tán, mikor tejescsuprot vettem tőle...

Méhelyné: Hát már akkor érezte volna?

Öregasszony: Oh, az a gézengúz fia, de megkeserítette... Oh, a fia, az Imre, soha nyomába nem ér... De nagy kár... Szépen megatták neki a végső tisztességet... Az egész falu kinn volt... Hátha még az eső nem esett volna... A sírja majd félig volt vízzel...

Méhelyné: Csorba néni, jaj ne beszéljen...

Öregasszony: Láttatok? Nem oda szemtelenkedett még a sírjához is?

Kissné: Kicsoda?

Öregasszony: Az a jó madár... a Vera... Szinte hozzádörgölődött a tiszteletes úr kabátjához. És mekkora könnyeket sírt! Oh, hogy nem sült ki a szeme!

Méhelyné: Mért ne sírhatott volna?

Öregasszony: A fia, az Imre, meg a sírtulsó olda'án állt, oszt uram bocsáss — én úgy láttam, hogy ők ketten összenevettek...

Méhelyné: Hogy mondhat már ilyet?!

Öregasszony: Ott van tán most is a Veránál... Ki tudja mibe sántikál?!

Méhelyné: Ne mondjon ilyet!

Öregasszony: Nem jóba, az biztos... (Rövid szünet után) Jó volt a mákoskalács is. Mért nem gyűjt gertyát ott a képe alatt? Megérdemelné, nagyon is megérdemelné... (Kovácsnéhoz) No, nem jössz még haza? Én megyek, mert vár a kis unokám. Édes tejet adok neki.

Kovácsné: De megyek. (Kissnéhez)

Maga még itt marad? Jól teszi, ne hagyjuk egyszerre egyedül. Isten áldja meg. (Indul.)

Öregasszony: Az ágyat vesse meg Méhelyné, nem lehet addig nyugvása neki. Köszönöm a kalácsot. Ezt a kis darabkát elviszem az unokámnak. Eljövök majd holnap is. Imádkozom majd érte. No, jojcaját. (Az

Minden héten asztalára tesszük a Rádióéletet,

ezt a pompás kiállítású, kitűnően szerkesztett családi lapot, mely a legrészletesebb bel- és külföldi műsort tartalmazza. A

RÁDIÓÉLET

közli a szereplők arcképét, a közvetítésre kerülő operák és szindarabok szövegismertetését, diszletezését, stb. Irodalmi, valamint műszaki része tartalmaz, színes, sokoldalú.

Minden rádiózóznak nélkülözhetetlen,

mert a RÁDIÓÉLETTEL kezében nemcsak hallja, hanem látja is a leadást.

Rendelje meg még ma a RÁDIÓÉLETET!

Elfizetési ár belföldön 1 óra P 1.20
 ¼ évre P 3.50, ½ évre P 7.—
 egész évre előre fizelve P 12.—
 Külföld részére havi P. 2.—.

Mutatványszámot készséggel küldünk

RÁDIÓÉLET

kiadóhivatala, Budapest, VII. kerület,
 Rákóczi út 20 szám, I. emelet

ajtóban szél kap belé) Most megint a harang, meg a szél...

Kovácsné (utána megy): Jó éjszakát. (Kimegy.)

Méhelyné, Kissné: Jó éjszakát! (Csend, szünet.)

Kissné: Na, én nem hagynám az ilyet magamhoz jönni.

Méhelyné: A Csorba nénit?

Kissné: Miket összebeszél! Rossz rá-gondolni! Nem?

Méhelyné: Már nem gondolok rá!

Kissné: Én nem maradnék éjszakára egyedül.

Méhelyné: Ha csak egy éjszakára maradnék egyedül.

Kissné: Tán legjobb is volna, ha pár napra itt hagyná a házat és hazamenne a szülőihez.

Méhelyné: Ezt a házat? Mért?

Kissné: Nem azért mondom, mintha félténém, de nem maradnék vele mostanában egy tető alatt.

Méhelyné: Kivel?

Kissné: Az Imrével.

Méhelyné: Miért? Nem bántottam, nem tettem ellene...

Kissné: Én tudom, de ő tán mégis azt hiszi, hogy maga állt közük.

Méhelyné: Tudom.

Kissné: Hogy maga idegenítette el az apját tőle.

Méhelyné: Tudom.

Kissné: Hogy maga miatt nem szenvedhetett. És maga miatt nem volt nyugta a háznál...

Méhelyné: Tudom ezt is, érzem... Mit tegyek, nem igaz, nincs így. Én olyan jó akartam hozzá lenni. Ők nem férhettek. Az apja nem állhatta.

Kissné: Nem! Én tudom, de ő mást hisz.

Méhelyné: Szegény.

Kissné: Még sajnálja?

Méhelyné: A fia és o'yan gyöngé, anynyit szenvedett.

Kissné: Vetek így beszélni róla.

Méhelyné: A fia és nem engedte magához, a halálos ágyától is elkergette.

Kissné (mohón): Elkergette?

Méhelyné: El. Engem kért, hogy mutassam meg a korszót, amit az apja mintájára csinált. Megmutattam.

Oh, látta volna csak, hogy dobálta magát haragjában.

Kissné: Miért? Milyen volt a korszó?

Méhelyné: Nem is tudom, én meg se néztem. Nem olyan, mint az övé. Valami különös rajzú asszony képe volt rajta. Földhöz vágta.

Kissné: És az Imre?

Méhelyné: Az künn várt. Kimentem, azt mondtam, beteg, nagyon beteg, ne zavarja, nyugodni akar. Ő rám nézett. Hallgatott. Aztán a korszóját kérte. Azt mondtam, magánál tartotta az apja. Kérdezte, tetszett tán neki? Mondtam: Igen! — Akkor mért törte össze?

Kissné: Meghallotta?

Méhelyné: Meg. Nem tudtam felelni. Az arca elsápadt. A keze reszketett. Rossz volt nézni, hogy szenvedett. Aztán hangos, követelő szóval azt mondta, hogy adja ki az apja a fele jussát, ő elmegy innen, más faluba megy...

Kissné: És maga megmondta?

Méhelyné: Dehogy mondtam, dehogy mertem. Csak álltam ott, mozdulni se tudtam. Ő megszólalt: Hát búcsúzni se mehetek az apámhoz? Csak a fejemet ráztam, nem engedhettem hozzá, mert halálát okozta volna. Oh, istenem, akkor történt, borzasztó volt...

Kissné: Mi, mi történt?

Méhelyné: Fölemelte reám a kezét és megfenyegetett...

Kissné: Mit mondott?

Méhelyné: Azt, azt, hogy: ezt jól megcsinálta! Meg, hogy: ez a maga lelkin szárad! Borzasztó volt látni, szinte tajtékzott a szó a száján...

Kissné: És mit tett aztán?

Méhelyné: Elment. És egy óra múlva meghalt az apja. Küldtem érte. Nem jött. Azt üzenté: Azt, hogy az éltől elválasztottam, nem tehetem jóvá azzal, hogy a halotthoz bocsátom. Oh, istenem! Én?

Kissné: Nem is volt nála?

Méhelyné: Nem! Azóta haza se jött.

Kissné: Ó vitte sírba, csakis ő!

Méhelyné (kis szünet után): Maga is látta künn?

Kissné: A temetőben? Láttam. Nem ejtettem az egy könnyet se.

Méhelyné: Isten bocsásson meg neki. Én nem láttam, — én senkit se láttam csak a koporsót, a vizes gödört... Én itt ülök az ágya mellett, még ki se hült, ő lent... egyedül... a víz... Jaj, ott kellett hagyni! *(Csendesesen sír.)*

Kissné: Ne eméssze magát. Nyugodjék meg. Így kellett lenni.

Méhelyné (hirtelen felneszel): Csitt. Valaki itt jár. Istenem, ki?

Kissné: Megnézzem?

Méhelyné: Ne, ne. Idejön... az ajtóhoz ér. Most megfogta a kilincset. Istene, ki az? *(Az ajtó kinyílik, az anya jelenik meg)* Anyám, maga az? Anya *(feketeruhás, ötven körüli asszony. Ázott szoknyája hátul a fejére van hajtva.)* Másvalakit vártál?

Méhelyné: Senki mást!

Anya: Akkor mért kérde? Ki van még itt?

Kissné: Én vagyok, de megyek is már.

Méhelyné: Köszönöm a vigasztalását.

Kissné: Ne kínozza magát. Legjobb tenné, higgye meg, ha lefeküdné.

Méhelyné: Le, le, három napja nem aludtam.

Anya: Nem is vagy már emberformájú.

Pedig tudhatod, kell az erőd. Itt van a gyerek, meg a jószágok...

Kissné: Úgy, úgy, csak biztassa. No, jójcaát kívánok. *(Indul ki.)*

Méhelyné, Anya: Jó éjszakát!

Kissné (az ajtóban): Hogy fúj még mindig a szél. *(Elmegy.)*

Méhelyné: Anyám, nem látta az Imrét?

Anya: MÉR KÉRDÉD EZT OLYAN IJEDTEN?

Méhelyné: Még nem volt mindig itt.

Anya: Majd itt lesz, ha megéhezik, vagy ha betellik azzal a... majd mit mondok...

Méhelyné: Azt hiszi, vele van?

Anya: Hol lenne. *(Szünet.)*

Méhelyné: Hát a Pistika?

Anya: Csak nem vártad haza ebbe a csúf időbe?

ÖRDÖGOROMCSÁRDA ELITE RESTAURANT
BUDÁN • TEL. 660-87

Méhelyné: Három napja nem láttam.

Anya: Három napja halt meg az apja.

Méhelyné: Mit csinál?

Anya: Apád csinált neki egy bábút, azal játszik.

Méhelyné: Megmondták már neki?

Anya: Ráér megtudni.

Méhelyné: Biztos érzi, azért.

Anya: Dehogyan érzi. Nagyon jól meg-

van. Aztán megkérdezte apját. Hol

van? Mondtam: Messzi ment. Hogy

mért ilyen csúnya időbe ment ilyen

messzi? Mert muszáj volt neki.

Kérdte: Hoz-e neki valamit? Hoz

hát, hogyne hozna, szép vásárfiát.

Ebbe aztán megnyugodott...

Méhelyné: Szegény kicsi árvám...

Anya (szétnéz a szobában): Micsoda

rendetlenség van itt?

Méhelyné: Hagyja anyám, ma még

hagy maradjon minden...

Anya: A jószág meg odakint étlen-

szomjan bög. Ezek is jobb tennék,

ha a siratás helyett inni-enni adtak

volna nekik.

Méhelyné: Adjon nekik, anyám, nincs

jártányi erőm...

Anya: Azért jöttem, csakis azért.

Méhelyné: Ha elmegy anyám, egyedül

leszek.

Anya: Majd lefekszel, Csak nem félsz?

(*Letészi a kendőjét.*)

Méhelyné: Nem. De látja, jó lett vo'na

a Pistika.

Anya: Ugyan, vo'na szíved ebbe a

csúf időbe? Hol a korpá, hát a fejő-

vödör? (*Leveti magáról a fekete*

szoknyát.)

Méhelyné: Minden a kamrában. Két

meszelyt kap a disznó. A tehénnek

egy kis szénát dobjon.

Anya: Jól van, tudom én. Megleszek

mingyárt. (*Indulni akar.*)

Méhelyné: Anyám!...

Anya: Mért ülsz a sötétbe? Fölbontot-

ták már?

Méhelyné: Mit?

Anya: A testamentumát?

Méhelyné: Nem. Ott van még a bib-

liába. Úgy, ahogy megírta.

Anya: Mér nem hívatod a jegyzőt?

Méhelyné: Ráér még, majd hívatom.

Anya: Ha neked nem sürgős, hát ne-

kem se az... (*Indulni akar.*)

Méhelyné: Anyám!... Ha jönne, mit

mondjak én neki...? Az Imrének?

Anya: Tő'em kérded? Majd mondasz

neki valamit. Akármit annak a

pernahajdernek.

Méhelyné: Nem az, anyám.

Anya: Csak pártold még. Akkor mért

kérdesz engem?

Méhelyné: Nem, nem kérdeztem sem-

mit...

Anya: A tejet mingyárt föl is forralom.

A kék lábosban szoktad?

Méhelyné: Abban.

Anya: Jó... Legjobb teszed, ha lefek-

szel. (*Elmegy.*)

Méhelyné (egyedül marad. Feláll, kö-

rüljárja a szobát. Az ablakhoz ke-

rül. A bibliát veszi, az asztalhoz

jön. Leül. Gyertyát gyújt. Lapozni

akar a bibliában, mikor lassan nyí-

lik az ajtó és oszronva jö be Vera.

Méhelyné ijedten fordul az ajtó

felé): Istenem, ki? Ki az?

Vera (20—22 éves szőke leány. Fekete

ruhában, féltéken, izgatottan jön.

Miután behúzza maga mögött az

ajtót): En vagyok... Én...

Méhelyné: Ki?

Vera: A Vera. Az Asztalos Vera. Meg

sem ismer?

Méhelyné: Nem ismerem.

Vera: Nem akar ismerni.

Méhelyné: Nem ismerem. Mit akar itt?

Vera: Mit akarok? Ha így kérdez, nem

tudom, magam se tudom. Kérem,

oltsa el a gyertyát, lopva jöttem, az

ablakon belátni. Én nem akarom,

hogy megtudja, hogy itt jártam.

Méhelyné: Nincs rejteni való titkom.

Vera: Nem is mondtam... De én...

Méhelyné: Nem hívtam. Minek jött?

Mit akar?

Vera: Ne küldjön el. Még ne. Mingyárt

megyek. Ma kellett jönnöm, ma

kellett beszélnem... holnap tán

késő...

Méhelyné: Magának. Nekem holnap is

korán lesz...

Vera: De nem, épp magának nem. Hát

nem ért? Nem érzi, hogy nemsokára

elindul és itt lesz?

Méhelyné: Ki? Ó? — az Imre?

Vera: Tudja, hogy ő.

Méhelyné: Várom és nem félek tőle.

Vera: De, de fél, félnie kell, én tudom, és maga is érzi.

Méhelyné: Ijeszténi jött? Ó küldte?

Vera: Nem, nem, meg kell hal'ania. Kérni, könyörögni jöttem érte. Igen, érte, magához.

Méhelyné: Hozzám? Nem értem. A kérnivalóját mért nem mondja ő el?

Vera: Ó nem beszél, neki, jól tudja, nincs szava.

Méhelyné: Akkor nekem sincs!

Vera: De van, de lesz, kell hogy legyen... Maga nem látta. Ott ül egy asztalnál, egyedül...

Méhelyné: A kocsmában?!

Vera: Ott ül és iszik... Rossz volt látni. A szája mozog, valakivel beszél. Nem ül mellette senki. Oh, majd összeestem.

Méhelyné: Mért mondja el ezt nekem? Mit segíthetek én?

Vera: Segíthet, csak maga segíthet, én senki se vagyok előtte.

Méhelyné: Honnan tudja, hogy én több vagyok?

Vera: Tudom, érzem, tőle tudom, általa érzem. Hatalma van fölötté.

Méhelyné: Ha van, nem több, mint egy anyának a gyereke fölött.

Vera: Annál sokkal több. Mint egy mostohaanyának...

Méhelyné (közbevág): Ha mostohájának érzett, nem én vagyok oka...

Vera: Ezt most ne keressük.

Méhelyné: De keressük! Rám csak ez tartozik. Értem magát. Ellenem lázította? Igen, csak maga. Maga állt mögötte?

Vera: Álltam, igen, de nem lázítani, hanem csillapítani, mert kínlódott.

Méhelyné: A kínjaít nem ismerem, de a kárhozatba maga mellett esett.

Vera: Nem ő, én... csak én! Oh, bár sose engedtem volna magamhoz!

Méhelyné: Előbb kellett volna meggondolni...

Vera: Igen, előbb. De minden olyan szépen indult. Már régen. Én kis gyerekek korában ismertem. Akkor más volt. És később is... Akkor változott meg, mikor...

Méhelyné: Mikor én anyja lettem.

Vera: Igen. Akkor megváltozott. Hogy beszélt régen! Hogy mi lesz ő! Ho-

gyán folytatja az apja mesterségét. Még nagyobb, még híresebb lesz nála. Aztán...

Méhelyné: Aztán ma ott ül a kocsmában... Ki tette ezzé?

Vera: Erre majd megfelel ő!

Méhelyné: Nem kérdezem. Nem vagyok rá kíváncsi. Aki az apja temetése napján kocsmában ül...

Vera: Fogadja szeretettel... bánjon vele jósággal...

Méhelyné: Kérés nélkül is megteszem!

Vera: Ha gyűlölet vagy harag lobbanna szavából, csitítsa le. Nem sötét a lelke, csak rossz szándék borítja el. Én tudom. Én az előbb az ablakon át a lelkébe láttam.

Méhelyné: Majd a lelkébe nézek én is, a rosszért jót tőlem se várhat.

Vera: Nem, csak igazságot az igaztalanságért.

Méhelyné: Igaztalan nem voltam hozzá.

Vera: Az volt, maga is és...

Méhelyné: Ne mondja ki a nevét!

Vera: Majd kimondja ő... De én nem akarok... nem ezért jöttem. Ide fog jönni. Megkérdezi magát. Békésen szóljon vele. Akármit mond, akármit kérdez, jósággal feleljen.

Méhelyné: Mért tart számat ennyi jóbánásra?

Vera: Mert szegény, mert szenved, mert szerencsétlen, — mert kárhozatba indult el lelke... Úgy-e, megérti? Úgy-e, megteszi?

Méhelyné: Ha megértem, megteszem.

Vera: És ha nem?

Méhelyné: Akkor is megpróbálom... hisz az uram fia... Érte meg kell próbálnom mindent. Úgy cselekszem, mintha ő is látná.

Vera (kezet akar csókolni): Köszönöm... Tudtam... én tudtam...

Méhelyné (elhárítja): Nem... De most menjen... Fáradt vagyok. Nehéz a fejem... Nem tudok tovább...

Vera: Megyek... Isten áldja meg! (Lassan kihúzódik az ajtón.)

Méhelyné: Isten áldja meg!

Méhelyné (amint egyedül marad, látszik rajta, elgondolkodik. Majd leül a bibliát véve kezébe. A bibliából egy lezárt borítékot vesz elő. Megvan címezve. Nézi, nézegeti az írást.)

Lassan, ólmos vontatottan olvassa): Ez utolsó akaratom frásba foglaltam, megcselekvésre adassék hitestársamnak, Szabó Erzsébetnek, ki is jó szándékkal vigye végbe azt. (Még betűzeti... nézi... forgatja tétován, aztán visszacsúsztatja a bibliába. Ott, azon a lapon, ahol felnyitotta, látja és olvassa réveteg tompán) Monda pedig néki az ő fia: Atyám, vétkeztem az ég e'len és te ellened és nem vagyok immáron méltó, hogy fiadnak neveztessem. És monda az ő apja szolgálóihoz: Hozzátok elő az én fő öltözőruhám és öltöztessétek fel ötet és adjatok gyűrűt az ő kezébe és sarut az ő lábaira. És előhozván ama meghízalt tulkot, öljétek meg és lakozzunk vígan: Mert ez én fiam megholt vala és feltámadott, elvesztett vala és megta'áltatott...

(Álom):

(Mély hatást vált ki belőle az olvasott biblikus szó. Hangsúlyozottan emelle ki a végső szavakat és most gondolataiba süppedten éli vissza őket. Egészen összekuporodik az asztal végén. A gyertyalángba bámul. Azután lassan leereszkedik bódult, nehéz feje a karjára és elszunnyad... Egy-két pillanatilag csend van. Halk szél suhan át. Messzi csendes, komoly harangszó hallik. Egyre erősödik. Közel szól, mintha a házban lenne és egyszerre fojtott asszonyi sírás csuklik bele. A panaszos sírám nőltön nő. A harang távolodik. Több asszony sírása hallik. Most ünnepies komolysággal szól bele a sírásba egy mélyen zengő férfihang): És lássátok... gyászoló gyülekezet... (hangfoszlányok) szeretteim az úrban... apadjanak könnyeitek... imádkozzunk az elköltözöttért... Mi atyánk... ki vagy a mennyekben... (Új síró roham. Lassan alábbhagy, majd egy szél süvítésére egészen elhal. A gyertyaláng nyugtalanokodva vet nagy lobot. A szoba megletik valami különös, forrástalan, áttetsző fénnel. Az alvó Méhelyné mélyet sóhaj. A sóhajást sokszorosan visszahangozzák a falak. A szélsüvöltés halk és lassú zenévé szépül. Emelkedő lágy hegedűhangok szólnak, mint egy álmodó, sóhajos szlv dobbanása, ver a zenei ütem. Most alig hallhatóan nyitják az ajtó, a félnék résen át sápadtan és ijedten jelenik meg Imre. Mielőtt az ajtó kinyílt volna, Méhelyné felemelkedett ültéből és mint az álmodó, elébe tekintett a belépőnek.)

Imre (húszéves, sápadt, nyúlánk legény, alig petyhezik bajusza, Haja

kusza, beszéde halk és indulatos. Egész alakja álomszerűen éles, kontúros. Egy pillanatilag az ajtóban áll, némán, mozdulatlan.)

Méhelyné (révetegen és zavartan néz rá. Jó időbe tetik, míg meg tudja törni a csendet. Hangja bizonytalan. Az egész jelenet kusza és rendkívül gyors lefolyású, mint egy álom szokott lenni): Látlak... látlak ám...

Imre: Azért jöttem, hogy lásson... (Még az ajtóban marad.)

Méhelyné: Az arcod sápadt, a hajad kusza, hol jártál...?

Imre: Az apámnál... a temetőben...

Méhelyné: Mit kerestél nála?

Imre: Mentem visszakérni a cserepem, mit eltörött...

Méhelyné: Ha eltörött, hogy adhatta vissza?

Imre: Eltörte, mert szebb volt mint az övé...

Méhelyné: Ezt csak te mondd... Nem azért törte össze...

Imre: Eltörte, mert az az asszony, akit rája festettem, hasonlított valakihez...

Méhelyné: Nem igaz... én hozzám nem hasonlított...

Imre: Ha nem hasonlított volna, nem tudná, hogy maga akart lenni...

Méhelyné: Én nem tudom, csak te gondold...

Imre: Honnan tudja a gondolatomat?

Méhelyné: Ismerlek, Imre...

Imre: Ha ismer, adja vissza a cserepemet...

Méhelyné: Én adjam vissza?

Imre: Apám mondta, magától kérjem!

Méhelyné: Hogy tőlem kérd?

Imre: Mert magánál van...

Méhelyné: Hisz eltörte...?

Imre (előre jött pár lépést): Magánál vannak a darabjai...

Méhelyné: Mit érsz a darabjaival?

Imre: Ne kérdje, jól tudja... Össze kell raknom őket és megragasztom.

Méhelyné: Darabokból sose lesz egész.

Imre: De lesz, mert szép, mert akarom... Adja ide...

Méhelyné: Honnan vegyem... Kisöpörtem...

Imre: Nem igaz... Itt vannak a szobában... Apám mondta...

Méhelyné: Mit mondott?

Imre: Itt vannak az ágya alatt...

Méhelyné (rémülten): Ne menj az ágyához!

Imre: Miért? Mert ebben aludtak maguk? (*Nevet.*)

Méhelyné: Ne menj oda! Ne merd érinteni az ágyát!

Imre: Miért? Mert ebben csókolóztak? (*Közelebb lép az ágyhoz.*)

Méhelyné: Ne nyúlj a párnájához!

Imre: Miért, mert itt ölelkeztek?

Méhelyné (kiált): Nem, nem azért!

Imre: Hát miért?

Méhelyné: Nem azért!

Imre: Miért? Hát mért nem tudja megmondani, ha nem azért? Oh, én tudom. Jól tudok én mindent... Hallottam... éjszakánként... mióta csak maga itt van...

Méhelyné: Mit hallottál?

Imre: Suttogást... Ölelést... csókot... Pokollá lett minden éjszakám... Maga tette pokollá!

Méhelyné: Én tettem? Nem tudtam... nem akartam...

Imre: Tudta és akarta. Kínozni akart!

Méhelyné: Én... oh, istenem, mért mondasz ilyet?

Imre: Mert úgy van... Akarta, hogy nyitott szemmel hánykolódjam, akarta, hogy a fogaimmal marjam szét a párnám, akarta, hogy a magam forró lehelletébe fulladjam, akarta, hogy gyűlölettel nézzek reggel az apám szemébe, akarta, hogy lépett, rossz árnyéka legyek a maguk életének, akarta, hogy semmivé váljak az apám és a magam szemében és akarta, hogy maga közénk álljon!

Méhelyné: Hazudsz! Hazudsz! Ne merj hazudni e helyen! Ne merj hazudni ezen a napon!

Imre: Mért? Mi van itt? És mi van ma?

Méhelyné: Hát nem tudod?

Imre: Nem! Mondja meg!

Méhelyné (küzködik, nem tud beszélni): Itt... itt van... a... Ma... ma...

Imre: Maga se tudja, látja, elfelejtette

maga is. Ne kínozzon engem. Adja ide a cserepeket. Érti? Adja ide!...

Méhelyné: Nem tudom... nem tudom hol vannak...

Imre: Azt akarja, hogy én keressem meg?

Méhelyné: Keresheted, ha azt hiszed, hogy megtalálod!

Imre (a vetetlen ágyhoz lép): De akkor ezt itt széthányom...

Méhelyné: Ne merj az apád ágyához nyúlni!

Imre: Nem akarok, de ha kell!...

Méhelyné: Nem kell!... Pár cserépdarabért nem szabad...

Imre: Magának cserépdarab, de nekem drága kincsek azok...

Méhelyné: A kincsek nem ott vannak!

Imre: Hát hol?

Méhelyné (a kezében lévő bibliából előveszi a testamentumot): Itt, itt, nem látod?!

Imre: Az? Hisz az csak egy levél...?

Méhelyné: Igen, de ki írta? Mi van benne?

Imre: Biztos az apám. Mit ír benne?

Méhelyné: Nem tudom, még nem olvastam...

Imre: Magának írta, nem nekem. Semmi közöm hozzá!...

Méhelyné: Tán neked is írta...

Imre: Mért írna nekem, hisz nem is szólt hozzám...?

Méhelyné: Talán épp azért írta neked, mert nem szól hozzád...

Imre: Ha szava nincs, hát írása se lehet hozzám... Adja vissza a cserepeimet! (*Ott áll az ágynál.*)

Méhelyné (szorongva): Hát ha többet ér sokkal az, ami ebben áll?

Imre: Nem kell! Adja a maga fiának! Én a cserepeimet kérem! Nem értil (*Fenyegetően közeledik Méhelynéhez.*)

Méhelyné (suttogva): Nem értem...

Imre! Hát értse meg! A cserepemet kérem! A cserepemet, amire egy csókolózó asszonyt festettem, egy ölelkező cédát, pirosarcút, nagycsipejűt, olyant mint...

Méhelyné: Mint a Vera...

Imre: Olyant mint maga... Érti, magát festettem rá, olyan szépen, mint

apám álmában se! Adja vissza! Az az enyém!

Méhelyné (ijedten hátrál): Tied lenne, ha el nem tört volna...

Imre: Ha eltört, akkor ezerszer az enyém! Minden darabkája az enyém! Mert húsból van mindenik darabja, — az én húsbomból, mert vérrrel van festve minden színe, — az én véremmel!

Méhelyné: A te véreddel? (Az asztalhoz hátrál.)

Imre: Ne tettesse magát, tudta jól, csak úgy mint én! Adja vissza a testemet, adja vissza a véreimet! (Követi.)

Méhelyné (megkerüli az asztalt, remegve mondja): A testedet? A véreidet? En?

Imre: Az én fiatal testemet és az én tiszta véreimet!

Méhelyné: Honnan vegyem? (Remeg a tekintetétől.)

Imre: Honnan? Megmutatom én! (A kezeügyébe eső kést megmarkolja.)

Méhelyné: A kés! A kés! Mit akarsz azazal?

Imre: Visszavenni a testemet, a véreimet! (Fenyegetően kuszik Méhelyné felé.)

Méhelyné (rémműlten hátrál az ajtó felé): Én nem vettem el! Nincs nálam...

Imre: Elvette és magánál van! Adja vissza! (Egy ugrással utóléri, elkapja kezét) Adja vissza!

Méhelyné: Imre! Imre! Oh, Istenem, ez nem lehet... István! (Kiáltoa) István! Segíts!... segíts! (Tehetetlen önkívületben roskad a megvetett ágyra, nem néz föl, nem látja mi történik körülötte.)

Imre (mikor apja nevét hallja, mint szélütött engedi el Méhelyné kezét és rökönnyödvé néz az ajtó felé, melyet ebben a pillanatban föltép a szél. Bénán vánszorog az asztal felé, melyre leejti a kést. Az ajtóban a kis Pista jelenik meg).

Pista (mielőtt látható lenne): Anyám!... Anyám!... hol van az édesapám? (Most jelenik meg.)

Méhelyné (főlemeli fejét, zavartan, gyöngéden): Az apád, az édesapád? Nincs itt... Elment... künn van! Hogy hol?... hol is...? Nem is

tudom... Nézd, itt az Imre, majd ő megmondja...

Pista: Hol van, Imre, az édesapám?

Méhelyné: Majd ő megmondja... Fogd meg a kezét... Majd ő elvezet... Majd ő megmutatja, hogy hol van a te édesapád... Fogd csak meg a kezét... Úgy-e, Imre, elvezeted? Úgy-e, megmutatod?

Pista (odamegy Imréhez, megfogja a kezét és kifelé vezet): Gyere, Imre, vezess engem az édesapámhoz... Gyere hát!... (Lassan megindulnak kifelé.)

Imre (tehetetlenül követi): Megyek... már megyek... (Kihűzódnak. Az ajtó nyitva marad. Halk szélsvavam játszik künn. A fény gyertyafénnyé, tompul.)

Méhelyné (az ágyba süssed, fejét két tengerébe hajtvva, előreborultán alszik. Nyugtalan mély álmából fel sem ébred mindaddig, míg a nyitott ajtóban meg nem jelenik az anyja és meg nem szólal.)

Anya (megáll az ajtóban, befelé kémlel): Ej, tán meleded van, hogy kinyitottad az ajtót?

Méhelyné (felriad, ijedten néz az ajtó felé, nem tudja hirtelen, hogy mi történik): Ki az? Anyám, maga? Maga? Mit akar? Mit mond?

Anya: Mi a csudának hagyod nyitva az ajtót?

Méhelyné: Az ajtót? Nyitva volt?

Anya: Nyitva hát! Nem te nyitottad ki?

Méhelyné: Nem!... nem... nem én!

Anya: Akkor biztosan a szél... (Bejön, beteszi az ajtót.)

Méhelyné: A szél... igen, a szél...

Anya: Anyám, mondja... Nem látta őket?

Anya: Kiket? Egy lélek se járt itt...

Méhelyné: Nem?...

Anya: Hát ugyan ki járt volna itt? Kit gondolsz?

Méhelyné: Nem... nem, senkit...

Anya: Soká volt kinn, anyám?

Anya: Tán tíz percig. Alig megfejtem a tehenet, meg enni adtam neki,

Anya: meg a disznónak... Mért kérded?

Méhelyné: Csak tíz percig? Nekem olyan soká tűnt...

Anya: Soká ám, mert elaludtál.

Méhelyné: Aludtam?

Mint a virágfakadás,

amellyel a tavasz ékesíti magát, oly tiszta lesz fehérneműje a Radiontól. Dörzsölés és kefe nélkül tisztul a ruha, mert

RADION

egymaga mos!

Anya: Persze! Mikor bejöttem, akkor ébredtél fel... Itt aludtál az ágyon.

Méhelyné: Az ágyon?... az ő ágyán? Biztos, anyám?

Anya: Mi, hogy aludtál az ágyán? Biztos hát! Mért kérded?

Méhelyné: Nem értem...

Anya: Mit nem értesz? Azt, hogy mért gubbasztol folyton az ágyán? Ezt én sem értem...

Méhelyné (maga elé, révedten): Ott ültem az asztalnál... Világosan emlékszem... a biblia volt a kezemben... a tékozló fiúról szóló példázatot olvastam... aztán elaludtam... az asztalnál...

Anya: Nem csoda, kiállt a lélek be'öled.

Méhelyné: Nem az a esoda... Maga azt mondja, itt talált alva az ágyán.

Anya: Itt hát. Az a levél volt a kezében...

Méhelyné: Az ő testamentoma... Hogy kerültem az asztaltól az ágyig, az ő ágyáig?

Anya: Mit tudom én! Még holdkóros leszel. Minek gubbasztol itt örökösen az ágya mé'lett?...

Méhelyné: Örökösen? Hisz két napja még ő is benne feküdt...

Anya: Biztosan álmodban mentél oda. Mit álmodtál?

Méhelyné: Mit álmodtam? Valami retteneteset... Mit is? Már nem tudom, nem, semmit...

Anya: Vagy csak nem akarsz tudni...

Méhelyné: Nem akarom tudni...

Anya: Jobb is a rossz álmot elfelejteni.

(Készülődik) No, én már megyek is.

Méhelyné: Elmegy?

Anya: Reggel majd eljövök megint. (Indul kifelé) Jójcákát lányom...

Méhelyné: Jójcákát anyám!... Reggel hozza magával a Pistikát...

Anya: Jó, jó, elhozom, csak fekédj le és aludj békével... (Elmegy.)

Méhelyné (egyedül marad): Az asztalhoz jön, leül előbbi helyére, a gyertyába néz. Olykor ijedten figyel az ajtó felé, mint aki vár valakit. A bibliát veszi elő. Felüti és olvasni kezd csak úgy találomra, előbb félfüggyellemmel, aztán egész odaadással):

„És monda Jézus a farizeus Simonnak, a bűnös asszonynak előtte: Egy hitelezőnek két adósa vala. Egyik ötszáz, a másik csak ötven talentummal vala adósa. Mikoron pedig a fizettség ideje elérkezett egyik se tudott fizetni. A hitelező

mind a két adósnak elengedé tartozását. A kettő közül, mondd meg Simon, melyik szereté őt ezért jobban? Felelé Simon: Azt gondolom, az, ki nek többet engedett el. Monda Jézus: Igazán ítéltél. És az asszony felé fordulván mondá Simonnak: Látod ez asszonyt? Bejövék a te házadba, lábaimnak te nem adál vizet, ez pedig könnyeivel öntözi lábaimat és hajával törli meg. Engem nem csókolál meg, ez pedig nem szűnik meg a lábamat csókolgatni. Minekokaért mondom neked: Neki sok búne bocsáttatik meg, mert igen szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatik meg, az kevesebbet is szeret...“ (Egy pillanatra elhallgat és elgondolkozik. Aztán gépiesen feláll, mert neszt hall az ajtó felől. Hőbozok, mit tegyen, de aztán megindul az ajtó felé és kitarja azt. Az ajtó előtt Imre áll tétova mozdulatlanságban.)

Imre (az előbbi álmjelenetbeni külsejével szemben csak annyi a változás, hogy arca szenvedőbb, beszéde nem oly indulatos, mozdulatai tapogatózó, félénkek, tekintete sem oly gyanakvó. Áll az ajtóban, mint aki nem tudja, mit tegyen.)

Méhelyné (nehezen megtöri a csendet): Jó estét se mondasz?

Imre: De mondom... Jó estét...

Méhelyné: Jó estét... Beljebb se jössz?

Imre: De... bejövök... (Bejön, becsukja maga után az ajtót.)

Méhelyné (kis szünet után): Hát eljöttél Imre?

Imre: Eljöttem...

Méhelyné: Mingyárt ide kellett volna jönnöd... Itt lett volna a helyed ma, Imre, hogy itt lássanak, akik jöttek és hogy ő is itt lásson. Nem tudod ki? Az apád, onnan fentről!

Imre (makacsul, tétován): Eljöttem...

Méhelyné (elterelőn kapja el tőle a szót): Mert úgy-e, rossz volt egyedül ott ülni? Hát hogyan is tudtál Imre? A kocsmában? Ma? Hogyan is tudtál?

Imre: Eljöttem...

Méhelyné: El hát! Nincs is ott neked semmi kerámi valód... Itt a te he-

lyed a ő házában, ami teli van az ő emlékével...

Imre: Eljöttem...

Méhelyné (akit már nagyon nyugtalanít a folytonos ismétlés, de leküzdő nyugtalanságát és teljes biztonsággal vezeti a szavait): El, úgy-e? Tudtam én... Eljöttél, hogy a kettőnk terhetől megkönnyebbüljön ez a nap... Mert nehéz volt egyedül a szíved... Mert látni akartad apád halálos ágát. Nézd ott van, be se vetettem. Úgy van minden, mint mikor ő itt volt. Csak ő hiányzik... Azért hagytam így mindent, mert tudtam, hogy eljössz és látni akartam... Hogy kiengesztelődj a halottal, ha az élővel nem tudtál...

Imre: Eljöttem...

Méhelyné: Persze hogy el, hisz nem szakadtál te el innen, csak megváltál, mert azt hitted, hogy valakinek útjában vagy? De nem... senkinek, Imre, senkinek... Ő neki sem és másnak sem... Mert fáradt vagy. Úlj le hát, nézd, ide... Vagy talán éhes is? Itt van kalács... Ott a kés... szegjél magadnak. (Kezéhez tolja a kalácsot és kezébe adja a kést) Mért reszket a kezed? Szegjek én?

Imre: Nem, ne... Nem azért jöttem... (Gépiesen leült.)

Méhelyné: Tudom én... De azért pihenhetsz... de azért ehetsz...

Imre: Azért jöttem, hogy...

Méhelyné: Látni akarod... tudni akartad a végakarátát? Megvan... Ott van ebben a levélben van... Ide teszem eléd. Töretlen a pecsétje, olvasatlan az írása... Nem akartam, nem tudtam nélküled... Pihenjél csak, egyél csak, majd aztán elolvasod. Igen, majd te olvasd el...

Imre: Nem azért jöttem...

Méhelyné: De rólad is szól, neked is szól. Hív vissza biztosan benne... Kér, hogy térj meg az apai házba, ahonnan eltévedtél... Meg azt ézeni biztosan, hogy gyújtás be újra a cserépegetőbe... Formálg és tess... hogy ülj be a műhelybe... az ő helyére ülj...

Imre: Nem hív... nem szeretett...

Méhelyné: Szeretett és hív... És azt is

üzeni biztosan, hogy a kis Pistának apja helyett légy gyámolítója és gondozója.

Imre: Én? Én? Nem, nem, hisz nem szeretett...

Méhelyné: Szeretett, ha nem is mondta, szeretett, ha sose mutatta. És arra kér biztosan, hogy tanítsd meg őt is...

Imre: Én? Én? Nem, nem, hisz az ő szemében semmit se tudtam...

Méhelyné: Tudtál, tudtál, csak másképpen tudtál, tán ez fájt neki, de szeretett és tudta, hogy tudsz...

Imre: Nem, nem... Őhózzá képest semmit... Nem is irhatta, nem is akarthatta ő ezeket...

Méhelyné: Én tudom, hogy írta, én tudom, hogy akarta...

Imre: Honnan? Hisz nem olvasta...

Méhelyné: Nem olvastam és mégis tudom... Érzem, hogy ez áll benne, hogy csak ez állhat benne...

Imre: Kitagad benne!...

Méhelyné: Nem tagad ki, nem tagadhat ki...

Imre: És ha mégis az van benne?

Méhelyné: A szívedben van az, a levélben nem ez áll...

Imre: A levélben is ez van, mert a szívében is ez volt...

Méhelyné: Nem igaz, én jól tudom.

Imre: És ha mégis?

Méhelyné: Nem állhat benne, nem fog benne állni. *(Kézébe veszi a levelet.)*

Imre: Mit akar? Ne olvassa el...

Méhelyné: Nem olvasom el és te sem olvasod el... Hisz mind a ketten tudjuk mit írt... *(Lassan, remegő kézzel eltépi a levelet.)*

Imre: Mit tett?!

Méhelyné (révetegen): Semmi mást, mint amit ő akart...

Imre: Eltépte?

Méhelyné: Ő akarta így, ha nem is írta benne, a szívében ez volt biztosan, amikor írta...

Imre: Eltépte?

Méhelyné: Eltéptem, fájó szívvel téptem el, hisz az ő írása volt, de nem kellett elolvasni, mert nem állhatott benne más, mint ami a szívünkben áll...

Imre: Eltépte?

Méhelyné (gépiesen babrál a papírdarabkával): Így fájhatott az ő szíve is, mikor a te korszodat összetörte...

Imre: Az én korszomat...? azt hiszi fájt?

Méhelyné: Fájt, biztosan fájt... mert fáj fájdalmat okozni, hogy egy régebbi fájdalom szűnjön, mert fáj áldozatot hozni, hogy egy régebbi áldozat emléke enyhüljön... mert fáj sebezni, hogy egy régebbi seb gyógyuljon...

Imre: Igaz ez? Igaz? Hisz akkor...

Isten... én pedig azért jöttem...

Méhelyné: Ne mondd ki! Azért jöttél, hogy segíts a kezemnek megtenni azt, amit az ő szíve akart... Látdod, megtettem, meg tudtam tenni, mert eljöttél és segítettel...

Imre (szégyenkező boldogsággal temeti tenyerébe arcát): Oh Istenem.

Méhelyné: Ne takard el az arcod.

Imre: Egyél most szépen és pihend ki magad... Menj a szobádba, aludj... Holnap újra rendbe teszem... Vagy ha akarsz, maradj itt mellettem, én még ma éjjel itt virrasztok... Virrassz te is velem...

És holnap... vagy ha akarod még ma... előveszem... és odaadom a korszod darabjait... meg van ám... eltettem őket, mert tudtam, hogy szereted, ha törött, is szereted, mert szép is a színe, rajza, zománca, szép, mert új, szép, mert szereted, szép, mert ő összetörte... Ha akarod, ha tudok, majd segítek neked összerakni, a törött szépből lehet még egész...

Imre (közben lehajtotta fejét az asztalra, zokogásban ráng a vállá): Köszönöm... köszönöm... anyám...

Méhelyné: Azt mondtad: anyám?

Imre: Anyám...

Méhelyné: Azt mondtad? Ezt mondd mindég... ezt kellett volna mindég mondanod. Miért nem mondtad ezt eddig soha...?

Imre: Nem tudtam, anyám...

Méhelyné (elrévedve, messzibe néző szemekkel): Kár... kár... kár... fiam... Akkor tán el se tört volna a cserép... akkor tán nem téptem

volna el ezt a levelet... akkor tán meg sem írta volna az apád...
(Könny csordul végig az arcán.)

Imre (zokogva): Anyám... anyám...
Méhelyné: Fiam, Imre fiam... (Sóhajtvá suttogja.) A tékozló fiú... A bűnös asszony... (Megsimogatja Imre lehajtott fejét.)

Imre: Mit mond, anyám?

Méhelyné: Semmit, fiam, semmit...
Egyél és menj csak te aludni...

Imre: Nem, hagyjon itt...

Méhelyné: Hát maradj, ha akarsz...
(Lassan az ágyhoz megy, leül a régi helyére és maga elé néz.)

Imre: Akarok... (Főlemelte fejét, egy pillanatig a gyertyalángba mered,

aztán Méhelyné után fordítja tekintetét, majd a halotti ágyon pihen meg. Hosszú szünet után megszólal, tündődő fájdalommal löki ki magából a szavakat): Itt halt meg?

Méhelyné (könnyes az arca, de megkönnyebbült szívvel ejti): Itt...

Imre: Nagyon szenvedett?

Méhelyné: Nem, nem láttam, nem mutatta... Elaludt... egy percre felnyitotta a szemét... körülnézett, mintha keresett volna valakit... aztán örökre behúnyta...

(Az emlékezés fájdalma összeforrasztja a két virrasztót, a kakukos óra megszólal, egyik se hallja, egyik se mozdul.)

Lassan függöny

ismerlek! Segítek?

A grafológus üzenetei

Választ csak olyan levelekre adunk, amelyhez mellékelve van a „grafológia-szelvény“. Minden íráshoz egy szelvény. Aki írásban akar választ kapni (soron kívül), az mellékeljen megjelmezett, felbélyegzett borítékot és írásonként 2—2 pergőt. A levelekre a beérkezés sorrendjében válaszolunk. A borítékon jelezni kell a „grafológus“ szót.

U. B., Tataháza. Barátságos, kedves egyéniség. Sok optimizmus él a lelkében. Tartózkodó, megvágó, hogy kit tüntet ki bizalmával, de rezerváltsága sohasem sértő.

S. B. 46., Budapest. Kissé nehézkes, bizalmatlan. Iparkodjék jókedvét meg is mutatni s meglátja, hogy élete sokkal kellemesebben fog alakulni.

Szöke angyal. Nem állhatatos, gyakran elhagyja magát és nem igyekszik uralkodni hangulatain és szeszélyein. Lehangoltságra hajlamos.

Zsike. Társadalmi ambíciói vannak, nagyon szeret imponálni és ezért jól megmondja minden mozdulatát és minden szavát. Céltudatos és nagyravagyó.

Baba habája. Szenvédélyes, könnyen elveszti a józan ítélőképeségét. Sokat szenvedett, amíg le nem higgadt, ez nem is lehet másként.

Sonny Boy, Orosháza. Romantikus, szereti az extravaganciákat. Elfogult s ha valamibe belelovalta magát, nem lehet meggyőzni. Tisztán ösztöneire hallgat.

Lillomszál. Úgyes, jól megtalálja magát és sok érkező van praktikus kérdések iránt. Modora kellemes, megnyerő. Nem rendszertő, de a lényeges kérdésekben rendet tart.

Az én mezőmöm nem értek kalászkok. Rendszerető s szeret belemerülni a részletkérdésekbe. Szeret tanulni. Bizalmatlan, tartózkodó egyéniség.

Olivia. Harmónikus egyéniség. Kötelességeit teljesíti és nem is akar többet, mint-hogy mindig meg lehessen magával elégedve. Ezért az érvényesülése érdekében semmit sem tesz.

Ruth asszony. Kiegyensúlyozott és komoly. Kerüli a bizonytalanságra vezető utakat. Tapintatos, barátságos modora van s nagyon hálás minden kedvességért.

Várom. Szeret dolgozni. Hirtelen az elhatározásaiban és az ítéletében. Erősen érez szimpátiát és antipátiát s nem tud érzésein uralkodni.

Az élet kapuján. Szereti, ha mások döntenek helyette. Jól tenné, ha önállóságát fejlesztené, mert gyakori elégedetlenségének ez az oka. Rokonszenves, komoly és megbízható egyéniség.

Kivánesi. K. M. Nehezen határoz, nem elég elszánt. Világos eszű, másoknak jó tanácsokat tud adni, de saját sorsa irányításában passzív.

Aranykalászkok. Sokat foglalkozik jövőjének kiszínezésével. Nem tudja tisztán,

hogy mit akar. Komoly, elmélyedő és nagyon megértő, intelligens fiatal hölgy.

Fletimádó. Sem magában, sem az életben nem kell hibát keresnie. Az élete olyan lesz, amilyenné alakítania sikerül, de most még annyira fiatal. Tanulni, fejlődni akarjon és ne várjon mindent másoktól és kívülről.

B. Irénke. Sok keserűség gyűlt fel benne, úgy érzi, hogy az élet igazságtalan volt hozzá és sokkal kevesebbet kapott mint mások. Félnék, szerény természet.

Sevilla 8-8. Szereti a változatosságot s gyakran merő unalomból könnyelmű cselekedetekre vállalkozik. Meglehetősen hiú, jókedélyű és életerős egyéniség.

H. F., okl. mérnök. Goromba, de erélyességnek nevezi. Hangulatain nem uralkodik. Megszokta, hogy minden úgy legyen, ahogy akarja. Ha ezen az úton halad tovább, ellenszenves különccé fog fejlődni.

Médy. A beküldött írásminta nem elégséges az elemzésre.

Csúnya lány. Gyors elhatározású, nagyon a sarkára tud állni, ha erre szükség van. Intelligens és értelmes egyéniség. Nagyon ragaszkodik a szokásaihoz, szeretet különbözködni.

L-G. Sok kezdeményezési ereje és nagyfokú aktivitása különleges pozíciót teremthetnek számára. Határozott. Sokat foglalkozik jövőjével.

Szegár. Derűs kedélyű, mindig barátságos. Anyagi kérdésekben inaktikus, túlzottan optimista. A családok nem hagyának mélyebb nyomot a lelkében.

D'Artagnon lovag. Nem tud felejteni és megbocsátani. Ha valakiről érzi, hogy ellensége, mindent megtesz ellene. Alapos és nagyon állhatatos, következetes egyéniség.

H. 26. Rendszerető, pedáns egyéniség. Úgyes kezei vannak. Fegyelmezett, katonás magatartású, energikus, férfias egyéniség.

Gnóm. Szereti az életet és a változatosságot. Bátor és törekvő egyéniség. Határozott világnézete van, lényeges kérdésekben mindig következetes.

Sárkány. Női írás. Intelligens, művelt. Finom ösztönei is fokozzák képességeit. Fejlett ízlésű, modora kifogástalan. Harmónikus egyéniség.

Sárkány. Férfi írás. Egyenes lelkű, nemes gondolkodású egyéniség. Nem tud megalkudni s nagyon önértetes. Sok szeretet, fejlett szociális érzék és a lényeg iránti ritka érzékenységgel jellemzik. Nem kicsinyes, fejlett judiciuma van.

Szorgalmas 20. Alkalmazkodó képessége fejlett. Élénk, kellemes modora van, tapintatos, de határozott és céltudatos.

Csözl. Sokszor kell erőszakosnak lenni önmagával szemben. Valami fizikai baja kényszeríti erre az állandó küzdelemre. Ezért kissé nehézkes is. Alapos és rendszerető.

S-W. Sokat szenvedett és most sincs megelégedve sorsával. Nagyon érzékeny s ezért kerüli, hogy meghitt viszonyba kerüljön az emberekkel.

Katonazenész, Eger. Az embereket külsőségek után ítéli meg s igyekszik, hogy mindig előnyös színezetben tűnjék fel. Határozott, visszautasító és tapintatlan tud lenni.

Kék ibolya virágzik a hegy alján. Gyerekes, kiforratlan természet. Igyekvő, de nem mindig elég alapos, szórakozottsághól gyakran követ el mulasztásokat.

Magyar tenger. Az anyagi szempontok igen fontosak számára. Takarékos, de vannak könnyelmű pillanatai, amikor elveszít a mértéket.

Szeptember 19. Fejlett esztétikai érzéke van. Gondos, vigyáz a holmijára. Praktikus megoldást talál minden felmerülő kérdésben.

Tavaszi szerelem. Egyenletes, nyugodt kedélyű. Harmónikus lénye mindenkor kellemesen hat az emberekre és ezért rokonszenves és bizalomkeltő.

Május csodaszép. Nehezeze esik az alkalmazkodás, anélkül, hogy pontosan tudná, hogy mit akar, tele van ellenkezéssel. Vallásos hajlamú, színes egyéniség.

Ragyogószemű. Nagyon félnék, kevés az önbizalma és ezért sok mindentől kimarad. Bizalmatlan és rideg modorú. Mély lelkű, komoly egyéniség.

Már nem boldogtalan Erzsike. Rendkívül kifinomodott ösztönei vannak, mindent kitalál és megérez. Jóindulatú, érzéseiben állhatatos. Természetes, hogy érdemes várni rá, ha szereti, de ha nem szereti, ne győttörje.

Diplomata (február). Rendkívül zárkózott, tartózkodó természet. Mindent magába fojt, sem az öröm, sem a bánat nem látszik meg rajta. Alapos. Csendes.

Lány. Nem tud egy dologgal huzamosabb ideig foglalkozni. Túlzottan érzékeny és kicsit kényeskedő. Szereti magában ezt a kifinomodott mimozás attitűdöt.

Kis kivánsi 14. Magasabb színvonalú életet akar teremteni magának, mint amely természetesen adódott a számára. Közvetlen, kellemes modora van.

Akáévirág 100. Alkalmazkodó, harmónikus természet. Meg van elégedve a sorsával. Szeret ábrándozni, de nem is várja, hogy álmai beteljesüljenek.

S. Istvánné, Szolnok. Élénk, mindenkihez kedves. Szereti a változatosságot, de mindig a józanság keretei között marad. Intelligens, fejlett ítélőképességű és tág látókörű egyéniség.

Joli. Elégedetlen. Energikusabbnak kellene lennie, különben mindjohab belestüpped kifelé a rezignációba, befelé pedig a keserűségbe.

Teréz. Barátságos, könnyen kezelhető, hiszékeny. Szokott mérges is lenni, de csak rövid ideig. Fejlődésképes, érdemes lenne foglalkozni vele.

Magyar nóta. Fellépése biztos és rutinos. Úgyesen állítja be magát, de mindig korrekt marad. Bátor, az emberek ítélletével nem törődik. Érzelmi élete még jelentéktelen, nem voltak igazán megrázó élményei.

Szerkesztői üzenetek

Olvasóink napról-napra tömegesen fordulnak hozzánk kérdésekkel. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélről egy megcímzett és felbélyegzett válaszborítékot küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” kiadóhivatalának, Budapest, VII., Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem őrizzük meg

M. K., Budapest. A művésznő jelenleg Londonban tartózkodik. Várja meg, amíg hazajön, mert ha levelet ír neki, nem valószínű, hogy megkapja, de ha véletlenül meg is kapná, kérésének odakint nem tudna eleget tenni. — **Négy barátó.** Charles Morton 1906 január 28-án, Vallejoban, Kaliforniában született. Kitűnő futballista és baseball-játékos volt. Később mint szaxofónművész tűnt fel. Drámai szerepeket alakít. 181 cm. magas, 77 kiló. Barna haja és kék szeme van. Barry Norton New-Yorkban született és iskoláit is ott végezte el. Egyideig Londonban élt. — **G. Irén.** Egyelőre nem tudjuk, hogy a művész hol fogja tölteni a nyarat, de annak idején majd beszámolunk róla. Nős, két gyermeke van. Irjon a megadott bécsi címre és kérdezze meg tőle, hogy milyen feltételekkel intézné el kérését. — **Tamás úr.** A kézirat szerkesztőségünkben rendelkezésre áll. Sok hibája van. Először is ilyen hosszú színdarabot sehol sem adnának elő. Legalább háromnegyedrészét ki kellene húzni. Ilyen formában nem érdemes elhelyezését megkísérlni. — **F. Jolán, Szeged.** Arthur

Vadevezősök könyve

A vízi turistasport hasznos tudnivalóit és szokásait tárgyalja ez a pompás, 128 oldalas kis kézikönyv. Ne szálljon vízre enélkül, mert ez minden vadevezős kiskátéja. Ára bérmentve 80 fillér. Megrendelhető a

DÉLIBÁB

kiadóhivatalában, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12 szám alatt.

Lake filmkomikus 1905-ben, Kentucky-ban született. Világos haja és kék szeme van. Filmkomikus, de nagyon szeretne drámai szerepet játszani. Több könyve jelent meg, mert nemcsak jó filmszínész, hanem népszerű író is. Greta Garbo hajadon. Nem vált el, mert nem is volt asszony. Nem valószínű, hogy a közeljövőben Európába jön. — **D. Zoltán.** Azt írja, hogy ez egy „újfajta” vers. Sajnos, nekünk más a véleményünk: rossz vers. Ha jobbat nem tud írni, ne írjon. Mit jelent az, hogy „kalipale”? — **Miskolci olvasó.** Legjobban teszi, ha nővérét rábeszéli arra, hogy forduljon egy idegorvoshoz. Ez nem olyan baj, amin nem lehetne segíteni. Egészen biztos, hogy rövidesen egészséges lesz. Ez pedig az egész család érdeke. — **Június 20.** Janet Gaynor 1907 október 6-án, Philadelphiában született. Gyorsírónő volt és 1924-ben játszotta el első filmszerepét. Conrad Nagel 1897-ben, Keokuckban született. Szőke haja és kék szeme van. Lyonel Barrymore nős, feleségének neve: Irene Fenwick. Charles Roger 24 éves, a fiatalabb Douglas Fairbanks 22 éves. — **Week-end.** A fogadást elvesztette, mert Ramon Novarro első filmje nem a Ben Hur, hanem az Omar Khayyam volt. Egyidőben mint statiszta kereste meg a kenyerét és rövid ideig Rudolf Valentino double-ja volt. 1922-ben Rex Ingram rendezése mellett eljátszotta a Zendai fogoly című film férfi főszerepét. — **R. Ottó, Upest.** Forduljon közvetlenül az Artista Egyesület elnökségéhez, IV. Múzeum körút 5. Itt pontos felvilágosítást kaphat. Addig semmiesetre se menjen külföldre, amíg itt információkat nem kap. — **Anonimus.** Ilyen ügyekben nem szolgálhatunk felvilágosítással. A jóslás üzletszerűen nem üzhető. — **Dr. T. Istvánné, Sífók.** Levéllel is elintézheti. Ezért nem érdemes feljönnie. Egészen biztosan válasszonni fog, csak türelem kell hozzá. — **SOS.** Keresse fel a Nemzeti Színház titkári hivatalát. — **Hú olvasó.** Kiadóhivatalunkban vagy könyvesboltunkban megveheti. 70 fillérbe kerül. Egyébként néhány fillérért elsőrendű, érdekes regényeket kaphat. A vadevezősök könyve szintén 70 fillér. — **Richard Dix.** Címe: Paramount—Famous—Lasky-Studios 5451, Marathon Street, Hollywood, Clif. John Gilbert: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, Calif.

Amiről mindenki beszél

1. Melyik évben lépett trónra IV. Károly magyar király?
2. Ki a „Piros bugyelláris“ című színdarab szerzője?
3. Melyik évben nyitották meg a budapesti „Corvin“ színházat?
4. Melyik évben foglalták el az orosz-japán háború alatt a japánok Port-Arturt?
5. Ki Tirol legnagyobb szabadsághőse és milyen összefüggésben van vele az 1767. évszám?
6. Melyik évben ünnepelte meg Magyar- és Olaszország Türr István szabadsághős 100 éves centennáriumát?
7. Melyik évben lépett be Bajorország az új német birodalomba?
8. Melyik évben esküszik meg V. László király, hogy a Hunyadiakat bántani nem fogja?
9. Melyik évben halt meg V. László magyar király?
10. Melyik évben, melyik színház mutatta be az „Omnia vincit Amor“ című több évszázados vígjátékot, a magyar vígjáték névtelen ősapját?
11. Ki a „Nászúton“ című darab szerzője, melyet 1896-ban mutatott be a budapesti Népszínház?
12. Ki a skót református egyház megalapítója?

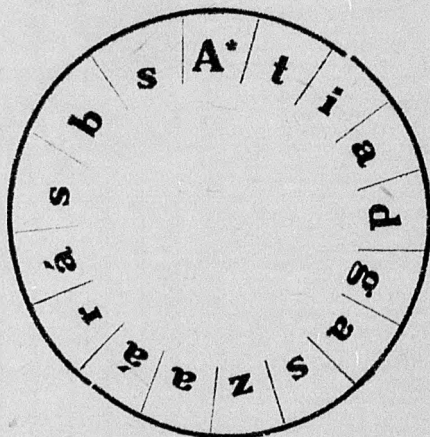
SZÁMBETŰREJTVÉNY

Írjuk le a számokat 1—20-ig és a meghatározások alapján írjuk a számok fölé a megfelelő betűket. 1—20-ig az aratással kapcsolatban időszerű népdal kezdetét kapjuk.

6. 7. 8. 9. 10. = aratási eszköz.
 13. 14. 15. = időt jelöl.
 12. 11. 5. = fohász.
 16. 17. 18. = köszörős teszi.
 1. 2. 3. 4. = sarkantyú teszi.
 20. 19. = kérdő szócska.

KÖRBETŰREJTVÉNY

A *-gal jelzett helyről kiindulva és egy páros számon haladva a nyári földmunkával kapcsolatban egy időszerű kitéltet kapunk.

A 25. számban közölt rejtvények megfejtése

Amiről mindenki beszél. 1. Herceg Ferenc, Nemzeti Színház 1925. 2. 1916-ban. 3. Meghal Laborfalvi Róza. 4. 1849-ben. 5. A budavári Nádor laktanya előtt 1922-ben. 6. Keleti pályaudvar előtt 1898-ban készítette Szécsi A. 7. 1898-ban. 8. 1886. és 1894. években. 9. Voltaire Ferenc. 10. 1925-ben. 11. Pesten 1830-ban. 12. Érdmindszent 1877-ben. 13. 1852-ben. 14. Alvinczy Péter.

Betűrejtvények. Sába királynője. A nagymama. Marien! Csak tavasz ne jöjjön sohasem, én mindent felejtélek.

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
 Ausztriában példányonként 60 Groschen.
 Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztő: POGÁNY JÓZSEF

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
 INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT

Kiadásért és szerkesztésért felel: PAIZS GÉZA

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
 vállalat Rt. mélynyomó-körforgópelein,
 Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma:
 József 423—39 és József 423—50

DR. MIKES LAJOS

Angol nyelvtana,

az anyanyelvnek az angol nyelvvel való összehasonlítás alapú vétele mellett biztosan és öntudatosan tanítja meg mester nélkül az angol nyelvre. — Ára bérmentve 70 fillér

DR. MIKES LAJOS

Német nyelvtana,

csekély fáradsággal, saját erejéből, szórakoztatva tanítja meg a német beszédre. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

ÖNÜGYVÉD

Tanácsadó a mindennapi élet ügyes-bajos dolgaiban. 80 oldal, díszes kötésben. Ára bérmentve 1 pengő 10 fillér

MADÁCH IMRE
örökké népszerű, halhatatlan színműve:

Az ember tragédiája

melyet jelenleg filmre is feldolgoznak, újra kapható. Ára fűzve, bérmentve 60 f.

Minden ember annyit ér,
ahány nyelvet tud.

Tolnai francia nyelvtana

abszolút modern, fonetikus alapokon épült és ezzel a módszerrel alkalmat ad azoknak a francia nyelv tudásának a megszerzésére, akik nincsenek megáldva különleges nyelvtanuló tehetséggel. Ára bérmentes küldéssel 70 fillér

A bűvészet könyve

Különféle bűvészműtárgyakat tartalmazó könyv 400 ábrával. Ára kötve 5 pengő, portó 50 fillér.

MADEIRA ES
RICHELIEUX

Kézimunkakönyv

Ez a kézimunkakönyv Madeira- és Richelieu-mintákat tartalmaz, még pedig hétszáz szebbnél szebb rajzban. Ára bérmentve 2 pengő 30 fillér

BÉLYEG- ALBUM

előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára 1 pengő, portó 20 fillér.

Szegedi szakácskönyv

több mint 300 recepttel, díszesen kötve, ára 3 pengő 40 fillér bérmentve

Az itt felsorolt művek kaphatók a Déli-báb kiadóhivatalában, Budapest, VII. ker., Dohány uca 12 alatt és minden könyvkereskedésben. Utánvételes küldésnél minden mű 50 fillérrel drágább!

KALODONT

EGÉSZSÉGES FOGAK

• M. H. MUZEUM
MIN. AP. OSTTÁLY

